

VINDAFJORD KONTROLLUTVAL**MØTEINNKALLING**

Dato: onsdag 9. september 2020
Tid: kl. 15.00
Stad: Vindafjord Rådhus, Ølen

Forfall melder du til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 959 86 977
eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlemer innkalla særskilt. Medlemer som meiner seg ugilde, må gi melding om dette slik at varamedlemer kan innkallast. Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off.l.*, blir berre sende til medlemer/varamedlemer.

Rådmann er invitert i sakene 18-19

SAKLISTE:

- 16/20 Godkjenning av protokoll frå møte 16.06.20**
- 17/20 Referat- og orienteringssaker 09.09.20**
- 18/20 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – «Rus- og psykiatritenesta»**
- 19/20 Orientering frå administrasjonen – v/rådmannen**
- 20/20 Arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll 2020-2024 – presentasjon av risiko- og vesentlegvurderingar og prioritering av prosjekt**
- 21/20 Budsjett 2021 - kontrollarbeidet i kommunen – kontrollutvalet sitt framlegg**
- 22/20 Revisor si egenerklæring for 2020**
- 23/20 Handsaming av innspel til kontrollutvalet**
- 24/20 Val av revisjon frå 01.07.21– konkurransebasert eller interkommunalt samarbeid**

Ymse

Ølen/Aksdal, 02.09.20

Kristian H. Risset (sign.)
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi: Ordførar (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (er invitert i sakene 18-19)
Varamedlemer (til orientering)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	09.09.20	16/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 16.06.20

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Protokoll frå møtet i Vindafjord kontrollutval 16.06.20 blir godkjent slik han ligg føre.

Saksvedlegg: Protokoll frå møte 16.06.20

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 16.06.20 følgjer vedlagt. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og er oversendt kommunen slik han ligg føre. Det er ikkje komme merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen godkjennast formelt i dette møtet, og utvalsleiar eller evt. møteleiar vil så signere protokollen.

Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

VINDAFJORD KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Tysdag **16. juni 2020** blei det halde møte i Vindafjord kontrollutval under leiing av utvalsleiar Kristian H. Resset.

MØTESTAD: Vindafjord Rådhus, formannskapssalen og Teams

MØTESTART-MØTESLUTT: Kl. 15.00 – kl. 16.00

MØTANDE MEDLEMER: Kristian H. Resset (BBL), Olaug Mari Øen (Sp), Anne Tone Salte Andersen (H) og Eivind Hetland (Krf),

FORFALL: Knut Severin Berge (Frp) – kort varsel

MØTANDE VARAMEDLEMER: Ingen

FRÅ SEKRETARIATET MØTTE: Utvalssekretær/rådgjevar Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

FRÅ REVISJONEN MØTTE: Rekneskapsrevisor Else Holst-Larsen – Deloitte AS, på Teams t.o.m. sak 14

FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE: Ingen

ANDRE SOM MØTTE: Ingen

MERKNADER TIL INNKALLING: Ingen

MERKNADER TIL SAKLISTE: Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 11/20 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 27.05.20

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå kontrollutvalsmøte 27.05.20 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 16.06.20:

Utvalet hadde ingen merknadar til protokollen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 16.06.20:

Protokoll frå kontrollutvalsmøte 27.05.20 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 12/20 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

- 22. Statusrapport pr. juni 2020
- 23. Oversikt over kostnadene til kontroll og tilsyn så langt i 2020
- 24. Innkalling til representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 12.06.20
- 25. Medlemsinformasjon mai 2020 – frå FKT

Handsaming i kontrollutvalet 16.06.20:

Leiar orienterte om referatsakene. Utvalet hadde ingen merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 16.06.20:

Referatsaker 22 – 25 blir tatt til orientering.

SAK 13/20 REGLEMENTET TIL KONTROLLUTVALET – ENDRINGAR ETTER NY KOMMUNELOV

Sekretariatet si innstilling:

Vindafjord kommunestyre vedtek å oppdatere reglementet for Vindafjord kontrollutval som følge av ny kommunelov. Reglementet blir endra i samsvar med vedlagt reglement (med tillegg/endingar).

Handsaming i kontrollutvalet 16.06.20:

Leiar innleia og gjorde greie for bakgrunnen for saka. Medlemmene uttrykte at dei var nøgd med oppsettet av nytt og gammalt reglement i vedlegg, som gjorde at det var lett å sjå endingane. Utvalet hadde ingen merknader til innhaldet.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 16.06.20 og innstilling til kommunestyret:

Vindafjord kommunestyre vedtek å oppdatere reglementet for Vindafjord kontrollutval som følge av ny kommunelov. Reglementet blir endra i samsvar med vedlagt reglement.

SAK 14/20 PLAN FOR ORIENTERINGAR OM RESULTAT-OMRÅDA OG STABSFUNKSJONANE

Sekretariatet si innstilling:

Vindafjord kontrollutval vedtek følgjande plan for orientering om resultatområda og stabsfunksjonane:

Møtet 09.09.20	administrasjonen v/rådmann
Møtet 04.11.20	oppvekst v/kommunalsjef Eide
1. møte 2021	helse og omsorg v/kommunalsjef Gjerdevik
2. møte 2021	økonomiavd. v/økonomisjef Bang
3. møte 2021	personal- og organisasjonssjef v/Dahle
4. møte 2021	samfunnsutviklar v/kommunalsjef Sandvik

Tidsramma vert sett til 30 - 40 min. inkludert spørsmål.

Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista over kommunale leiare er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

Handsaming i kontrollutvalet 16.06.20:

Leiar gjorde greie for saka. Utvalet slutta seg til framlegget og rekkefølgja for orienteringane slik det var lagt fram. Medlemmene var samde om å lage nokre felles spørsmål i neste møte, som så vert sendt til kommunalsjefane i forkant av orienteringane. Medlemmene blei også samde om å sende inn spørsmål til sekretariatet før neste møte 09.09.20.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 16.06.20:

Vindafjord kontrollutval vedtek følgjande plan for orientering om resultatområda og stabsfunksjonane:

<i>Møtet 09.09.20</i>	<i>administrasjonen v/rådmann</i>
<i>Møtet 04.11.20</i>	<i>oppvekst v/kommunalsjef Eide</i>
<i>1. møte 2021</i>	<i>helse og omsorg v/kommunalsjef Gjerdevik</i>
<i>2. møte 2021</i>	<i>økonomiavd. v/økonomisjef Bang</i>
<i>3. møte 2021</i>	<i>personal- og organisasjonssjef v/Dahle</i>
<i>4. møte 2021</i>	<i>samfunnsutviklar v/kommunalsjef Sandvik</i>

Tidsramma vert sett til 30 - 40 min. inkludert spørsmål.

Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista over kommunale leiare er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

SAK 15/20 SAMHANDLINGA MELLOM MEDLEMMENE I UTVALET**Sekretariatet si innstilling:**

Vindafjord kontrollutval har drøfta korleis samhandlinga mellom medlemmene i utvalet skal vera. Utvalet har kome fram til følgjande:.....

Handsaming i kontrollutvalet 16.06.20:

Leiar innleia om bakgrunnen for saka. Medlemmene drøfta korleis arbeidet i utvalet skulle organiserast, også mellom møta. Det er berre medlemmene som sit i kommunestyret som har installert politikarportalen. Leiar meinte det burde vera meir informasjon om kontrollutvalet på kommunen si heimsida, og ikkje berre på sekretariatet sine sider.

Sekretær opplyste at kontrollutvalet i Suldal hadde vedtatt retningslinjer for handsaming av innspel til kontrollutvalet. Medlemmene var samde om at det kunne vera nyttig å få meir informasjon om Suldal sine rutinar, og ønskte at sekretæren orienterer om dette i neste møte.

Utvalet blei samd om at alle innspel og spørsmål skulle sendast til leiar i forkant av møta. Leiar vil samordne alle innspel og sende dei vidare til sekretariatet. Sekretariatet vil kontakte rådmannen og be om skriftlege svar eller at rådmannen deltar i neste kontrollutvalsmøtet for å svare munnleg.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 16.06.20:

Vindafjord kontrollutval har drøfta korleis samhandlinga mellom medlemmene i utvalet skal vera.

Utvalet ønskjer at sekretæren orienterer i neste møte om handsaming av innspel til kontrollutvalet, med døme frå Suldal.

Utvalet var samd om å sende innspel og spørsmål til leiar i forkant av møta. Leiar vil samordne innspela og sende dei til sekretariatet. Sekretariatet vil kontakte rådmannen og be om svar/informasjon.

YMSE

Ingen saker blei meldt eller tatt opp.

Neste møte: onsdag 09.09.20, kl. 15.00

Ølen/Aksdal, 16.06.20

Kristian H. Resset
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	09.09.20	17/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 09.09.20

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Referatsaker 26 – 31 blir tatt til orientering.

Saksvedlegg:

- 26. Statusrapport pr. september 2020
- 27. Oversikt over kostnadene til kontroll og tilsyn pr. september 2020
- 28. Protokoll frå representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 12.06.20
- 29. Protokoll frå representantskapsmøte i HIM IKS 27.05.20
- 30. Protokoll frå representantskapsmøte i Interkommunalt Arkiv Rogaland IKS 10.06.20
- 31. Kontrollutvalget kan kreve at kommunedirektøren stiller på møte - Kommunal Rapport

Saksorientering:

Sakene blir lagde fram for kontrollutvalet til orientering.

Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Statusoversikt september 2020 - kontrollutvalet

Saker frå bestilling til handsaming i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Risiko- og vesentlegvurderingar	20.11.19	150 timar	Under utarbeiding	09.09.20	
Planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll	20.11.19		Under utarbeiding	04.11.20	
Økonomistyring innanfor helse og omsorgstenesta	27.05.20	100 timar	Under utarbeiding	04.11.20	
Selskapskontroller					
Andre saker					

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama av KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Rus- og psykiatritenesta	21.11.18	02.10.19	19.11.19	09.09.20	6 tilrådingar
Selskapskontroller					

Avslutta prosjekter

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Følgd opp i KU/KST	Merknader
IKT og informasjons-tryggleik	22.11.17	12.09.18	31.10.18	08.05.19/ 28.05.19	Avslutta
Samhandlingsreforma	16.11.16	13.09.17	31.10.17	25.04.18/ 29.05.18	Avslutta
Ny personvernlov	25.04.18	12.09.18			Orientering frå rådmann
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	02.12.15	02.05.16	24.05.16		
Selskapskontroller					
Plan for selskapskontroll 2016-2020	02.12.15	02.05.16	24.05.16		

Økonomirapport for kontrollutvalet, t.o.m. august 2020

Tal per 31. august

	Budsjett hittil	Rekneskap hittil	Avvik	Budsjett 2020
1100 Revisjon				
Kjøp av varer og tenester som inngår i komm.tenesteproduksjon	336	0	336	500
Kjøp av tenester som erstattar kommunal eigenproduksjon	296 184	215 410	80 775	444 451
Overføringar	73 304	53 852	19 452	110 004
Refusjonar (overføringar med krav til motyting)	-73 304	-53 852	-19 452	-110 004
Sum	296 520	215 410	81 111	444 951
1102 Kontrollutval				
Lønn inkl. sosiale utgifter	37 331	23 897	13 434	59 153
Kjøp av varer og tenester som inngår i komm.tenesteproduksjon	28 656	22 833	5 823	42 996
Kjøp av tenester som erstattar kommunal eigenproduksjon	148 500	153 750	-5 250	198 000
Overføringar	-	308	308	-
Refusjonar (overføringar med krav til motyting)	-	308	308	-
Sum	214 487	200 480	14 007	300 149

**Innkalling til møte i representantskapet
for Haugaland Vekst IKS**

DATO/TID: Tirsdag 12.06.20

STED: TEAMS-møte

TID: 11.30-12.00

Sakliste:

Sak 05/20: Valg av møteleder

Sak 06/20: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 07/20: Behandling av årsregnskap 2019

Sak 08/20 Fastsettelse av styrehonorar

Saksdokumentene til sak 07/20 og 08/20 ettersendes.

Vibeke Vikse Johnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
adm.dir.

PROTOKOLL FRA MØTE 27.05.20 I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK IKS

Møtet ble holdt på Toraneset Miljøpark 27. mai 2020 fra kl. 15.00–16.45.

Følgende representanter møtte:

Bokn	Egil Våge
Bokn	June Grønnestad
Etne	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Etne	Kenneth Lyng Karlsen – på Teams fra sak 20.04
Haugesund	Astri Furumo
Haugesund	John W. Pettersen
Haugesund	Karoline Sjøen Andersen
Haugesund	Arne Trygve Løvvik
Tysvær	Sigmund Lier
Tysvær	Sven Ivar Dybdal
Vindafjord	Ole Johan Vierdal
Vindafjord	Tove Elise Olsen Frøland

Dessuten møtte:

Arild Karlsen	Styreleder i HIM
Trond Kampen	Økonomi- og administrasjonsleder i HIM
Gro Staveland	Adm.dir. i HIM

Dokumentasjon av fremmøte ble gjort ved navneopprop.

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Ingen merknader til innkallingen.

Valg av møteleder og protokollfører

Astri Furumo ble valgt som møteleder og Gro Staveland ble valgt som protokollfører.

Valg av 2 representanter til å underskrive protokollen i tillegg til møteleder

Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim og Sven Ivar Dybdal ble valgt.

Godkjenning av sakslisten

Sakslisten ble godkjent.

Referat- og orienteringssaker:

20.01 Protokoll fra møte i representantskapet 27.11.19

Signert protokoll fra møtet 27.11.19 ble tatt til etterretning

20.02 Orientering om HIM pr mai 2020 ved Gro Staveland

Orienteringen ble tatt til etterretning.

20.03 Orientering om regnskap 2019, årsmelding og andre nøkkeltall ved økonomi- og administrasjonsleder Trond Kampen

Orienteringen ble tatt til etterretning.

Vedtakssaker:**20.04 Årsmelding og regnskap 2019 – Enstemmig vedtak**

Representantskapet godkjenner årsmelding med regnskap og noter for 2019 slik den er lagt frem i digital årsmelding;

20.05 Valg av styre i HIM 2020-2022 – Enstemmig vedtak

Representantskapet vedtar valgnemndas forslag til styremedlemmer, styreleder, nestleder og varamedlemmer.

Medlem	Personlig varamedlem	Kommune
Arild Karlsen	Åge Opheim	Vindafjord
Natalia Kondarewicz	Johanne Halvorsen Øveraas	Haugesund
Tonny Nundal	Marianne Eidesvik	Haugesund
Harald L. Lønning	Jo Inge Hagland	Haugesund
Henry Edgar Sørensen	Hilde K. Håland	Tysvær
Sara Marie N. Håland	Lars Olav Bergsvåg	Etne
Ann Jeanette S. Olaussen	Emilie Moi Eikje	Bokn

- Styreleder: Arild Karlsen
- Nestleder: Natalia Kondarewicz

Representantskapet viser til KS sine anbefalinger, og henstiller til at eierkommunene ved revidering av sine eierstrategier vurderer sammensetning av styre/styrerepresentanter ved neste valg i HIM i tråd med KS sine anbefalinger.

Eventuelt

- i) Representantskapet henstiller til at ordførerne i eierkommunene drøfter forpliktende samarbeid mellom HIM og Karmøy kommune med ordfører i Karmøy og gir signaler tilbake til leder av representantskapet og styreleder i HIM.
- ii) Administrasjonen i HIM ble bedt om å informere bredt om at mobil innsamling som ble utsatt i vår pga. smittevern hensyn ikke blir gjennomført før til høsten.

Astri Furumo

Møteleder og leder i representantskapet

Sven Ivar Dybdal
RepresentantMette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Representant

PROTOKOLL

10. juni 2020 ble det avholdt møte i representantskapet ved Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS, digitalt via Microsoft Teams

SAKSLISTE:

01/20	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste
02/20	Valg av leder og nestleder av representantskapet
03/20	Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen
04/20	Godkjenning av regnskap 2019
05/20	Godkjenning av årsmelding 2019
06/20	Godkjenning av budsjett og tilskuddsberegning for 2021
07/20	Godkjenning av økonomiplan for perioden 2021-2024
08/20	Valg av styre for 2020/21
09/20	Valg av valgkomite for 2020/21
10/20	Endring av selskapsavtalen
11/20	Innkomne saker

DELTAKERLISTE:

Kjetil Slettebø	Bjerkreim kommune
Leif Erik Egaas	Eigersund kommune
Torill Hallsjø	Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
Morten Meland	Haugesund kommune
Kirsten Hansson	Hjelmeland kommune
Sjur Håland	Hå kommune
Jostein Karlsen	IVAR IKS
Morten Vea	Karmøy kommune
Siri-Mona Damsgård	Klepp kommune
Stian Giil Bjørsvik	Kvitøy kommune
Hogne Skjerpe	Lund kommune
Per Arne Nyvoll	Randaberg kommune
Björg Riska Josefsen	Sandnes kommune
Tone Storesund	Sauda kommune
Viktor Vestbøstad Støle	Sokndal kommune
Torstein Hauge	Sola kommune
Marie Stokka	Strand kommune
Øyvind Valen	Suldal kommune
Gjert Bjerkevoll	Time kommune
Kristin Helle	Tysvær kommune
Marte Eide Klovning	Utsira kommune
Stina Hetland Golf	Vindafjord kommune

- Styret:** Jon Ola Syrstad (leder)
Tone M. Haugen
Beate Bøe (ansattes representant)
- Andre** Ole Tom Guse (leder av representantskapet)
Lin Øiesvold (leder av valgkomiteen)
Tor Ingve Johannessen (daglig leder)
Monica H. Tungland (administrasjonskonsulent/referent)

MØTET SATT: Kl. 10:00

MØTEBEHANDLING:

- Sak 01/20 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste**
Møteinnkalling og saksliste ble godkjent.
- Sak 02/20 Valg av leder og nestleder av representantskapet**
Valgkomiteens innstilling var som følger:
Leder Jostein Karlsen, IVAR IKS
Nestleder Leif Erik Egaas, Eigersund kommune

Valgkomiteens innstilling ble godkjent uten merknader.
- Sak 03/20 Valg av referent og to representanter til å underskrive protokollen**
Monica Hodnefjell Tungland ble valgt til referent. Torstein Hauge, Sola kommune
Stina Hetland Golf, Vindafjord kommune ble valgt til å undertegne protokollen.
- Sak 04/20 Godkjenning av regnskap 2019**
Regnskapet og årsberetningen ble godkjent uten merknader.
- Sak 05/20 Godkjenning av årsmelding for 2019**
Årsmelding ble godkjent uten merknader.
- Sak 06/20 Godkjenning av budsjett og tilskuddsberegning for 2021**
Budsjett og tilskudd ble godkjent uten merknader.
- Sak 07/20 Godkjenning av økonomiplan for perioden 2021-2024**
Økonomiplanen ble godkjent uten merknader.
- Sak 08/20 Valg av styre for 2020/2021**
Valgkomiteens innstilling var som følger:
Leder Tone M. Haugen, Randaberg kommune
Nestleder Gro Anita Trøan, Eigersund kommune
Styremedlem Alf Magne Grindhaug, Karmøy kommune
Styremedlem Sigurd Eikje, Tysvær kommune
1. Varamedlem Lisa Reime Helgeland, Hå kommune
2. Varamedlem Ole Bernt Torbjørnsen, Haugesund kommune
3. Varamedlem Annette Bokneberg, Bokn kommune
4. Varamedlem Ørjan Daltveit, Bjerkreim kommune

Beate Aasen Bøe er valgt som de ansattes representant i styret.

Valgkomiteens innstilling til styre for 2020/2021 ble godkjent uten merknader.

Sak 09/20

Valg av valgkomité for 2020/2021

Styrets innstilling til valgkomité:

Lin Øiesvold, Rogaland fylkeskommune (leder)

Kirsten Hansson, Hjelmeland kommune

Morten Meland, Haugesund kommune

Styrets innstilling til valgkomité for 2020/2021 ble godkjent uten merknader

Sak 10/20

Endring av selskapsavtalen

De foreslåtte endringene i selskapsavtalen ble godkjent uten merknader.

Sak 11/20

Innkomne saker

Ingen innkomne saker.

MØTE HEVET: Kl. 10.50

Stavanger 10. juni 2020

Ole Tom Guse
Representantskapets leder

Torstein Hauge
Medundertegner

Stina Hetland Golf
Medundertegner

Monica H. Tungland
Referent

PUBLISERT 17.08.2020 10:11

Kommunal Rapport

Kontrollutvalget kan kreve at kommunedirektøren stiller på møte

Når har kommunedirektøren rett til å legge fram sitt syn for kontrollutvalget?

SPØRSMÅL: I hvilke typer saker som kontrollutvalget skal behandle, har kommunedirektøren rett til å uttale seg?

SVAR: I kommuneloven [§ 23–5](#) første setning har vi en bestemmelse der det fastslås som alminnelig regel at kontrollutvalget skal «rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget». Denne bestemmelsen sier ikke noe om hvor ofte slike rapporteringer skal foretas, men tar i utgangspunktet sikte på mer generell og oversiktspreget rapportering med ikke for lange mellomrom, minst én gang i året. Nærmere bestemmelser om hva det skal gis uttalelse om her, er gitt i kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften, se dennes §§ 3 og 4.

I kommuneloven § 23–5 andre setning er det så en bestemmelse om at «I saker som skal oversendes til kommunestyret eller fylkestinget, skal kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saken.» Etter sin plassering tar denne regelen sikte på de rapporter som er omtalt i første setning.

Det er altså ved behandlingen av disse kommunedirektøren skal anmodes om å uttale seg, og bestemmelsen må forstås slik at her skal kommunedirektøren gis anledning til å møte i utvalget og legge fram sitt syn.

Denne bestemmelsen må imidlertid ikke leses «antitetisk» – altså slik at det bare er ved behandling av disse rapportene at kommunedirektøren kan eller skal gis anledning til å uttale seg.

For andre saker for kontrollutvalget er riktignok det alminnelige utgangspunktet at kommunedirektøren ikke har *rett* til å møte og delta i kontrollutvalgets møter, se [§ 13–1](#) femte avsnitt, men i [§ 23–1](#) tredje avsnitt er fastsatt at utvalget kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram enhver opplysning, redegjørelse eller dokument som utvalget finner nødvendig for å utføre sine oppgaver, og foreta de undersøkelser det finner nødvendig.

Det betyr at kommunedirektør eller andre i administrasjonen kan innkalles til å møte for utvalget, eller bli bedt om å avgi en skriftlig redegjørelse.

Det er i utgangspunktet utvalget som kan kalle inn tilsatte eller be om en skriftlig redegjørelse fra dem – når dette anses «nødvendig».

Men utvalget har en alminnelig plikt å påse at en sak er forsvarlig utredet før det tar stilling til den. Det betyr at utvalget har et selvstendig ansvar for å vurdere om det her er behov for ytterligere informasjon som tilsier at enten kommunedirektøren selv eller en av hennes underordnede blir bedt om å gi en redegjørelse eller å møte for utvalget.

Men dette er altså ikke en rett for kommunedirektøren eller andre tilsatte til å møte for utvalget, bare en konsekvens av utvalgets generelle utredningsansvar overfor kommunestyret eller fylkestinget.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	09.09.20	18/20
Kommunestyret		

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «RUS- OG PSYKIATRITENESTA»

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak og innstilling til kommunestyret:

Vindafjord kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten om «Rus- og psykiatritenesta» til orientering.

Saksvedlegg: tilbakemelding frå rådmannen med 10 vedlegg, motteke 26.08.20

Bakgrunn:

Vindafjord kommunestyre vedtok samrøystes i møtet 19.11.19, sak 85/19 følgjande:

1. *Vindafjord kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Deloitte AS sin rapport om «Rus- og psykiatritenesta» og tek denne til orientering.*
2. *Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine 6 tilrådingar.*
3. *Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 9 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

Føremålet med forvaltningsrevisjonen var å undersøke om Vindafjord kommune har eit tilfredsstillande tilbod om tenester til personar med psykiske vanskar og/eller rusproblem. Undersøkinga omhandla også i kva grad kommunen i tilstrekkeleg grad sikrar brukarmedverknad på både individ- og systemnivå.

Revisjonen hadde følgjande tilrådingar:

1. *Sikrar at dokument som skildrar ansvar og oppgåver er oppdaterte i samsvar med forskrift om leing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesta*
2. *Ferdigstiller rutinar for koordinerande eining*
3. *Sikrar at kommunen sine rutinar knytt til psykiatri og rustenesta*

- a. viser til kva krav i regelverket dei er meint å ivareta
 - b. omtaler kva kommunale einingar som kan vere aktuelt å involvere og når i høve til brukargruppa, til dømes NAV eller pleie- og omsorgstenesta
 - c. omtaler kva rolle NAV har, og når tenestene skal vise brukarar vidare til NAV
 - d. omhandlar korleis personar som kjem i akutt bustadkrise skal følgjast opp vidare for å sikre at behov blir ivareteke
 - e. tydeleg omhandlar korleis brukarmedverknad skal sikrast ved tildeling og evaluering av tenester
 - f. omhandlar når kommunen skal tilby miljøtenester
4. Etablerer oversikt over kompetanse innan psykiatri og rusområdet, behov for opplæring hos enkeltmedarbeidarar, kva kompetansebehov eininga har behov for no og i framtida, og utarbeider ein plan for korleis kompetansebehov skal sikrast mellom anna for å førebu kommunen i høve til rusreforma
5. Går nærmare i dialog med brukarane og/eller deira representantar for å
 - a. undersøke nærmare kva koordinering brukarane saknar i tenestene og vurdere om det er hensiktsmessig å sette i verk tiltak
 - b. innhente tilbakemeldingar omkring oppfølgingstenester dei meiner å ha meir behov for og kva som blir oppfatta som god og tilstrekkeleg oppfølging etter opphald på DPS
 - c. få innspel til korleis kommunen på best mogleg måte kan informere om kommunen sitt tilbod innan rus og psykiatri
6. Sikrar at midlertidig butilbod er organisert slik at bebuarane kan oppretthalde relasjonar og sosialt nettverk mv. jf. rundskriv til sosialtenestelova § 27

Oppfølging/tilbakemelding

Vedlagt saka er rådmannen si tilbakemelding som blei motteke av sekretariatet 26.08.20. Rådmannen har punktvis gjort greie for korleis kvar av dei seks tilrådingane har blitt følgt opp.

Rådmannen skriv vidare at i tillegg til dei 6 områda revisjonen tilrådde at kommunen skulle sjå nærare på, så har kommunen og eininga også godt inn i sjølve rapporten og sett på einskilde punkt som revisjonen har stilt spørsmål ved og prøvd å forbetre desse.

I dei 10 vedlegga frå rådmannen er det gjort greie for ulike prosedyrar, rutinar og retningslinjer.

Sekretariatet sine kommentarar

I følgje kommunelova § 23-2 bokstav e og forskrift for kontroll og revisjon § 5, ligg det til kontrollutvalet å sjå til at forvaltningsrevisjonar blir følgt opp. Dette for å sikre at kontrollen får effekt og bidrar til forbetringar. Utvalet skal også rapportere til kommunestyret korleis merknadene er følgt opp.

Det ligg ikkje til kontrollutvalet å fastsette korleis administrasjonen skal følge opp påviste avvik/manglar i det konkrete tilfellet, då dette er rådmannen sitt ansvar.

Kontrollutvalet kan også rapportere om tidlegare saker til kommunestyret dersom kontrollutvalet meiner saker ikkje er følgt opp på ein tilfredsstillande måte.

Dette synes ikkje være aktuelt i denne saka. Tilbakemeldinga frå rådmannen viser at tilrådingane er følgt opp, forbetringstiltak er sett i verk og det er lagt planar for vidare oppfølging.

Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Rådmannen

Haugaland Kontrollutvalssekretariat IKS
Postboks 57

5575 AKSDAL

Dato: 11.06.2020
Vår arkivsakID: 18/2674
Dykkar referanse:
Sakshandsamar: Yngve Folven Bergesen

Tilbakemelding til kontrollutvalet- Forvaltningsrevisjon Rus- og psykiatritenesta

Det vert vist til Forvaltningsrevisjon Rus- og psykiatritenesta, som vart handsama i møte i kontrollutvalet 02.10.19 og i Kommunestyret 19.11.2019, med følgande vedtak:

1. Vindafjord kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Deloitte AS sin rapport om «Rus- og psykiatritenesta» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine 6 tilrådingar.
3. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 9 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Tilrådingane det vert vist til i vedtakspunkt 2 er følgande tilrådingar frå Forvaltningsrevisjonen:

På bakgrunn av funn og vurderingar i undersøkinga vil revisjonen tilrå at Vindafjord kommune:

1. Sikrar at dokument som skildrar ansvar og oppgåver er oppdaterte i samsvar med forskrift om leiing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesta
2. Ferdigstiller rutinar for koordinerande eining
3. Sikrar at kommunen sine rutinar knytt til psykiatri og rustenesta
 - a. viser til kva krav i regelverket dei er meint å ivareta
 - b. omtaler kva kommunale einingar som kan vere aktuelt å involvere og når i høve til brukargruppa, til dømes NAV eller pleie- og omsorgstenesta
 - c. omtaler kva rolle NAV har, og når tenestene skal vise brukarar vidare til NAV
 - d. omhandlar korleis personar som kjem i akutt bustadkrise skal følgjast opp vidare for å sikre at behov blir ivareteke
 - e. tydeleg omhandlar korleis brukarmedverknad skal sikrast ved tildeling og evaluering av tenester
 - f. omhandlar når kommunen skal tilby miljøtenester
4. Etablerer oversikt over kompetanse innan psykiatri og rusområdet, behov for opplæring hos enkeltmedarbeidarar, kva kompetansebehov eininga har behov for no og i framtida, og utarbeider ein plan for korleis kompetansebehov skal sikrast mellom anna for å førebu kommunen i høve til rusreforma
5. Går nærmare i dialog med brukarane og/eller deira representantar for å
 - a. undersøke nærmare kva koordinering brukarane saknar i tenestene og vurdere om det er hensiktsmessig å sette i verk tiltak
 - b. innhente tilbakemeldingar omkring oppfølgingstenester dei meiner å ha meir behov for og kva som blir oppfatta som god og tilstrekkeleg oppfølging etter opphald på DPS

- c. få innspel til korleis kommunen på best mogleg måte kan informere om kommunen sitt tilbod innan rus og psykiatri
6. Sikrar at midlertidig butilbod er organisert slik at bebuarane kan oppretthalde relasjonar og sosialt nettverk mv. jf. rundskriv til sosialtenestelova § 27

Vindafjord Kommune si oppfølging:

Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine 6 tilrådingar.

Som ei oppfølging av punkt 2 i vedtaket frå Kommunestyret 19.11.19, har Vindafjord kommune, Eining Rus og psykiatri gått gjennom dei 6 tilrådingane som revisjonen påpeikar:

1. Sikrar at dokument som skildrar ansvar og oppgåver er oppdaterte i samsvar med forskrift om leing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesta
 - tenesta har korrigert og revidert delegeringsskjema til avdelingsleiarane som det vart kommentert i punkt 3.3.1.2. Ein har korrigert datoar og oppdatert innhald.
 - tenesta har hatt ein gjennomgang av alle dokument/prosedyrar for å sikre at det er rett lovheimel/forskrift på dei. Dette arbeidet vert tatt med vidare når dokument vert revidert og nye vert laga.
2. Ferdigstiller rutinar for koordinerande eining
 - koordinerande eining har forbetra og utarbeida ferdige rutinar for koordinerande eining
 - sjå vedlegg 9
3. Sikrar at kommunen sine rutinar knytt til psykiatri og rustenesta
 - a. viser til kva krav i regelverket dei er meint å ivareta
 - tenesta har gått igjennom rutinar som er laga og sjekka at de samsvarer med regelverket/lovverket. Dette er ein kontinuerlig prosess som krev oppfølging framover.
 - b. omtaler kva kommunale einingar som kan vere aktuelt å involvere og når i høve til brukargruppa, til dømes NAV eller pleie- og omsorgstenesta
 - c. omtaler kva rolle NAV har, og når tenestene skal vise brukarar vidare til NAV

- Punkt b. og c. – det er laga eit eige dokument som beskriv dette

- sjå vedlegg 1

 - d. omhandlar korleis personar som kjem i akutt bustadkrise skal følgjast opp vidare for å sikre at behov blir ivareteke
 - det er laga eit eige dokument som beskriv dette
 - sjå vedlegg 2
 - e. tydeleg omhandlar korleis brukarmedverknad skal sikrast ved tildeling og evaluering av tenester
 - ivaretaking av brukarmedverknad er nå skildra i fleire dokument m.a. i «Tenestestandard» at :
 - tenesta er individuelt tilpassa
 - brukarmedverknad
 - gjennomføre brukarundersøking i eit tidsintervall på 2-4 år
 - brukarråd/ allmøte
 - FIT – tilbagemeldingsverktøy
 - individuell plan/ ansvarsgruppemøte

- sjå vedlegg 3

- f. omhandlar når kommunen skal tilby miljøtenester
 - det er laga eit eige dokument som omhandlar miljøteneste
 - sjå vedlegg 4
- 4. Etablerer oversikt over kompetanse innan psykiatri og rusområdet, behov for opplæring hos enkeltmedarbeidarar, kva kompetansebehov eininga har behov for no og i framtida, og utarbeider ein plan for korleis kompetansebehov skal sikrast mellom anna for å førebu kommunen i høve til rusreforma
 - i kommunen sitt interne system har ein oversikt over kompetansen til dei tilsette i psykisk helse og rus, rutine er nå endra i samband med at alle tilsette kontinuerlig skal legge inn endring i kompetansen sin, samt informere avdelingsleiar. – Leiinga har tilgang til denne oversikta.
 - kompetansebehov og planlegging av tenestene for eininga blir vurdert saman med rettleiande lege, avd. leiar og einingsleiar, og blir tatt med budsjetthandsaming.
 - veileidarar frå Helse- dir. blir lagt til grunn for vurdering /endring av kompetansebehov i kommunen.
 - kompetansebehov blir tatt opp i medarbeidersamtaler, i avdelingsmøter og i kvardagen mm.
 - ved utlysing av ledige stillingar, blir det drøfta i lag med tillitsvald, veileidarar blir lagt til grunn, kva slag kompetanse ein har behov for.
 - sjå vedlegg 5, for rutine
- 5. Går nærmare i dialog med brukarane og/eller deira representantar for å
 - a. undersøke nærmare kva koordinering brukarane saknar i tenestene og vurdere om det er hensiktsmessig å sette i verk tiltak.
 - informasjon blir innhenta i dialog med den einskilde brukar, brukarråd og brukarundersøking
 - det er planlagt ein brukarundersøking hausten 2020 for brukarar av tenesta- den er utarbeida internt i eininga for å få inn dei punkta som er nemnt i rapporten
 - b. innhente tilbakemeldingar omkring oppfølgingstenester dei meiner å ha meir behov for og kva som blir oppfatta som god og tilstrekkeleg oppfølging etter opphald på DPS
 - informasjon blir innhenta i dialog med den einskilde brukar, brukarråd og brukarundersøking
 - samarbeidsmøter med DPS
 - c. få innspel til korleis kommunen på best mogleg måte kan informere om kommunen sitt tilbod innan rus og psykiatri
 - informasjon blir innhenta i dialog med den einskilde brukar, brukarråd , dialog med brukarorganisasjonar og brukarundersøking
- 6. Sikrar at midlertidig butilbod er organisert slik at bebuarane kan oppretthalde relasjonar og sosialt nettverk mv. jf. rundskriv til sosialtenestelova § 27
 - I punkt 4.4.2 stiller revisjonen spørsmål ved om tilbodet i kommunen ivaretek krav om rundskriv til sosialtenestelova og §27 om midletidig butilbod. Bustaden blei kort tid etter at revisjonen var gjennomført, flytta frå Bjoa til Skjold og kommunen meiner nå at kravet vert innfridd.

I tillegg til dei 6 områda revisjonen tilrådte at kommunen skulle sjå nærare på, så har kommunen og eininga også godt inn i sjølve rapporten og sett på einskilde punkt som revisjonen har stilt spørsmål ved og prøvd å forbetre desse:

Punkt 3.5.1.3 :

- det er nå lagt inn link til samtykkeskjema og søknadsskjema i prosedyren « Nye pasientar », slik at dei er lett tilgjengeleg.

- i same punkt er det også satt spørsmål i forhold til kva for andre kartleggingsskjema ein kan bruke, det er nå skrevet inn i prosedyren.

Punkt 4.3.1.1:

- i informasjonsbrosjyrane til tenestene var det ikkje informasjon om kommunen sine nettsider, brosjyrane er nå revidert og ein har lagt inn link til og informasjon om nettsidene til kommunen.

Punkt 4.3.1.2:

- i skjemaet « Førstegongssamtale» - ligg det nå inne kor ein finn samtykkeskjema, dette var kommentert av revisjonen at mangla.

Punkt 4.3.2:

- revisjonen kommenterte: «brukarrepresentanten vil oppmoda kommunen om å be om innspel frå brukarane med omsyn til korleis ein på ein best mogleg måte kan informere om tilbodet»- dette blir tatt opp i brukarrådet og i grupper der fleire brukarar er samla.
- revisjonen meinte også at tenestene til NAV burde komme tydlegare fram på psykisk helse og rus sine nettsider – det er nå lagt inn link til Nav sine sider.

Punkt 5.3.1

- revisjonen kommenterte at dokumentet «Tildeling av tenester» ikkje viser til kriterium for vurdering av behov eller korleis brukarmedverknad skal ivaretakast.
- dokumentet er revidert og skrive slik praksis for vurderingar er, sjå vedlegg 8
- Søknad eller samtale med brukar
- Symptomtrykk/liding
- Inntak vert gjort ein gong i veka på fagmøte for sjukepleiarane
- IPLOS blir lagt til grunn
- Henvisningane blir også gått i gjennom med rettleiande lege. Det er møte med han kvar 14 dag

Punkt 5.3.1

- revisjonen kommenterer at i dokumentet « Førstegongssamtale» ikkje er lagt inn stikkord til kva type tenester eller hjelpebehov søkjaren har.
- Dokumentet er nå revidert og det er lagt inn spørsmål:
- « Kva er viktig for deg, kva slags hjelp treng du» « Dagsenter, individuell oppfølging
- sjå vedlegg 6

Punkt 5.3.1

I dokumentet: «Nye pasientar», revisjonen viser til at det ikkje er vist til styrande regelverk, vedtak eller liknande

Lagt inn: Heimel: Helse og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 andre ledd og 4-1.

Sjå vedlegg 7

Punkt 5.3.1

I rapporten skriv revisjonen. «I retningslinjer for administrativ tildelingsnemnd står det at sakshandsamar ved bustadkontoret har kartleggingssamtale med søker før eventuell tildeling av bustad. Det er ikkje vist til kva som er innhaldet i samtalanene eller om det er utarbeidd sjekklistar eller likande for dette formålet. Retningslinjene viser ikkje til kvar tildelingskriterium for bustad er å finne.»

- Administrativ tildelingsnemnd har gått igjennom kriteria og laga følgande prosedyre
- sjå vedlegg 10
- tildelingskriterium ligg på nettsidene til kommunen : <https://www.vindafjord.kommune.no/sosiale-tenester/kommunal-bustad/tildeling-av-kommunal-bustad-omsorgsbustad.352465.aspx>

På bakgrunn av revisjonen sine tilrådingar er det gjort ein del forbetringar av prosedyrane og det er også laga nye dokument, for å få disse implementert i avdelingane vil ein framover gå igjennom sjølve revisjons rapporten og dei endringane som er gjort i lag med dei tilsette i fagmøter og avdelingsmøter i tida framover.

Med helsing

Yngve Folven Bergesen
Rådmann

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent i samsvar med interne rutinar.

Vedlegg:

Vedlegg 1 Innvolvere andre tenester

vedlegg 2 Akutt bustadkrise

Vedlegg 3 Tenestestandard

Vedlegg 4 Miljøteneste

Vedlegg 5 Prosedyre Kompetanse

Vedlegg 6 Førstegongssamtale

Vedlegg 7 Nye pasientar

Vedlegg 8 Tildeling av tenester

Vedlegg 9 Koordinerande eining

Vedlegg 10 Retningslinjer Administrativ tildelingsnemnd

Involvere andre tenester

Gjeld pas./brukar i psykisk helse og rus

Retningslinjer for kva tid det er naturleg å involvere andre kommunale tenester.

Pleie og omsorg/heimeteneste.

- Dersom ein har behov for hjelp til personleg hygiene. Påkledning morgonstell ,dusj osv.
- Dersom ein har behov for utdeling av medisinar meir enn 2 gonger pr. veke. Det kan vera dagleg, eller fleire ganger pr dag.
- Dersom ein har behov for sårstell.
- Dersom ein mistenker demensutvikling.

Praktisk bistand.

- Dersom ein ikkje klarar å halde husvære i vanleg stand. Dvs at det hopar seg opp med rot ,skit, skittent tøy, kan ein søke om PB.
- Det skal først prøvast med miljøarbeid med tanke på at brukar kan vera med i arbeidet , og oppnå læring og meistring.

NAV.

I økonomiske saker.

- Dersom ein har vanskar med å styre økonomi, kan ein få frivillig forvaltning. Hjelp til styring av økonomi ein periode for å komme på rett kjøl.
- Økonomisk sosialhjelp. NAV kan hjelpe til å sjå om ein har rett på bistand økonomisk. T.d viss ein har vanskar med å betale strøm, husleige ,eller anna.
- NAV kan vurdere inntektsgrunnlaget, og gje veiledning om ein har rett på andre ytingar
- Psyk helse og rus kan vera pådrivar til at ein kan søke om AAP (arbeidsavklaringspenger)dersom ein er psykisk sjuk , og ikkje har sjukepengar. Dette skjer i samarbeid med fastlegen.

Tilbod om kurs og arbeidspraksis.

- NAV har oppfølging av sjukmelde og personar med AAP . Det er ofte eit samarbeid med psykisk helse og rus og fastlegen om desse. Det blir heile tida vurdert om ein skal tilbake i arbeid, prøva nytt arbeid eller tenke uførhet.
- NAV kan bruke spesielle verksemder i ei arbeidsevnevurdering t.d Haugaland Industri, ASKI og Fretex .
- NAV har tilbod om mange forskjellige kurs som kan hjelpe ein på vegen tilbake til arbeid.

Dersom vi ser at brukar er i ein slik situasjon som beskrive øve, i samråd med brukar tar ein kontakt med NAV

Dokumenttype:	Revideres av:	Dokumentnummer:	Versjon:	Prosess:
Prosedyre	Gerd Skumsnes Sørhus	RMKS-9-3801	3.0	Psykisk helseteneste, -vaksne

Akutt bustadkrise

Heimel: Lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltningen § 27

Gjeld brukarar i psykisk helse- og rus.

Retningslinjer for korleis vi følgjer opp og ivaretar personar som kjem i akutt bustadkrise.

Jfr.

- Dersom ein person er i ei akutt bustadskrise, kan vi bistå med å kontakte NAV som disponerer krisebustad i en periode på inntil 3 månader. Krisebustad er fullt møblert, og kan flyttast rett inn i. Dersom krisebustaden er opptatt, er det mulighet for at NAV kan bistå økonomisk med rom på Ølen Gjestegård i ein kort periode.
- Vi vil at personer forsøker å skaffe bustad på det private markedet i første omgang, og vi kan bistå ved å følge med på bustadmarkedet, og hjelp til å kontakte utleigarar.
- Dersom ikkje personen har mulighet å skaffe bustad på det private markedet, kan vi bistå med å søke kommunal bolig. Søknadsskjema fins på kommunens heimeside.
- Vi følger personar i akutt bustadkrise tett opp så lenge det er behov og i samråd med brukar

TENESTESTANDARD FOR RUS OG PSYKISK HELSETENESTE

1.	1 Tenesteområde for standard	• Psykisk helse og rus for personar over 18 år.
2.	2 Kjenneteikn på brukargruppa	• menneske med alvorleg psykisk liding med behov for langvarig oppfølging og koordinering av ulike tiltak • menneske med moderat psykisk liding som har behov for behandling over tid • menneske i krise eller med psykiske belastningar som har behov for hyppig og kortvarig oppfølging • pårørende til psykisk sjuke • menneske med rusliding • menneske med samtidig rusliding og psykisk liding
3.	3 Mål for tenesta	• at tenesta er fagleg god • at tenesta er tilgjengeleg • at tenesta er prega av samarbeid, respekt, likeverd og medansvar • at tenesta er individuelt tilpassa • brukarmedverknad • gjennomføre brukarundersøking i eit tidsintervall på 2-4 år • brukarråd/ allmøte • FIT – tilbakemeldingsverktøy • individuell plan/ ansvarsgruppemøte
4.	4 Hjelp som tenesta femner om.	• Individuell behandling • Individuell plan - IP • Veiledning til psykisk sjuke og pårørende • Hjelp til medisinhandtering. Dvs.utdeling av multidose etter skriftleg avtale mellom brukar, lege og sjukepleiar, og utførelse depotinjeksjonar • Oppfølging og observasjon av føreskrive medikamentell behandling • Miljøterapi i heimen • Inn på Tunet • Fysisk aktivitet; trening og turgrupper • Aktivitetstilbud på dagsenter • Støttekontakt • Døgnbemanna bustader
5.	5 Tenesta skal ha ein slik standard	• Det blir gjort kartlegging og vurdering av hjelpebehov • Ved behov for langvarig psykisk helseteneste blir det gjort individuelt vedtak ut frå kva behovet er. • funksjonsvurdering i IPLOS som vert evaluert ved endringar • Rustenesta er lågterskel og gjer ikkje vedtak • Faste fagmøter mellom veiledande lege og psyk.sjukepleiarar/ruskonsulentar • Kontinuerleg sikre kompetanseheving hos dei tilsette
7.	7 Søknad /sakshandsaming	• du skal søkja på fastlagt skjema som du får

		ved å venda deg til Rus og Psykisk helseteneste, tenestekontoret eller på Vindafjord kommune si heimeside på internett • alle som søker vert kontakta innan 14 dagar • før vedtaket vert fatta vil tenesteytar saman med brukar, evt. pårørande eller hjelpeverge kartlegge behov og omfang av tenesta • ved behov for vidare tenester får du tilsendt eit enkeltvedtak • evt. klage på vedtaket kan sendast kommunen innan 3 veker etter motteke vedtak
8.	Tenesteytar	• helse- og sosialfagleg utdanning pr. tidspunkt: sjukepleiar, med spesialutdanning i psykiatri /geriatri • hjelpepleiar og omsorgsarbeidar, med spesialutdanning i psykiatri/rus • aktivitørar (forming og aktivitetsutdannelse) • ruskonsulentar
9.	Merknader	• legg vekt på brukarmedverknad • Rus og psykisk helseteneste er gratis • dei som nyttar aktivitetstilbudet på dagsenteret betalar ein eigenandel for mat og skyss

Dokumenttype:	Revideres av:	Dokumentnummer:	Versjon:	Prosess:
Prosedyre	Gerd Skumsnes Sørhus	RMKS-9-3802	2.0	Psykisk helseteneste, -vaksne

Miljøteneste

- Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a og 3-1.
- Helse- og omsorgstenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b. ledd

Kven kan få miljøteneste?

Miljøteneste er for dei som har, eller har hatt, utfordringar med rusmiddel/psykisk liding, og som har behov for oppfølging og veiledning.

Kva gjer miljøtenesta?

Miljøtenesta ønsker å gi råd og veiledning om utfordringar ein har i kvardagen. Det kan til dømes vere oppfølging og veiledning i dagleg innkjøp, praktiske gjeremål i heimen og planlegging av kvardagen. Vi kan støtte deg på avtaler med for eksempel lege, sjukehus og NAV.

Miljøtenesta ønsker å hjelpe i førebuing før behandlingsopphald eller soning, halde kontakten mens ein er borte og hjelpe til å planlegge kva som skal skje når ein kjem tilbake til kommunen.

Mål:

Vårt mål er å bidra til at du skal klare til å meistre kvardagen, oppnå sjølvstende og livskvalitet i kvardagen.

Vårt overordna mål er å motivere til ønske om ein betre fungerande kvardag.

Prosedyre på kartlegge kompetanse og utarbeide kompetanseplan

- Alle tilsette skal legge inn kompetansen sin i Enterprise, dette gjeld formell kompetanse, videreutdanning og kurs
- Ved ledig stilling skal det gjerast ein evaluering om kva kompetanse ein har behov for, i lag med tillitsvalte, avd. leiar og einingsleiar.
- Kompetansebehov blir tatt opp i medarbeidarsamtaler, i avdelingsmøter mm
- Kompetansebehov må vurderst opp mot dei til ein kvar tid førande lover og rettleiarar frå Helse dir.
- Kompetanseplanar skal utarbeidast årleg, og må leggest inn i budsjetthandsaminga

Førstegongssamtale

Dette spørsmålsarket er meint som ei rettleiing når ein tek imot ein ny pasient. Det er ikkje nødvendig å følgja slaviks, men det er greitt viss ein kan få gjennomgått dette i løpet av dei første gongene.

1. Navnet på pasienten. Adresse, tlf., og personnr 11 siffer viss ein ikkje har det på førehand.
2. Namn, tlf. og adresse til næraste pårørande. Fastlege.
3. Har vedkomande barn. Alder på barna, og om pas. er bekymra for dei. Gi informasjon om barne og familierettleiarar.
4. Familieforhold. Gift, skilt, einsleg..... Litt om oppvekst og forhold til foreldre og søsken. Er det andre nære omsorgspersonar?
5. venner / sosial fungering.
6. Buforhold.
7. Skulegong og utdanning.
8. Økonomi. Inntektskilde som: lønn, trygd, arbeidsavklaringspenger, sjukemelding osv.
9. Arbeidsforhold og tidlegare arbeidsforhold. Har det vore stabilt eller mykje skifting.
10. Forhold til rusmidler som alkohol, medikamenter eller andre rusmidler.
11. Sjukehistorie. (viss det fins)
12. Sjølvskading
13. Vold og trusler, sjølvopplevd, vite til.
14. Kosthold
15. Søvn og døgnrytme
16. Aktuelt problem nå/situasjon. (dette blir ofte nevnt i henvisningen)
17. Kva er viktig for brukar, kva slags hjelp treng brukar? Dagsenter, individuell oppfølging mm?
18. Interesser og hobbyar.
19. Aktivitet
20. Forhold til ektefelle/sambuar – seksualliv.
21. Suicidalitet
22. Husk samtykke/skjema – ligger på Risk, Samtykkeerklæring- felles skjema for fleire einingar i kommunen

Nye Pasientar Sjekkliste

Heimel: Helse og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 andre ledd og 4-1.

Ein skal registrere pas. i cos.doc. Opprette teneste, skrive beslutningsdato, og ta IPLOS ved første samtale. På hovudkortet må ein også registrere fastlege. Alt dette gjeld både adm. enhet 24 og 27.

Søknadsskjema Følgjande link : https://www.vindafjord.kommune.no/_f/p11/i0b3bf653-b35d-4738-a799-29ea60fce4cd/soknad-om-kommale-helse-og-omsorgstenester.pdf

Samtykkeerklæring – ligg på Risk- Søk Samtykkeerklæring

Dersom det blir bestemt at kontakten blir over lang tid skal dette gjerast:

- Koordinerande sjukepleiar fyller ut søknadsskjema for kartlegging av hjelpebehov i lag med pasienten, evt. andre aktuelle kartleggingsskjema, for eksempel MADRS og BDI (ligg papir kopier, vaktrom) med underskrift av koordinerande sjukepleiar og pasienten.
- Ved vidare oppfølging skal det skrivast ein samanfating i 240 i cos doc og levere søknad til tenestekontoret
- Det må også bestemmast OBS dato for vurdering av tenesta.
- Tenestekontoret skannar søknaden.

Dagsenter og Miljøarbeid i heim, og Støttekontakt skal også registrerast som tenester.

IPLOS-vurdering

Alle skal IPLOS-vurderast ved inntakssamtale og ved endring i behov, elles kvar 6. månad

Individuell Plan

Alle med samansette og langvarige tenester skal få tilbod om IP og koordinator.

Tiltak:

Legge IP inn på Cos-Doc årshjulet, ved inntak. Skrive IP i lag med pasient/pårørende evt. Hjelpeverge.

Dei som ikkje ynskjer IP – skrive dette inn på merknadsfeltet på hovudkortet.

Medisinansvar

Overføre medisinansvar frå brukar til psykisk helseteneste dersom brukar ikkje klarer dette sjølv. Brukar kjem då inn i ordninga med Multidose.

Tiltak:

Tildeling av tenester

Heimel:

- Pasient- og brukerrettighetsloven §§ 2-1 a og 3-1 andre ledd.
- Helse og omsorgstjenesteloven §§ 3-1 andre ledd og 4-1.

Søknader:

- Alle søknader/henvisningar skal rettast til avdelinga: Psykisk helseteneste.
- Søknader frå fastlege, DPS, NAV og andre offentlige instanser skal vera skriftlege.
- Pasienten sjølv og pårørande kan ta direkte kontakt. Søknadskjema blir fylt ut i etterkant.
- Skriftlege søknader skal stemplast med dato når dei blir tatt imot.

Inntaksteam/ Vurdering av behov

- Søknad eller samtale med brukar
- Symptomtrykk/liding
- Inntak vart gjort ein gong i veka på fagmøte for sjukepleiarane.
- IPLOS blir lagt til grunn
- Henvisningane blir også gått i gjennom med veiledande lege. Det er møte med han kvar 14 dag

Sakshandsamar er ansvarleg for vedtaksskriving. Kvar enkelt sjukepleiar skal opprette kontakt med søkjar innan 14 dagar etter mottatt søknad/henvisning.

Ved førstegangssamtale vil det bli gjort ei vurdering av kva behov søkjaren har og kva tilbod me kan gi.

Det kan vera 2 tilsette med på førstegangssamtalen dersom ein føler seg usikker på vurderinga. Dersom søkjaren har barn, skal ein ha som vane at ein frå familieteamet er med på tredje samtale. Dei kan då presentera kva familieteamet kan tilby av hjelp.

Mandat:

Inntaksteamet har mandat til å innvilge/gje avslag på søknader om:

- Psykiatrisk sjukepleie/individuell oppfølging
- Dagsenter
- Miljøarbeid
- Støttekontakt

KOORDINERANDE EINING FOR HABILITERING OG REHABILITERING (KE)

ORGANISERING OG LOVHEIMEL

KOORDINERANDE EINING: TENESTEKONTORET

Tenestekontoret har delegert vedtaksmynde for helse- og omsorgstenesteloven, og leiar for Tenestekontoret har koordinerande funksjon med ansvar for oppnemning og opplæring av koordinator, samt sikre tverrfaglige og heilskaplige tenester.. KE skal ha oversikt på aktuelle tenestetilbod for habilitering rehabilitering, både i og utanfor kommunen. KE Vindafjord er del av eit KE-nettverk på Haugalandet.

Helse- og omsorgstenesteloven, kapittel 7.

Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator, kapittel 3

GJELDANDE PRAKSIS

VURDERINGSGRUNNLAG OG DOKUMENTASJON

Søknad, samtykke og saksopplysningar ligg til grunn for vurdering av tiltak.

Brukermedverknad er sikra gjennom tenestene si felles tilnærming med «Kva er viktig for deg». Dersom vedkommande har tildelt koordinator vil vedkommande og ei eventuell ansvarsgruppe være relevant. Vidare har inneliggande pasienter pårørandemøter.

Tenestene dokumenterer i pasientjournal. KE dokumenterer i saksbehandlarjournal.

TVERRFAGLIG SAMHANDLING

KE som beslutningstakar i høve kommunal tenesteyting er basert på samhandling med aktuelle tenesteutøvarar. Samhandlinga består av dialog per telefon eller elektroniske meldingar mellom Tenestekontor og fagansvarlig eller aktuell einingsleiar.

SAMARBEIDSMØTE ER IKKJE PÅKREVD NÅR

- aktive tenester dekker behovet
- hovudansvaret er avklart

SAMARBEIDSMØTE ER PÅKREVD NÅR

- saksbehandlar er i tvil om type tiltak og tenesteytar
- kommunen ikkje klarer dekke behovet til tenestemottakar ved hjelp av aktive tenester.
- hovudansvaret er uavklart eller treng revurderast

SAMARBEIDSMØTET SIN AGENDA:

Møtet skal omhandle aktuell situasjon og konkludere med vidare plan for tiltak eller oppfølging.

- Brukar/pasient sitt ynskje eller mål
- Aktive tenester
- (re)vurdering av behov
- (re)vurderinga av naudsynte tiltak
- (re)vurdering av strakstiltak
- (re)vurdering av førebyggjande tiltak
- Konklusjon hovudansvar
- Konklusjon tiltak

Koordinerende funksjon er møteleiar som kallar inn aktuelle møtedeltakerar. Deltakar er einingsleiar for aktive eller vurderte tenesteyterar. Dette blir tilpassa kvar sak basert på behov for samhandling eller avklaring, teieplikt og gitt samtykke. Behovet for involvering blir vurdert av KE i samråd med aktuelle tenester.

I tilfeller der andre rammeområder bør delta eller involveras opprettar ein dialog på kommunalsjef-nivå*.

AKTUELLE DELTAKERE TIL SAMARBEIDSMØTER MED KE PER 01.07.2020

ROLLE / EINING	REPRESENTANT I KE	VARAREPRESENTANT
Tenestekontoret KE	Trine Sørensen	Saksbehandlar Tenestekontoret
*Kommunalsjef helse- og omsorg	Sigurd Gjerdevik	
Tenestekontoret tildeling	Saksbehandlar	Saksbehandler
Tilrettelagde tenester	Åshild Håvas	Heimeteneste: Nina Haslemo
		Bufellesskap: fagleiar
Rus og psykiatri	Tina Kvaløy	Heimetenesta: Gerd Sørhus
		Bufellesskap: Ragna Håland
Helse	Maren Hustoft	Helsestasjon: aktuell helsesjuepleiar
		Familieteam: Rannveig Obrestad
		Fysio/ergo: Liv Kjersti Hustveit
NAV	Kristin Tofte	Integrering: Miriam Aareskjold
		Økonomi: Rune Slotten
		Aktivitet: aktuell rettleiar
Ølen Omsorgssenter	Kitty Soltvedt	Korttid/rehab: Hanne H Skjold
		Heimetenesta Ytre sone: Katrina Håvarstein
		Heimetenesta Indre sone: Synnøve Steinsland
Vindafjordtunet	Anna Steinsland	Demensomsorg: Ingeborg Hovland
*Kommunalsjef oppvekst	Nils Erik Eide	
Skule	Aktuell rektor	Aktuell kontaktlærer
Barnehage	Aktuell barnehagestyrar	Aktuell barnehagelærer
PPT	Liv Ingunn Medhaug	Aktuell rådgjevar
Barnevernet	Dan Jørgen Eide	Aktuell saksbehandlar

Retningslinjer Administrativ tildelingsnemnd

Eining/verksemd: Vindafjord kommune	Laga av: Mali Hjemdal, prosjektleiar Bustad og velferd – hand i hand	Dato (dd.MM.yyy): 14.01.2014
	Godkjent av: Kommunalsjef Gunn Vikingstad	Dato: 15.01.2014
	Revidert av: Trine Sørensen	Dato: 02.06.2020

Ansvar og mynde

Ansaret for tildeling av kommunal bustad i Vindafjord kommune, er delegert til Administrativ tildelingsnemnd (i hht. Reglement for intern delegering pr 03.05.10, pkt 9.5.1)

Samansetting

Administrativ tildelingsnemnd består av 3 representantar med personleg vara.

Representantane skal vera tilsett i einingane

- Tenestekontoret (saksbehandlar som representerer brukarane i pleie- og omsorg)
- Tilrettelagde tenester
- Rus og psykiatri

Oppnemning av medlem

Eininga er oppnemnd som medlem.

Einingsleiar oppnemnar fast medlem og varamedlem.

Einingsleiar skal ikkje sjølv sitte som medlem i Administrativ tildelingsnemnd.

Møte- og stemmerett

Dei tre representantane har lik stemmerett.

Ved likt tal stemmer i ei sak grunna forfall, skal vedtaket fattast med loddtrekning.

Vara har møterett i alle møte der fast medlem uteblir

Ansvarleg saksbehandlar ved Tenestekontoret har møte- og uttalerett, men ikkje stemmerett.

Møte

Det skal haldast møte ein gong i månaden, unntatt juli.

Teleplikt

Medlemmane i Administrativ tildelingsnemnd skal vera særleg merksame på krava til teieplikt i tverrfagleg organ.

Innkalling og saksførebuing

Møteplan vert sett opp kvart halvår og sendt til aktuelle einingsleiarar.

Sakshandsamar ved Tenestekontoret har kartleggingssamtale med søkjar, der følgjande er blir avklart;

1. Søknadsskjema

- a. Gjennomgang av skjemaet, innhenting eller avklaring i forhold til opplysningar som eventuelt manglar

2. Utprøving av tiltak

- a. Kva tiltak har vedkommande gjort for å finne bustad på den private marknaden?
- b. Kva er til hinder for innpass på bustadmarknaden?

3. Målsetting med kommunal bustad

- a. Informasjon om varighet av leigekontrakt.
- b. Kva er langsiktig plan for vedkommande?
- c. Er det behov eller ynskje om bistand til andre områder?

Sakshandsamar hentar om naudsynt inn utfyllande opplysningar frå tenestene.

Behov for IPLOS-vurdering vert meldt inn til sakshandsamar i pleie og omsorg (jfr. Rutine for Iplos-registrering ved tildeling av kommunal omsorgsbustad).

Sakshandsamar ved Tenestekontoret skriv saksutgreiing for alle søkjarar, og setter desse inn i eiga oversikt, som vert delt ut i møte. Søknadene skal presenterast så likt som mogleg. Sakspapira skal makulerast etter møtet.

Tildeling

Vilkår for tildeling er basert på eigne kriterer som er publisert på nettsidene. Kriteriene blir aktivt brukt i sjølve møtet og refererast også til i vedtaksbrevet til søkjar.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	09.09.20	19/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ORIENTERING FRÅ ADMINISTRASJONEN – V/RÅDMANNEN

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Vindafjord kontrollutval tek gjennomgangen frå rådmannen om sitt arbeid og ansvarsområde til orientering.

Vindafjord kontrollutval har utforma felles spørsmål som kommunalsjefane blir bedne om å svare på, når det blir deira tur til å orientere i utvalet.

Saksorientering

Utvalet vedtok i møtet 16.06.20, sak 14/20 følgjande:

Møtet 09.09.20	administrasjonen v/rådmann
Møtet 04.11.20	oppvekst v/kommunalsjef Eide
1. møte 2021	helse og omsorg v/kommunalsjef Gjerdevik
2. møte 2021	økonomiavd. v/økonomisjef Bang
3. møte 2021	personal- og organisasjonssjef v/Dahle
4. møte 2021	samfunnsutviklar v/kommunalsjef Sandvik

Tidsramma vert sett til 30 - 40 min. inkludert spørsmål.

Sekretariatet får fullmakt til å invitere i ei anna rekkefølge enn slik lista over kommunale leiare er sett opp, dersom den inviterte ikkje har høve til å stille i det aktuelle møtet.

Orienteringene er tenkt å gjere kontrollutvalet betre kjent med kommunen si drift og dei utfordringane kommunen har. Planen/invitasjonen blei oversendt rådmannen 18.06.20

Tidsrama er sett til 30-40 minutt inkludert spørsmål. Dersom nokon av utvalsmedlemmene har innspel eller særskilte ønskjer om emne eller spørsmål, må dei varsle sekretariatet om det før møtet.

Medlemmene vart i førre møte samde om å lage nokre felles spørsmål som vert sendt til kommunalsjefane i forkant av orienteringane. Sekretariatet har motteke følgjande spørsmål:

Frå Olaug Mari Øen

Kan det gjerast rede for korleis den enkelte avdeling ligg i henhold til budsjett, ved avvik vennligst kom med ei kort oppsummering på kvifor?

Hvor mange avviksmeldinger er motteke ved din/dine avdeligar og på kva måte blir dei håndterte?

Korleis er sykefraværet pr. avdeling og kva evt. tiltak blir satt i verk for å redusere dette?

Medlemmene bør einast om nokre spørsmål som kommunalsjefane blir bedne om å svare

på. Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	06.05.20	04/20
Kontrollutvalet	09.09.20	20/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

ARBEIDET MED PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIGARSKAPSKONTROLL 2020-2024 – PRESENTASJON AV RISIKO- OG VESENTLEGVURDERINGAR OG PRIORITERING AV PROSJEKT

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Vindafjord kontrollutval tar Deloitte sin presentasjon av risiko- og vesentlegvurdering til orientering.

Vindafjord kontrollutval prioriterer følgjande forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024:

1.
 2.
 3.
- Osb.

Revisor vil innarbeide utvalet sine prioriteringar i Plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Framlegg til plan blir lagt fram for kontrollutvalet i neste møte.

Vedlegg: presentasjon av ROV-vurderingar frå Deloitte, september 2020 (eige vedlegg)

Saksorientering:

Etter kommunelova § 23 -3 og § 23-4 har kontrollutvalet ansvaret for å utarbeide ein plan som visar på kva område det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar. Planen skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar (ROV-analyse), med sikte på å finn ut kor det er størst trong for forvaltningsrevisjon i kommunen eller for eigarskapskontroll av selskap.

I møtet 20.11.19, sak 18/19 blei Deloitte AS engasjert av utvalet til å utarbeide analyse og utkast til plan.

I det fyrste prosessmøtet den 06.05.20, sak 4/20 deltok medlemmene i Deloitte sitt risikospel, saman med forvaltningsrevisor Ingrid Kalsnes. Spelet vart gjennomført digitalt, og er ein del av prosessen for å komme med innspel til ny analyse og plan.

Forvaltningsrevisor vil presentere risiko- og vesentlegvurderingane dei har laga i møtet 09.09.20. Revisor vil gå igjennom analysen med vekt på dei prosjekt som dei har funne høgast risiko med når det gjelder å nå måla, regelverk og politisk vedtak, basert mellom anna på innspel som kom fram i prosessmøte 1. Revisor vil også gjere greie for deira framlegg til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontroll. Analysen er lagt ved som eige vedlegg.

Dokumentet er på 58 sider og er delt opp i 7 kapittel. Fyrst er det skreve ein innleiing, i kapitel 2 om Vindafjord si organisering og ein del nøkkeltal. I kapitel 3 og 4 omhandlar oversikt over identifiserte risikoområde i kommunen og kommunen sine selskap. Kapitel 5 omhandlar eigarskapskontrollar med oversikt over identifiserte risikoområde. Kapitel 6 om gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn. I kapitel 7 kjem Deloitte med framlegg til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar. Dei som er kategorisert med høg risiko omfattar 16 område og 4 selskap.

ROV-vurderingane er eit verktøy – som saman med kontrollutvalet sine eigne vurderingar skal leggjast til grunn for prioritering av aktuelle prosjekter i planen. Det er utvalet som prioriterer og vurderer dei ulike risikoområda og avgjør kva område som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon. Det er kanskje ikkje realistisk at planen inneheld meir enn 4-6 prosjekt, da årleg budsjettmidlar tilseier at det ikkje blir gjennomført meir enn eit prosjekt pr. år.

Kontrollutvalet vil i dette møtet gjere sine prioriteringar av prosjekt som er mest aktuelle for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i perioden 2020 – 2024.

Vidare handsaming

Når kontrollutvalet er ferdig med prioriteringane i planen vil den vere klar for oversending til kommunestyret for slutthandsaming. Siste frist for å utarbeide plan er ifølgje lova seinast innan utgangen av året etter kommunestyret er konstituert. Slik det ligg an no, vil planen bli lagt fram for kommunestyret i haust.

Når eit prosjekt skal setjast i gong, må det planleggjast meir i detalj før ein startar opp. Kontrollutvalet må då, saman med revisor, foreta ei undersøking om dei aktuelle tema i prosjektet, og vurdere kva som er mest relevant og vesentleg å undersøke. Omfanget av prosjektet vil også vere avhengig av kor mange tema som vil vere viktige for kontrollutvalet å få svar på i ein rapport. Endeleg utforming av problemstillingar og timeomfang vil bli gjort i samband med den einskilde bestilling av prosjekt.

Kommunestyret bør delegere til kontrollutvalet å prioritere dei mest aktuelle prosjekta innafor vedteken plan, samt at dei kan å ta inn nye prosjekt i planen dersom det oppstår behov for det. Slik mynde har også blitt gjeven tidlegare.

Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Opplysningar som kjem fram i dokumentet er i hovudsak ikkje verifisert, og kan ikkje nyttast som faktagrunnlag utan nærare undersøkingar.

Vindafjord kommune Risiko- og vesentlegvurderingar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

August 2020

«Risiko- og vesentlegvurdering for
forvaltningsrevisjon og
eigarskapskontroll»

August 2020

Rapporten er utarbeidd for
Vindafjord kommune av Deloitte
AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen,
5892 Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1.	Innleiing	5
2.	Organisering og nøkkeltal	8
3.	Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoområde i forvaltninga	12
4.	Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap	32
5.	Eigarskapskontrollar – oversikt over identifiserte risikoområde	52
6.	Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn	55
7.	Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar	56

Detaljert innhaldsliste

1.	Innleiing	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Forvaltningsrevisjon	5
1.3	Eigarskapskontroll	5
1.4	Forskjell mellom forvaltningsrevisjon i selskap og eigarskapskontroll	6
1.5	Metode og gjennomføring	6
1.6	Lesarrettleiing	7
2.	Organisering og nøkkeltal	8
2.1	Organisering	8
2.2	Finansielle nøkkeltal	8
2.3	Befolkningsutvikling	9
2.4	Kommunen sine eigarskap	10
3.	Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoområde i forvaltninga	12
3.1	Stab og sektorovergripande funksjonar	13
3.2	Oppvekst	18
3.3	Samfunnsutvikling	23
3.4	Helse og omsorg	26
4.	Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap	32
4.1	Selskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10	33
4.2	Selskap som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10	36
4.3	Føretak, samarbeid og foreiningar	50
5.	Eigarskapskontrollar – oversikt over identifiserte risikoområde	52
6.	Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn	55
6.1	Tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar og selskaps-/eigarskapskontrollar	55
6.2	Tilsyn	55
7.	Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar	56
7.1	Forvaltningsrevisjon	56
7.2	Eigarskapskontroll	58

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn

I samsvar med prosjektplanar vedteke av kontrollutvalet i møte 20. november 2019, sak 18/19, har Deloitte gjennomført risiko- og vesentlegvurderingar (ROV-vurderingar) av Vindafjord kommune si verksemd og i selskapa der Vindafjord kommune har eigarinteresser. Føremålet med ROV-vurderingane har vore å skaffe relevant informasjon om dei delane av verksemda i kommunen og selskapa der kommunen har eigarinteresser, som det kan vere aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og/eller eigarskapskontroll.

ROV-vurderingane er systematiserte og framstilte i dette analysedokumentet. Dokumentet dannar grunnlag for kontrollutvalet sitt arbeid med planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for 2020-2024. Kontrollutvalet er pålagt å utarbeide slike planar. Planane skal vedtakast av kommunestyret.

I arbeidet med ROV-vurderingane og utarbeidinga av analysedokumentet har det blitt gjennomført møte med kontrollutvalet, dokumentgjennomgang, intervju og spørjeundersøking (sjå seksjon 1.5).

Analysen er av overordna karakter og i stor grad basert på innspel som har kome fram gjennom møte i kontrollutvalet, intervju, spørjeundersøking og gjennomgang av relevant dokumentasjon. Datagrunnlaget er i avgrensa grad verifisert. Datagrunnlaget er i analysedokumentet nytta som indikasjon på risikoforhold som eventuelt bør eller kan følgjast opp/undersøkjast i forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll eller gjennom andre undersøkingar dersom kontrollutvalet og kommunestyret ønskjer dette.

1.2 Forvaltningsrevisjon

I kommunelova § 23-3 går det fram at forvaltningsrevisjon inneber å gjere systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterleving, målinnfriing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader. Same lov § 23-2 bokstav c), pålegg kontrollutvalet å sjå til at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunen si verksemd og av selskap som kommunen har eigarinteresser i.

Kommunelova § 23-3 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner.

Det er vidare eit krav at plan om forvaltningsrevisjon skal vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering (ROV-vurdering):

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper.

Føremålet med ROV-vurderinga er å skaffe relevant informasjon om verksemda i kommunen og i selskapa der kommunen har eigarinteresser, slik at det er mogleg for kontrollutvalet å leggje ein plan for forvaltningsrevisjon og å prioritere mellom ulike område og ulike selskap der det kan vere aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon.

Det er kommunestyret som vedtek plan for forvaltningsrevisjon. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planen.

1.3 Eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll er ei oppgåve som er lagt til kontrollutvalet etter kommunelova § 23-2 bokstav d), og er nærare skildra i kommunelova § 23-4. Der går det fram at eigarskapskontroll inneber å kontrollere om forvaltninga av kommunen sine eigarinteresser blir skjøtta i samsvar med regelverk, kommunestyret sine vedtak og anerkjende prinsipp for eigarstyring.

Kommunelova § 23-4 andre ledd stiller krav om at det skal utarbeidast ein plan for eigarskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Som med plan for forvaltningsrevisjon, skal også plan for eigarskapskontroll vere basert på ei ROV-vurdering:

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap.

Føremålet med ROV-vurderinga er å skaffe relevant informasjon om kor det er størst behov for eigarskapskontroll, slik at det er mogleg for kontrollutvalet å leggje ein plan for eigarskapskontroll og å prioritere kva eigarskapskontrollar det kan vere aktuelt å gjennomføre.

Det er kommunestyret som vedtek plan for eigarskapskontroll. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i planen.

1.4 Forskjell mellom forvaltningsrevisjon i selskap og eigarskapskontroll

Ny kommunelov skil mellom forvaltningsrevisjon av selskap som inngår i ordinær forvaltningsrevisjon, og eigarskapskontroll. Fokuset i ein eigarskapskontroll er på korleis kommunen forvaltar eigarskapa sine, anten enkeltvis eller som portefølje. Kriteria vi legg til grunn er mellom anna regelverk knytt til ulike typar selskap (til dømes kommunelov, aksjelov, lov om interkommunale selskap), KS sine retningslinjer for kommunal eigarstyring, kommunale eigarskapsmeldingar/eigarstrategiar og andre mål, vedtak og retningslinjer. Fokuset i ein forvaltningsrevisjon av selskap er på sjølve selskapet, og vil t.d. omhandle om selskapet driv i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader, og om det driv i samsvar med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte.

1.5 Metode og gjennomføring

I prosessen med ROV-vurderingar har vi nytta ein metodikk med høg grad av involvering, både av kontrollutvalet og av sentrale aktørar i administrasjonen og i kommunestyret. Ei slik tilnærming har bidrege til at vi har avdekkja kva forvaltningsområde, tenesteområde og eigarskap det er knytt størst risiko til. I tillegg har høg grad av involvering bidrege til å forankre planarbeidet og gjere det kjent både i kommunestyret og i administrasjonen. Dette vil skape eit godt grunnlag for gjennomføring av prosjekta som blir prioritert i planane.

1.5.1 Prosessmøte 1 med kontrollutvalet

I det første prosessmøtet fekk kontrollutvalet høve til å diskutere og vurdere risikoar innanfor kommunen sine ansvarsområde og knytt til drifta i selskapa der kommunen har eigarinteresser, basert på eiga erfaring frå arbeidet i kontrollutvalet. Prosessmøte blei gjennomført digitalt som følgje av koronapandemien.

1.5.2 Dokumentanalyse

Dokumentanalysen tok utgangspunkt i planar, meldingar og rapportar frå kommunen. Vi har òg undersøkt kva tilsyn som er gjennomført og eventuelt planlagt i kommunen. Desse har samla gitt eit oversyn over kommunen sine mål og strategiar, samt bidrege til å avdekkje område med risiko eller behov for forbedring.

1.5.3 Analyse av statistikk

Vi har gjennomgått KOSTRA-tal, tal frå kommunebarometeret og anna relevant statistikk som ligg føre for å undersøke om det er område der kommunen skil seg frå kommunar det er relevant å samanlikne seg med. Samanlikningane kan gje indikasjonar på risikoområde som det kan vere relevant å undersøke nærare.

1.5.4 Intervju

Vi har gjort intervju med både politiske og administrative leiarar i kommunen. Vi har intervjuja rådmann, samt sentrale leiarar frå administrasjonen (seks personar). I tillegg har vi intervjuja ordførar, varaordførar og to utvalsleiarar (fire personar). Intervjua er gjennomførte per telefon.

1.5.5 Elektronisk spørjeundersøking

Administrative leiarar og heile kommunestyret har vore involvert i ROV-vurderingane gjennom ei undersøking i Questback (elektronisk spørjeundersøkningsverktøy). I spørjeundersøkinga blei desse bedne om å peike på potensielle risikoar innanfor det tenesteområdet dei har ansvar for eller kjenner til, samt

risikoområde knytt til selskap kommunen eig. 24 av 52 personar svarte på undersøkinga. Av desse var det 10 folkevalde, og 14 frå administrasjonen. Dette utgjer ein total svarprosent på omlag 46 %.

1.5.6 Gjennomgang av selskapsopplysningar i bedriftsdatabase

Deloitte har nytta Bisnode SmartCheck for å få tilgang til rekneskapsopplysningar og informasjon om eigarskap og eigarskapsstruktur. Denne informasjonen er nytta både for å få oversyn over alle aktuelle selskap som skal omfattast av ROV-vurderingane, og for å avdekkje eventuelle risikoar gjennom dei føreliggjande finansielle nøkkeltala.¹

1.5.7 Prosessmøte 2 med kontrollutvalet

I dette møtet legg revisjonen fram ROV-vurderingane (dette dokumentet) med dei risikovurderingane som er gjennomførte for kontrollutvalet. ROV-vurderingane og forslag til prosjekt vil i dette møtet bli lagt til grunn når kontrollutvalet skal prioritere område eller prosjekt for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for dei neste fire åra.

1.5.8 Vedtak av plandokument

Basert på dei prioriteringane som kontrollutvalet gjer i prosessmøte 2, vil det bli utarbeidd eit plandokument. Dette dokumentet blir vedtatt av kontrollutvalet før det blir sendt vidare til kommunestyret for endeleg vedtak.

1.6 Lesarrettleiing

Innspela som er samla inn i samband med den ROV-vurderinga er systematiserte og framstilte i dette dokumentet. Dokumentet er meint som eit grunnlag for kontrollutvalet for å velje ut og prioritere forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar.

I kapittel 2 gir vi ei kort oversikt over organiseringa av og nøkkeltala for kommunen.

Kapittel 3 og 4 omhandlar forvaltningsrevisjon. Her presenterer vi oversikt over identifiserte risikoområde innan dei ulike verksemdsområda og eigarskapa til kommunen som er eit resultat av undersøkinga vi har gjort i samband med analysearbeidet. Risikovurderingane og forslag til prosjekt er basert på ein overordna gjennomgang av kommunen sine tenesteområde og dei selskap kommunen har eigarskap i.

I kapittel 5 presenterer vi dei risikovurderingane vi har gjort for kommunen når det gjeld eigarskapskontroll.

Kapittel 6 inneheld oversikt over tidlegare gjennomførte og pågåande forvaltningsrevisjonar, selskapskontrollar, eigarskapskontrollar, samt oversikt over gjennomførte og planlagde tilsyn.

I kapittel 7 viser vi forslaga våre til moglege forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar basert på dei risikovurderingane som er gjennomførte. Forslaga til prosjekt er ikkje presentert i prioritert rekkefølge. Prioritering og val av prosjekt skal kontrollutvalet gjere. Kontrollutvalet står også fritt til å leggje til og/eller ta bort prosjekt i lista som her er presentert. Endeleg prioritering av prosjekt blir framstilt i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 og plan for eigarskapskontroll 2020-2024, som skal leggjast fram for kommunestyret.

¹ Ikkje alle interkommunale selskap (IKS) er underlagt innleveringsplikt til Brønnøysundregisteret. Det førekjem også at slike selskap ikkje leverer årsrekneskap til Brønnøysundregisteret. I desse tilfella har ikkje revisjonen tilgang på nøkkeltal. Slike manglande data vil bli opplyst om der det er relevant.

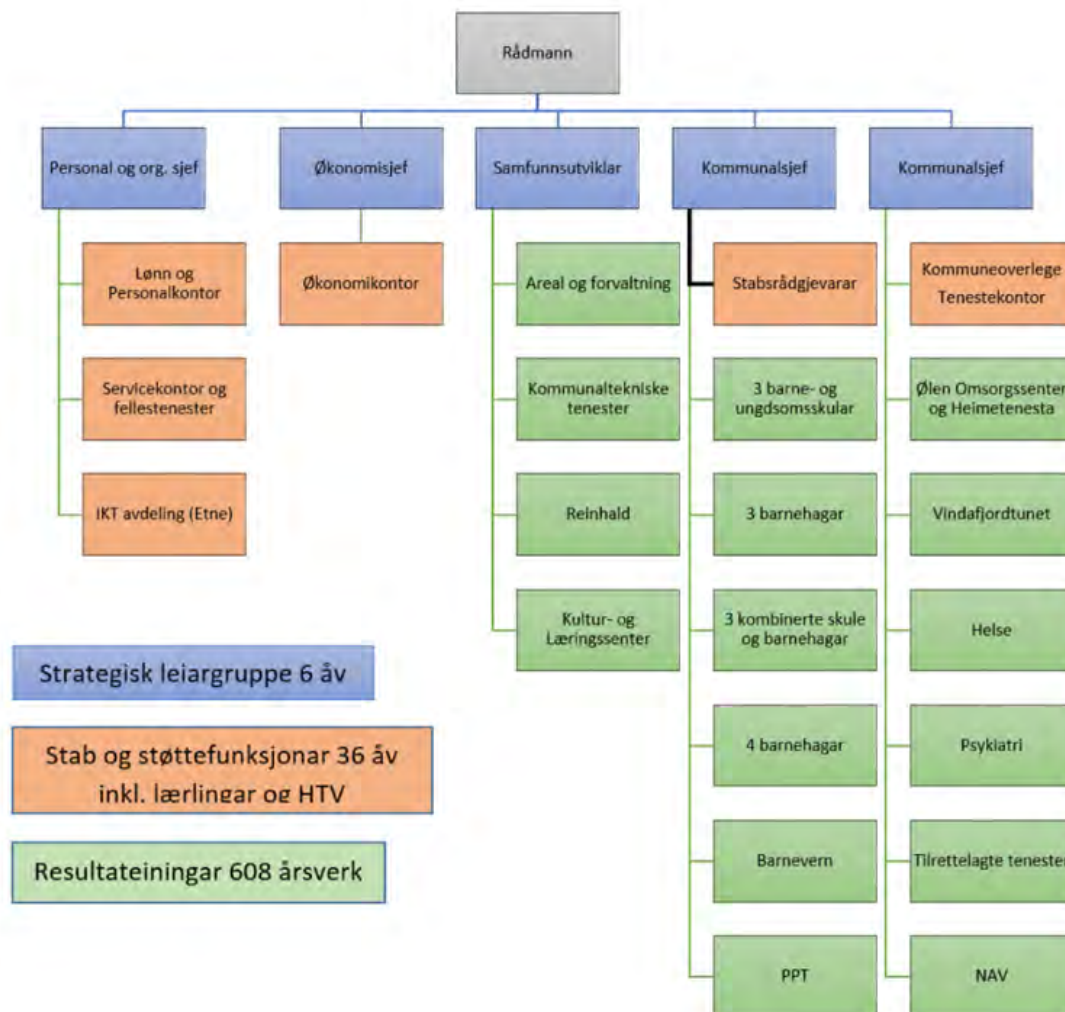
2. Organisering og nøkkeltal

2.1 Organisering

Vindafjord kommune er organisert med ei strategisk leiargruppe som består av rådmannen, tre kommunalsjefar, økonomisjef og personal- og organisasjonssjef.

Organisasjonskartet under viser den administrative organiseringa i kommunen.

Figur 1: Organisasjonskart. Kjelde: Vindafjord kommune.

2.2 Finansielle nøkkeltal

Netto driftsresultat er ein hovudindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren, jf. berekningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU). Netto driftsresultat viser kor mykje som kan disponerast til avsetningar og investeringar etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. TBU tilrår at netto driftsresultat for kommunane er på 1,75 %.

I kommunen si årsmelding for 2019 går det fram at netto driftsresultat enda på 1,53 %, altså under tilrådd nivå frå TBU. For 2020 er det budsjettert med eit netto driftsresultat på 1,3 %, også dette under tilrådd nivå.

Ifølgje kommunen sitt budsjett for 2020 hadde kommunen eit disposisjonsfond på 10,9 % i 2019. Dette er noko lågare enn snittet for kommune-Norge som ligg på 12,1 %.

Når det gjeld kommunen si netto lånegjeld, var denne nede i omlag 58 % av brutto driftsinntekter i 2017, men har sidan stige til 63,5 % i 2019.

I årsmeldinga for 2019 blir det vist til at sjølv om rekneskapen samla sett kom ut med eit positivt økonomisk resultat i 2019, skuldast dette i hovudsak særskilt høg skatteinngang, stort utbytte frå Haugaland Kraft og utbetaling frå Havbruksfondet. Den underliggende drifta viste ifølgje årsmeldinga eit større meirforbruk samanlikna med budsjett. Det blir peikt på at ei slik drift ikkje er å rekne som berekraftig på sikt.

I plangrunnlaget til budsjettet for 2020 blir det vist til at kommunen har kome dårleg ut av dei siste omleggingane av inntektssystemet. Stagnasjon og deretter nedgang i folketallet har bidratt til ytterlegare svekking av økonomien. Dette har ifølgje plangrunnlaget ført til ein krevjande driftssituasjon, med reduserte rammer og reduksjon i tenestetilbodet. Vidare går det fram at kommunen sidan kommunesamanslåinga i 2006 har fått eit inndelingstilskot, per 2020 på 10,7 mill kr pr år. Frå 2021 blir dette trappa ned over ein 5 årsperiode med omlag 2,1 mill kr/år. I tillegg er skjønstilskotet svekka kraftig og vil bli ytterlegare redusert i åra som kjem. Det blir peikt på at dette vil krevje ein grundig gjennomgang av drifta og tenestestrukturen i kommunen.

Tabellen under viser løyvingar til dei ulike rammeområda i Vindafjord kommune i 2018, 2019 og 2020. Merk at tala frå 2018 og 2019 er rekneskapstal, medan tala for 2020 er løyvingar i budsjetta. Vi gjer merksam på at rammeområda i budsjettet ikkje samsvarar heilt med organiseringa i kommunalsjefane sine ansvarsområde i kommunen. Til dømes er barnevernet inkludert i rammeområde helse og omsorg i budsjettet, men tenesta ligg under kommunalsjef for oppvekst.

Tabell 1: Løyvingar til ulike rammeområde – oppgitt i 1000 kr

Rammeområde	R 2018	R 2019	B 2020
Administrasjon og fellesdrift	48 185	50 085	52 063
Oppvekst og kultur	209 112	215 351	223 281
Helse og omsorg	240 201	263 629	229 623
Forvaltning, drift og utvikling	43 322	54 268	54 736
Sum fordelt totalt til rammeområda	497 498	583 333	559 703

Dei største rammeområda i kommunen er *oppvekst og kultur* og *helse og omsorg* som står for omlag 40 % kvar av driftsbudsjettet til rammeområda. Oppvekst og kultur hadde eit mindreforbruk på omlag 3,6 mill. kr. i 2019, medan helse og omsorg hadde eit meirforbruk på nærare 28 mill. kr.

2.3 Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklinga i kommunen er relevant å omtale av fleire årsaker. For det første er innbyggjartilskot ein del av inntektssystemet til kommunane. Vidare må dei kommunale tenestene tilpassast demografiske endringar.

Innbyggjartilskotet er i utgangspunktet fordelt med eit likt beløp per innbyggjar (talet på innbyggjarar per 1. juli) til alle kommunane. Deretter skjer det ei omfordeling på bakgrunn av fleire faktorar.² For 2020 er innbyggjartilskotet før omfordeling 25 083 kroner per innbyggjar.

² Størsteparten av kommunane sine rammetilskot blir fordelt med utgangspunkt med eit likt beløp per innbyggjar. Utgiftsutjamninga skjer ved hjelp av ein kostnadsnøkkel som sørgjer for at denne delen av rammetilskotet blir fordelt frå kommunar som er rimelegare å drive enn landsgjennomsnittet, til kommunar som er dyrare å drive enn landsgjennomsnittet. Kostnadsnøgkelen består av ei rekke kriterium, mellom anna talet på barn i skulepliktig alder, talet på eldre, reiseavstand i kommunen mv.

Det går fram av kommunen sitt budsjett for 2020 at innbyggjartalet per 1.1.2019 var 8743 personar, og at det har vore reduksjon i folketalet i seinare tid.

Vidare blir det i budsjettet peikt på at SSB sine folketalssprognoser fram til 2022 viser reduksjon i talet barn i barnehagealder, samt ei auke i gruppa 67-79 år. Dette vil ifølgje budsjettet føre til kraftig nedgang i behovet for barnehageplass i kommunen samla sett, samt kraftig auke i behovet i eldreomsorga.

2.4 Kommunen sine eigarskap

Vindafjord kommune har eigarinteresser i åtte selskap saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar, og i 29 selskap med innslag av private eller statlege aktørar på eigarsida. Kommunen sine eigarskap vil bli nærare omtalt i kapittel 4. Eigarskapa går fram i tabellen under:

Tabell 2: Eigarskap

Selskap	Bransje	Selskapsform	Eigardel
Øyane Asvo AS	Arbeidstreningsbedrift	AS	50 %
Vindafjord tomteselskap AS	Utvikling og sal av eigedom	AS	48,83 %
Landbrukets hus Vindafjord AS	Utleige av kontorlokale innan landbruksnæringa	AS	32,84 %
Haugaland interkommunale miljøverk IKS	Innsamling av ikkje-farleg avfall	IKS	15,3 %
Medvind 24 næringsshagen AS	Bedriftsrådgjeving og innovasjon	AS	10,81 %
Haugaland vekst IKS	Offentleg administrasjon knytt til næringsverksemd og arbeidsmarknad	IKS	9,09 %
Haugaland næringspark AS	Utvikling og sal av fast eigedom, primært for energi- og arealkrevjande industri	AS	7,88 %
Haugaland brann og redning IKS	Brannvern	IKS	7,74 %
Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS	Offentleg administrasjon	IKS	7,46 %
Haugalandmuseet AS	Drift av kulturhistoriske museer	AS	7 %
Grannar AS	Lokalavis	AS	6,1 %
Haugaland kraft AS	Distribusjon av elektrisitet	AS	5,84 %
Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS	Drift av arkiver	IKS	5,79 %
Skånevik Ølen kraftlag AS	Distribusjon av elektrisitet	AS	5,65 %
Krisesenter vest IKS	Omsorgsinstitusjon	IKS	4,88 %
Destinasjon haugesund & Haugalandet AS	Turistkontorverksemd og destinasjonsselskap	AS	3,26 %
E134 Haukelivegen AS	Infrastruktur	AS	2,17 %

Haugaland industri AS	Arbeidstreningsbedrift	AS	1,82 %
Opero AS	Arbeidstreningsbedrift	AS	1,6 %
Norsk bane AS	Planlegge og realisere eit høyfarts-banenett i Noreg	AS	0,984 %
Sparebanken øst SPA	Bank	SPA	0,21 %
Sparebank 1 BV SPA	Bank	SPA	0,15 %
Helgeland sparebank SPA	Bank	SPA	0,09 %
Sparebanken vest SPA	Bank	SPA	0,07 %
Sparebank 1 nordvest SPA	Bank	SPA	0,05 %
Sparebanken sør SPA	Bank	SPA	0,05 %
Sparebank 1 Nord-Norge SPA	Bank	SPA	0,05 %
Sandnes sparebank SPA	Bank	SPA	0,04 %
Sparebank 1 SMN SPA	Bank	SPA	
Sparebank 1 Østfold Akershus SPA	Bank	SPA	0,03 %
Sparebanken Telemark	Bank	SPA	0,02 %
Sparebank 1 Østlandet	Bank	SPA	0,01 %
Biblioteksentralen SA	Engroshandel med bøker, aviser og blader	Samvirkeføretak	
Skjold arena – kultur og idrett SA	Eige og leige ut kulturlokale til innbyggjarar og organisasjonar	Samvirkeføretak	23,4 %
Ølen kulturhus SA	Eige og leige ut kulturlokale til innbyggjarar og organisasjonar	Samvirkeføretak	35,7 %
Imsland bygdahus SA	Setje opp og drive kulturlokale for innbyggjarar og organisasjonar	Samvirkeføretak	ukjent
Sandeid Samfundshus SA	Setje opp kulturlokale til innbyggjarar og organisasjonar	Samvirkeføretak	ukjent

Kommunale føretak og vertskommunesamarbeid er omfatta av ordinær forvaltningsrevisjon, og er derfor omfatta av ROV-vurderingane knytt til dette. Stiftingar og foreiningar er ikkje omfatta av regelverket om eigarskapskontroll eller forvaltningsrevisjon av selskap, og er difor ikkje omtala i denne delen av ROV-vurderinga. Både kommunale føretak, vertskommunesamarbeid, stiftingar og foreiningar er lista opp i seksjon 4.3, og eventuelt drøfta i ROV-vurderinga om dette er vurdert som relevant.

3. Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoområde i forvaltninga

På bakgrunn av innsamla og analysert informasjon, vil vi i dette kapittelet vurdere risiko for manglande målinnfriing, regeletterleving, vedtaksoppfølging og internkontroll som er identifisert innan dei verksemdsområda som er gjennomgått i Vindafjord kommune.

Overskriftene i kapittel 3.1-3.4 følgjer den administrative organiseringa i Vindafjord kommune jf. kommunalsjefane sine ansvarsområde.

Risikonivå er i tabellane farga med raudt som representerer høg risiko eller gult som representerer middels risiko:

Fargesymbol	Skildring av risikovurdering
	Høg risiko På område som er merka med raudt meiner Deloitte, på bakgrunn av framlagte data og analyse, at det kan vere høg risiko for anten manglande produktivitet, målinnfriing, regeletterleving eller effektivitet.
	Middels risiko På område som er merka med gult meiner Deloitte, på bakgrunn av framlagte data og analyse, at det kan vere middels risiko for anten manglande produktivitet, målinnfriing, regeletterleving eller effektivitet.

I tabellane under vil vi under kvar sektor omtale utvalde område og tema. Dette er område og tema som blir framheva i dei data som revisjonen har analysert. Det betyr at område der det ikkje eksplisitt er identifisert risiko ikkje er omtala.

Det blir kommentert dersom det er planlagt tilsyn eller gjennomført forvaltningsrevisjonar eller tilsyn dei siste åra innanfor dei områda og temaa som er omtala.

Under kvart område identifiserer vi dei hovudtema analysen viser at det er knytt risiko til. Dette vil vere naturlege moment som takast med i ein eventuell forvaltningsrevisjon.

Det er viktig å understreke at risikovurderingane er skjønnsmessige, og at vurderingane er baserte på tilgjengeleg informasjon. Kontrollutvalet kan vurdere risikoen knytt til dei ulike områda som forskjellig frå det som er føreslått her. Det er derfor kontrollutvalet som til slutt skal vurdere og prioritere dei ulike områda, og avgjere rekkefølga for forvaltningsrevisjonsprosjekt i dei planane som blir lagt fram for kommunestyret.

Vi vil ta atterhald om at ikkje all informasjon som kjem fram er verifisert av leiinga i kommunen.

3.1 Stab og sektorovergripande funksjonar

Administrasjon og stabsfunksjonar inneber mellom anna servicetorg, arkiv, løn, personal, økonomi og IKT, samt ansvar for digitalisering, informasjonstryggleik og personvern. Vi vil også her omtale andre sektorovergripande funksjonar knytt til klima, investeringar og beredskap. Folkehelse vil også bli omtala i dette kapitelet.

Tabell 3: Identifiserte risikoområde knytt til sektorovergripande funksjonar

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar / moglege konsekvensar	Risiko
Bemanning og sjukefråvær • Rekruttering • Sjukefråvær • Heiltidsstillingar • Vikarbruk	I undersøkinga blir det peikt på at sjukefråvær får store ringverknadar i kommunen, og det blir vist til at det burde vore retta meir merksemd mot å redusere sjukefråværet. Kommunen har ifølgje årsmeldinga for 2019 delteke i eit samarbeidsprosjekt med KS og NAV arbeidslivssenter om å redusere sjukefråværet. Prosjektet skal vidareførast med støtte frå arbeidslivssenteret. I plangrunnlaget til budsjettet går det fram at dei sju einingane med høgast fråvær er plukka ut som deltakarar i arbeidet. I følgje årsmeldinga gikk sjukefråværet ned i 2019, og enda på 6 % det året. Kommunen har som mål om at sjukefråværet skal vere under 6 %. Fleire viser til at kommunen generelt er pressa på bemanning og drift. I årsmeldinga blir det vist til at det er store rekrutteringsutfordringar på nokre grupper, mellom anna sjukepleiarar. Det går også fram at kommunen ønskjer seg fleire tilsette i heiltidsstillingar. Det blir vist til at dette både er avhengig av at kommunen kan tilby heiltidsstillingar og at tilsette ønskjer å arbeide i heile stillingar. I årsmeldinga for 2019 blir det også vist til at bemanninga innanfor rammeområde administrasjon og fellesdrift er sårbar, ettersom det kan vere utfordrande å skaffe kvalifiserte vikarar til spesialiserte tenestekområde som til dømes lønsavdelinga.	• Høgare kostnader ved behov for vikar • Ikkje tilstrekkeleg tenester/sårbare tenester	
Internkontroll og kvalitetssystem	Krav til kommunens internkontroll er styrka i ny kommunelov. I spørjeundersøkinga blir det peikt på at internkontrollen i kommunen ikkje er tilstrekkeleg. I tillegg blir det peikt på at det er vedtatt at oversikt over avvik i tenestekområda skal rapporterast til politisk nivå, men at dette ikkje blir gjort. Rådmannens internkontroll blir føreslått som forvaltningsrevisjonsprosjekt i spørjeundersøkinga. I intervju blir det vist til at kommunen brukar eit elektronisk kvalitetssystem som også inneheld avvikssystem. Det blir ikkje vist til	• Brot på lov- og regelverk • Ikkje tilstrekkeleg interkontroll	

	særskilte utfordringar knytt til dette i intervju, men det blir kommentert at kommunen sikkert burde dedikert meir ressursar til å følgje opp kvalitetssystem og internkontroll. I plangrunnlaget til budsjettet for 2020 går det fram at rådmannen sin internkontroll i dag består av fleire ulike element som interntilsyn, rapporteringsrutinar, avvikssystem, og at alle dei ulike elementa skal vere samla i kvalitets- og avvikssystemet Risk Manager. Vidare går det fram at Risk Manager vil utfasast i 2020, og at det då vil vere behov for å gå til innkjøp av nytt system.		
Saksførebuing og vedtaksoppfølging	I spørjeundersøkinga blir det peikt på at nokre gangar manglar informasjon, tydelege alternativ og konsekvensutgreiingar i saksførebuingar. Vidare blir det peika på at oppfølginga av politiske vedtak tek lang tid og at det ikkje er ein kalender med oversikt over politiske vedtak. I intervju blir det vist til at dei fleste vedtak blir følgt opp sjølv om det i nokre tilfelle kan ta litt tid, men det blir også gitt døme på vedtak som ikkje er følgt opp. Elles blir det kommentert at systemet for å halde oversikt over saker fungerer greitt, men at det nok ikkje er heilt optimalt. Det blir i spørjeundersøkinga også peikt på at rapporteringa på økonomi er noko mangelfull og at avvik frå vedteke budsjett ikkje blir rapportert i tråd med budsjettforskrift.	• Saker blir ikkje tilstrekkeleg førebudd • Vedtak blir ikkje tilstrekkeleg følgt opp	
Arkiv og offentlegheit • Ny kommunelov • Kommunikasjon • Sak-/arkivsystem	Vindafjord kommune har saman med seks andre kommunar på Haugalandet gått saman i eit fellesprosjekt om nytt arkivsystem. I spørjeundersøkinga blir det kommentert at sentraladministrasjonen har forbetningspotensiale innanfor arkivering, og det blir føreslått forvaltningsrevisjon på området. Også i intervju blir det peikt på at arkiv potensielt er eit risikoområde.	• Brot på lov- og regelverk • Redusert tillit i befolkninga • Tap av arkivmateriale	
Personvern og informasjonstryggleik • Komplisert personvernsregelverk	Det nye personvernregelverket som trede i kraft i 2018 stiller strengare krav til informasjonstryggleiken i kommunen enn kva som tidlegare var tilfelle, noko som medfører auka regulatorisk risiko. I spørjeundersøkinga blir det peikt på at det er utfordrande å etterleve GDPR-regelverk. I plangrunnlaget til budsjettet for 2020 går det fram at det er oppretta eit eige administrativt utval for å styrke arbeidet rundt informasjonstryggleik. Utvalet skal mellom anna ha kontrolloppgåver knytt til informasjonstryggleik. Det blei gjennomført forvaltningsrevisjon av IKT og informasjonstryggleik i 2018. Revisjonen konkluderte mellom anna	• Brot på lov- og regelverk • Viktig informasjon blir mista eller sensitive data kjem på avveie	

	med at kommunen ikkje hadde eit styringssystem for informasjonstryggleik som er i samsvar med krav i regelverket, samt peikte på at det er risiko for at kommunen som eit resultat av manglande kompetanse blant tilsette bryt med krav i regelverket knytt til handsaming av personopplysningar, og informasjonstryggleik i kommunen generelt.		
Digitalisering og IKT Digitaliseringsstrategi	I undersøkinga blir det peikt på at kommunen ikkje er gode nok på digitalisering, og at det manglar ein strategi for digitalisering og utvikling. Vindafjord kommune har felles IKT tenester med Etne kommune. I budsjettet for 2020 kjem det fram at ein har behov for å effektivisere og forbetre oppgåver samstundes som ein har redusert bemanninga. Etterspurnaden frå publikum etter fleire digitale tenester på nett aukar, men digitalisering er også kostnadsfult i form av innkjøp, lisensar i drifta og opplæring. I intervju blir det mellom anna vist til behov for å erstatte datamaskiner som ikkje kan oppgraderast til Windows 10.	- Ineffektive tenester - Redusert tillit i befolkninga	
Innkjøp - Rammeavtalar - Kompetanse - Kontraktsoppfølging	Regelverket for offentlege anskaffingar er komplekst og stiller strenge krav til innkjøpar. Det er slik ein ibuande regulatorisk risiko på området. Kommunen er med i eit innkjøpssamarbeid på Haugalandet. I intervju er det fleire som viser til at det kunne vore nyttig å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon av innkjøp ettersom det vanskeleg å etterleve regelverket og det potensielt er stor risiko. Mellom anna blir det peikt på at det kan bli gjort ein del innkjøp utanfor rammeavtalar innan teknisk sektor.	- Brot på lov- og regelverk - Mislegheiter knytt til innkjøp - Ikkje kostnadseffektive innkjøp	
Investeringar Planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekt	Vindafjord kommune investerer ein litt høgare del av sine inntekter enn snittet i KOSTRA-gruppa (15,2 % mot 15 % i KOSTRA-gruppa). Vindafjord kommune har ein vesentleg høgare eigenfinansiering av investeringane samanlikna med KOSTRA-gruppa (40,9 % mot 28,2 %). Under er det lista nokre av dei største investeringane i budsjettet for 2020: 19,8 millionar til bustader til helse og omsorgsformål 7,9 millionar til næringstomter på Nerheim 4,9 millionar til oppgradering av kommunale bygg og anlegg 4,5 millionar til Sjøperlo kulturadministrasjon og vaksenopplæring 4,2 millionar til å dekke meirforbruket på beredskapssenteret	- Budsjettoverskriding - Utilstrekkeleg kvalitet	

- 3,5 millionar til nytt ventilasjonsanlegg i gymbygget/basseng Ølen
- 2,9 millionar til nytt ventilasjonsanlegg i Vindafjordtunet.
- 2,5 millionar til fornying av IT utstyr i administrasjonen
- 1,1 millionar til IT på skular

Totalt er det budsjettert med investeringar for 96 560 000 millionar i 2020.

I intervju blir det vist til at det er eit visst etterslep på investeringsprosjekt som følgje av at det ikkje er tilstrekkeleg kapasitet. Det blir opplyst at det berre er ein prosjektleiar på investeringar og bygg i kommunen.

I undersøkinga blir det også peikt på at inngåtte avtalar ikkje blir følgt opp godt nok, og at det synes å vere store budsjettsprekkar i fleire tilfelle. I intervju blir det stilt spørsmål ved om prosjektplanlegging- og styring er god nok. Mellom anna blir det vist til at det ikkje var budsjettert midlar til inventar i byggeprosjektet på rådhuset. Det vidare vist til at det ikkje i tilstrekkeleg grad blir budsjettert med vedlikehald og auka reinhaldsareal i samband med byggeprosjekt.

Beredskap

- Beredskapsplanar

I intervju blir det vist til at det i 2020 er gjennomført ny overordna risikokartlegging knytt til samfunnstryggleik og beredskap. Det blir også jobba med ei oppdatering av beredskapsplanen, mellom anna basert på erfaringar frå koronapandemien. Fleire peikar på at kommunen har handtert koronapandemien på ein god måte, og at ein har gjort seg nyttige erfaringar med smittevern, beredskap og kontinuitetsplanar på dette området.

I budsjett og økonomiplan for 2020-2023 blir det vist til at klimaendringar og klimakonsekvensar vil bli meir merkbare dei kommande åra. Vassområdearbeid for å oppnå god økologisk tilstand i alle vassforekomstar er eit område det er viktig å prioritere. Generelt sett er teknisk infrastruktur sårbar for klimaendringar, og kanskje spesielt vassleidningsnettet. Fornyng av leidningsnettet vil vere viktig i åra som kjem, både i forhold til tryggleik, kostnadar og klimakostnadar. Også i undersøkinga elles blir det peikt på at det er viktig å ha fokus på beredskap knytt til klima og miljø.

I kommunen si årsmelding for 2019 blir det vist til at det er fleire område i kommunen som ikkje har breiband og der mobildekninga er særleg lav. Det blir jobba med fleire område for å sjå på om det er mogeleg å utbetre dekninga. I eit av intervjuja blir det også

- Manglande etterleving av krav i lov og regelverk
- Dårlig beredskap

kommentert at det er risiko knytt til at det manglar reservestrøm på ein av sjukeheimane.

I spørjeundersøkinga blir det peikt på at det manglar risikoanalysar og handlingsplanar innan skulen. Konsekvensane av dette kan vere at det oppstår forvirring og at nokon handlar feil i beredskapssituasjonar. I intervju blir det vist til at det er gjennomført risikovurdering på mellom anna skuleskyting, cyberangrep og kva ein skal gjere dersom ein blir isolert ved ras på vegane. Det blir også vist til at ein har fått testa ut kontinuitetsplanar i samband med koronapandemien og at ein erfarer at dette har fungert.

Det er planlagt statleg tilsyn med beredskapsplikt og helseberedskap i 2020.

Klima, berekraft og miljø

- Utydelege mål

I spørjeundersøkinga blir det opplyst at kommunen ikkje har tydelege mål på klima, energi og miljø.

Det kjem fram av budsjettet at den reviderte kommuneplanen skal ta omsyn til miljøutfordringar og FNs bærekraftsmål.

I Kommunebarometeret 2019 blir det vist til at kommunens utslepp av klimagassar er ein god del over gjennomsnittet for landet. I følgje Kommunalbanken sin oversikt over klimarisiko i kommunane, er omlag 35 % av utsleppet i Vindafjord frå jordbruket.

- Manglande mål på området
- Ikkje tilstrekkeleg merksemd på klima, berekraft og miljø
- Klimautslepp

Samarbeid på tvers i kommunen

I intervju blir det i hovudsak gitt uttrykk for at ein opplever det interne samarbeidet i kommunen som godt, men enkelte peikar på at sjølve strukturen med sjølvstyrte einingar set einingane opp mot kvarandre mellom anna når det gjeld budsjett.

I spørjeundersøkinga blir det peikt på nokre risikofaktorar knytt til samarbeid på tvers:

- Vindafjord kommune har hatt prosjektet «Betre tverrfagleg innsats» (BTI) over tid, som handlar om å ivareta barn og unge på ein meir heilskapleg måte. Det blir stilt spørsmål ved korleis dette skal følgjast opp med målformuleringar og tiltak slik at dette prosjektet blir ein del av praksis.
- Det blir peikt på at Vindafjord er ein stor kommune med mange mål og mange einingar som skal nå felles mål
- Prosjektstillingar som ikkje blir vidareført, lite eigarskap til ulike prosjekt

- Manglande samordning

- Oppdelte tenester der ein ikkje i tilstrekkeleg grad klarer å samarbeide/samhandle om felles mål.

Folkehelse og miljøretta helsevern

Folkehelseinstituttet sitt folkehelsebarometer viser at kommunen ligg signifikant betre an enn landet som heilheit på fleire indikatorar knytt til oppvekst og levekår, helsetilstand, og miljø, skader og ulukker. Samstundes er det nokre indikatorar der kommunen ligg signifikant dårlegare an enn landet som heilheit. Dette gjeld delen personar over 45 år som leiger bustad, kollektivtølbod, valdeltaking samt vaksinasjonsdekning meslingar. I kommunen si årsmelding blir det vist til at det er arbeidd med å revidere oversiktsdokumentet som skal gi ei oversikt over samla utfordringsbilete innanfor folkehelse. Det er ifølgje årsmeldinga ikkje avsett direkte ressursar til folkehelsearbeidet, men at ein drar god veksle på tverrfagleg kompetanse.

I intervju blir det vist til kommunen har utfordringar med å lukke avvik som går på miljøretta helsevern. Det blir kommentert at mykje av dette dreier seg om tilstanden på bygg. Mellom anna blir det vist til bygg som ikkje er tilrettelagt for rullestolbrukarar. samt veggar med brystpanel som må behandlast med belegg. Kommunale bygg vil bli nærare omtala i seksjon 3.3. Det blir også vist til at det er ei eining som ikkje har gjennomført førstehjelpskurs.

- Ikkje tilstrekkeleg folkehelsearbeid
- Brot på regelverk

3.2 Oppvekst

Barnehagane, skulane, barnevern og PPT er leia av kommunalsjef for oppvekst. Det er fire barnehagar og tre oppvekstsenter i kommunen. I tillegg skal kommunen føre tilsyn med tre private barnehagar. Det er om lag 90 årsverk i barnehage. Kommunen har ni skular, alle med SFO-tilbod. Det er om lag 170 årsverk i skulen.

Tabell 4: Identifiserte risikoområde knytt til oppvekstområdet

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar / moglege konsekvensar	Risiko
Barnehage • Pedagognorma • Bemanning	I 2018 blei det innført pedagogorm og bemanningsnorm for barnehage, som inneber krav til kompetanse (pedagogar) og tal på vaksne per barn i barnehage. I budsjett og økonomiplan 2020-2023 går det fram at det framleis er nokre barne- og ungdomsarbeidarar som arbeidar på dispensasjon som pedagogisk leiar i barnehagane. Når det gjeld bemanningsnorma, går det fram at dette ikkje innebar endringar for kommunen då kommunen allereie hadde bemanning innanfor norma.	• Ikkje tilstrekkeleg gode tenester	

Det blir i budsjett og økonomiplan 2020-2023 kommentert at pedagognorma har gitt auka kompetanse i barnehagane. Samtidig har fleire fått planleggingstid, noko som inneberer at det er fleire timar tilsette er vekke frå direkte arbeid med barnegruppa på avdelinga.

I intervju blir det vist til at sjølve strukturen med mange og små barnehagar i kommunen gjer at det er krevjande å få rett kompetanse alle stader.

I spørjeundersøkinga kjem det fram at kommunen har fleire born i barnehagar frå ulike land, og det blir peikt på at det er utfordrande å legge til rette for tilstrekkeleg integrering.

KOSTRA-tal viser at delen barn 1-5 år i barnehage er noko lågare i Vindafjord kommune (90,6 %) samanlikna med kostragruppa (92,9 %) og landet utanom Oslo (92,4 %). I Kommunebarometeret 2019 blir det også peikt på at delen barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage er lågare i Vindafjord kommune (70 %) målt mot landet elles (82,8 % i snitt).

Det er full barnehagedekning i kommunen, men ikkje alle får plass i den barnehagen dei har som 1. prioritet. Det er ifølgje økonomiplanen venta at talet på barn i barnehagealderen vil gå ned dei næraste åra.

Grunnskule

- Kompetanse
- Bemanning
- Tidlig innsats
- Spesialundervisning
- PPT

I undersøkinga går det fram at det er fleire lærarar i Vindafjord som ikkje har tilstrekkeleg med kompetanse innan norsk, matte og engelsk til å oppfylle forskrift frå 2015³.

Vidare kjem det fram at kommunen kuttar ein del lærarstillingar, vikarbruk og assistentar på nokre av skulane i kommunen. I spørjeundersøkinga blir det peika på at uvissheit kring om Vindafjord skal ha færre grendeskuler eller ikkje, fører til lite forutsigbarheit for innbyggjarane.

I intervju blir det vist til at det er utfordrande å sikre kvalitet og kompetanse, også med omsyn til skulestrukturen med mange og til dels små skular. Nokre skular er også fådelte. Mellom anna blir det vist til bruk av assistent istadenfor pedagog, samt utfordringar knytt til morsmålsundervisning og to-språkleg undervisning. Vidare går det fram at kommunen ikkje har basseng til å oppfylle krava til svømmeundervisning og at det blir for lite timar til dette.

- Ikkje tilstrekkeleg gode tenester
- Brot på opplæringslova

³ Forskrifta må vere oppfylt innan 2025

Vindafjord og Etne har felles PP-teneste. I budsjettet for 2020 blir det peikt på at det er ei stor utfordring å møte statlege forventingar med dagens bemanning. PP-tenesta har i dag mange personsaker og mottok mange tilmeldingar. I intervju blir det vist til at PP-tenesta har stort trykk, men at ein samtidig opplever at det er laga gode ordningar for rettleiing til skulane og barnehagane.

I spørjeundersøkinga kjem det fram at nedskjeringar i budsjettet førar til at kommunen ikkje alltid kan tilby gode nok tenester innan tidleg innsats og spesialundervisning. Det blir i intervju også vist til at det kan skje at ein må bruke assistant istadenfor pedagog ved t.d. sjukdom. Vidare er det ei utfordring at kommunen ikkje har fast stillingsheimel for logoped i opplæring.

KOSTRA-tal viser at årstimar til spesialundervisning per elev med spesialundervisning er lågare i Vindafjord (126,2 timar) samanlikna med kostragruppa (148,7 timar) og landet utanom Oslo (139,9 timar). Delen elevar som får spesialundervisning er også lågare i Vindafjord (7 %) samanlikna med kostragruppa (8,4 %) og landet utanom Olo (7,8 %).

Når det gjeld resultat på nasjonale prøver, viser KOSTRA-tal at delen elevar på mestringsnivå 3-5 på 8. trinn i lesing er høgare i Vindafjord kommune (79,2 %) samanlikna med kostragruppa (73,6 %) og landet utanom Oslo (75 %). Når det gjeld nasjonale prøver i rekning er delen elevar på mestringsnivå 3-5 også høgare i Vindafjord (68,3 %) samanlikna med kostragruppa (67,5 %), men noko lågare enn landet utanom Oslo (68,7 %).

I følge tal frå Kommunebarometeret er det ingen elevar som får leksehjelp på ungdomsskulen. Til samanlikning får 8,5 % av elevane på ungdomsskulen i skule-Norge leksehjelp.

Det blir opplyst at det skal utarbeidast barnehage- og skulebruksplan. I samband med dette skal eit eksternt konsulentbyrå utarbeide ein rapport som skal legge grunnlaget for vidare standard for barnehage og skule i Vindafjord kommune.

SFO

I kommunen si årsmelding for 2019 går det fram at nokre einingar har utfordrande barn som treng tett oppfølging av vaksne, og at det ikkje er ekstraressurs knytt til desse elevane på SFO. Det blir kommentert at det er ei utfordring å få eit godt tilbod til desse elevane, og det gjer at dei andre elevane får eit dårlegare tilbod.

- Ikkje tilstrekkeleg gode tenester

	Vidare går det fram at elevtalet går ned på dei minste einingane, som fører til at ein har mellom 4-8 barn i SFO. Det blir vist til at ein samarbeider med barnehagen om ei løysing der føresette har stort behov for SFO.		
Trygt og godt skulemiljø - Nye lovkrav - Mobbing	Det blei gjort endringar i opplæringslova frå 1. august 2017 (kap. 9 A) som mellom anne inneber skjerping av skulen og tilsette sine plikter når det gjeld å fange opp og undersøke tilfelle der det er mistanke om at ein elev ikkje har det trygt og godt på skulen. Tal frå skoleporten.no (Udir)⁴ viser at nokre elevar i Vindafjord opplever mobbing på skulen, og at det har vore ei auke i elevar som opplever mobbing. I 2017-2018 var det 6,7 % som hadde opplevd mobbing på skulen. I 2018-2019 auka dette til 11,8 %. For skuleåret 2019-2020 var det 11 % som hadde opplevd mobbing på skulen i følgje desse tala. I intervju blir det peikt på at det blir jobba med å sikre arbeidsmiljøet til elevane, men at det er risiko for å bryte regelverket på dette området. I kommunen sin økonomiplan for 2020-2023 går det fram at det er starta arbeid med å lage ein overordna plan for psykososialt arbeid i barnehagar og skular som skal ferdigstillast i løpet av 2020. I kommunen si årsmelding for 2019 går det fram at det er auke i utagerande ådferd blant barn og elevar. Dette gjeld både enkeltindivid og læringsmiljø. Det var meldt mange avvik knytt til utagering av elevar i 2019. I følgje årsmeldinga er det sett i verk fleire tiltak for å møte denne gruppa på ein god og utviklande måte.	Brot på lov og regelverk	
Tenester til barn med særskilte behov	Det blir opplyst at det blir arbeidd med å utarbeid rutinar for å oppfølging av barn med særskilte behov. Kommunen jobbar etter BTI-modellen, betre tverrfagleg innsats. Dette skal sikre at barn og unge får den oppfølginga og hjelpa dei treng gjennom eit samarbeid mellom familien og kommunen. I følgje kommunen si årsmelding for 2019 er samhandlingsmodellen langt på veg implementert i alle einingar, og handlingsrettleiarane er gjort kjent og blitt gjennomført for alle tilsette som har med barn og unge å gjere. I spørjeundersøkinga blir det føreslått å gjennomføre forvaltningsrevisjon av samarbeid i og synergieffekt av Familiens hus. Det er og fleire som peiker på at samhandlinga mellom einingar er for dårleg og at det er risiko for at barn og familiar ikkje får hjelpa dei treng.	- Ikkje tilstrekkeleg oppfølging av barn med særskilte behov - Brot på lov- og regelverk	
Barnevern - Ny barnevernlov - Høge kostnader	I budsjettet for 2020 blir det peika på at det kjem ny barnevernlov i 2020 som er gjeldande frå 2022/2023, og at det er varsla at denne vil føre til ei	- Budsjettoverskriding og høge kostnader - Brot på lov- og regelverk	

⁴ Tal frå Elevundersøkinga, trinn 7

- Fristbrot

stor endring i oppgåvefordeling mellom stat og kommune, kor kommunen vil få meir oppgåver og ansvar.

I spørjeundersøkinga kjem det fram at barnevernet har hatt fleire store utfordringar, utan at det blir nærare presisert kva utfordringar dette dreier seg om.

I budsjett og økonomiplan 2020-2023 blir det peikt på at kostnadane innan barnevern har stabilisert seg på eit nivå som overskridd budsjettet, og at barnevernet har hatt fleire plasseringar enn budsjettet. Tiltak i heimen har auka kraftig dei siste åra og det blir vist til at det ikkje er økonomisk berekraftig å oppretthalde dagens tenestetilbod.

KOSTRA-tal viser at brutt driftsutgifter per barn med undersøking eller tiltak er vesentleg høgare i Vindafjord kommune (76 877 kr.) samanlikna med kostragruppa (56 153 kr.) og landet utanom Oslo (54 769 kr.). Det er også vesentleg høgare driftsutgifter i kommunen både for barn som er plassert av barnevernet og for barn som ikkje er plassert av barnevernet samanlikna med kostragruppa og landet utan Oslo.

KOSTRA-tal viser vidare at undersøkingar med ei sakshandsamingstid innan tre månadar er vesentleg lågare i Vindafjord kommune (54 %) samanlikna med kostragruppa (87 %) og landet utanom Oslo (88 %).

Tal frå BUFDIR viser at fristbrot i undersøkingssaker var på 22,7 % i 2019. Verdien for fylket er på eit vesentleg lågare nivå (3 %). I 2019 hadde heller ikkje alle barn i hjelpetiltak tiltaksplan (90 % hadde tiltaksplan). Vidare viser tala at delen barn i fosterheim som ikkje har fått oppfølging i tråd med lovkrav var på 8,7 %, mot 7,2 % for fylket. I kommunen si årsmelding for 2019 blir det vist til at barnevernstenesta i 2019-budsjettet blei tildelt ein sakshandsamar/kontaktpersonstilling, og at dette saman med andre endringstiltak har medverka til at tenesta no handsamar alle saker forsvarleg og innanfor gitte fristar.

I intervju blir det vist til at det er gjennomført dialogmøte innanfor barnevern med fylkesmannen, og at det blei retta merksemd mot fristbrota. Med omsyn til område for forvaltningsrevisjon, blir det peika på at det kunne vore nyttig å fått ein gjennomgang av innhaldet i sjølve vedtaka, også sett opp mot andre kommunar, jf. at KOSTRA-tala viser at kommunen har vesentleg høgare utgifter knytt til tiltak og plasseringar. Elles blir det i intervju også kommentert at det har vore ei auke i saker til barnevernet dei seinare åra, utan at dei økonomiske rammene har auka tilsvarande. Det blir vist til at auka tilmelding er positivt, fordi det kan tolkast som at folk faktisk melder frå ved bekymring.

3.3 Samfunnsutvikling

Under kommunalsjef for samfunnsutvikling ligg einingane areal og forvaltning, tekniske tenester, reinhald, samt kultur- og læringsssenteret. Kultur vil derfor bli omtala i dette kapitelet.

Kommunen sine plikter og oppgåver etter brann- og eksplosjonsvernlova blir ivaretatt av Haugaland brann og redning IKS. Vidare er avfalls- og slamhandtering lagt til Haugaland interkommunale miljøverk IKS. Desse selskapa vil bli omtalt i kap. 4.

Tabell 5: Identifiserte risikoområde knytt til tekniske tenester/samfunnsutvikling

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar / moglege konsekvensar	Risiko
Plan- og byggesak • Sakshandsamingstid for byggesaker • Vakansar/fråvær • Inntektsprognosar • Oppfølging av ulovlege byggearbeid.	I budsjett og økonomiplan 2020-2023 blir det vist til at det har vore arbeid med å gjere kart, plan- og byggesak til sjølvkostområde, men at det er vanskeleg å kalkulere riktig gjennomsnittleg kostnad per sak. Saksbehandlinga har tidlegare vore delvis subsidiert av kommunen. Vidare blir det i årsmeldinga for 2019 peikt på at det er vanskeleg å gi ei prognose for inntektsnivået som følgje av at det er uvissheit knytt til aktivitetsnivå og tal på saker som kjem inn. I spørjeundersøkinga blir det peika på at økonomien ikkje er tilstrekkeleg til å følgje opp saker. Også elles i undersøkinga blir det stilt spørsmål ved om kommunen klarer å følgje lov- og regelverk i plan- og byggesak. I intervju blir det peikt på at det truleg skulle vore meir oppfølging av ulovlege byggearbeid. Vidare går det fram av årsmeldinga for 2019 at det i ein periode i 2019 var redusert kapasitet på handsaming av byggesaker grunna oppseiing, og eininga gikk derfor glipp av gebyrinntekt. Det blir framheva at eininga er svært sårbar ved oppseiing eller langtidsfråvær. KOSTRA-tal viser at det i alt blei behandla 191 byggesaker i 2019, mot 168 året før. Gjennomsnittleg sakshandsamingstid for byggesaker med tre vekers frist var 29 dagar i 2019. Kommunen har følgeleg ikkje klart å overhalde tre vekers fristen i alle saker. I Kommunebarometeret 2019 blir det vist til at kommunen braut fristane i 42 % av sakene. Det blir også peikt på at kommunen ikkje har ført tilsyn med byggesakene. I kommunen sin planstrategi blir det vist til at er gamle og dels utdaterte reguleringsplanar i tettstadane i kommunen.	• Regelbrot • Tapte inntekter • Redusert tillit i befolkninga	

Vedlikehald av kommunale bygg • Vedlikehaldsetterslep • Kapasitet	I budsjettet for 2020 blir det peikt på at høge kostnadar knytt til drift og stort behov for vedlikehald. Dette både som følge av talet på bygg, lite vedlikehald over tid og stor geografisk sprenging. I kommunen si årsmelding for 2019 går det fram at det er stort etterslep på vedlikehald av kommunal bygningsmasse, og at eit svært stramt driftsbudsjett gir lite rom for nødvendige tiltak innan drift og vedlikehald. Det går fram at eininga heller ikkje har tilstrekkeleg midlar til å få utført dei servicar og tilsyn som skal og bør gjerast, eller retta avvik. Det blir peikt på at det er tilført midlar til drift og vedlikehald for å i ei viss grad imøtekome dei auka kostnadane knytt til nybygga som er ført opp dei siste åra, men at det i framtida ikkje vil vere mogeleg å ta ned kostnadane utan å gjere vesentlege strukturendringar som tar ned bygningsvolumet. I spørjeundersøkinga er det fleire som peikar på at vedlikehaldsarbeid i kommunen ikkje er tilfredsstillande og arbeid ofte blir utsett. I tillegg blir det peikt på at tekniske tenester ikkje har tilstrekkeleg økonomi og ofte for lite ressursar. I intervju blir det peikt på at kommunen har fleire bygg med avvik som borde ha vore utbetra, mellom anna gjeld dette barnehage og skule. Det er tatt i bruk eit system for å halde oversikt over avvik og oppfølging av slike, men det er ikkje utarbeidd ein vedlikehaldsplan. Det blir kommentert at ein ikkje opplever at det er manglande rutinar knytt til vedlikehaldsarbeidet, men at det er eit struktur/ressursspørsmål. KOSTRA-tal for 2019 viser at utgifter til vedlikehald per kvadratmeter (eigedom) er omtrent det same i Vindafjord (81 kr.) som i kostragruppa (83 kr.).	• Dårleg inneklima og arbeidsmiljø • Mangelfulle tenester • Ikkje tilstrekkeleg tilrettelagde kommunale bustadar • Brot på regelverk
Kommunal veg	I undersøkinga blir vedlikehald av kommunal veg peikt på som eit risikoområde. KOSTRA-tal viser at utgifter til vedlikehald til kommunal veg er 14,5 % av dei totale netto driftsutgiftene til kommunale vegar og gater i Vindafjord kommune. Til samanlikning brukar kostragruppa i gjennomsnitt 35,6 % av driftsutgiftene innan vegar og gater til vedlikehald. Talet for landet utanom Oslo er 28,1 %. Netto driftsutgifter til kommunale vegar og gater per km er også lågare i Vindafjord kommune (75 343 kr.) samanlikna med kostragruppa (119 632 kr.) og landet utanom Oslo (147 655 kr.). I budsjett og økonomiplan 2020-2023 blir det vist til at kommunen har vedtatt å jobba for å bli godkjent som trafikk sikker kommune, og at dette blir ei utfordring og satsing i åra som kjem. Også når det gjeld	• Trafikkulykker • Vedlikehaldsetterslep • Høge kostnadar

	kommunale vegar blir det peikt på utfordringar knytt til å ha tilstrekkeleg midlar og kapasitet til å sikre vedlikehald. Gjennom overtaking av fleire byggefelt og utbygging av nye E134 i Skjold auka lengda kommunale vegar og fortau, og det blir vist til at det i utgangspunktet ikkje er sett av nok midlar til brøyting, veglys og vedlikehald. I kommunen si årsmelding for 2019 går det fram at det er stort etterslep på grusing og grøf팅 av vegar og vedlikehald av mellom anna kantstein, rekkverk, bruer og kaier. Det blir peikt på at etterslepet gjer at skadene pga. nedbør blir større enn dei ville vore om vegnettet var i betre stand.		
Vatn og avlaup • Sjølvkost • Lekkasjar	I budsjett og økonomiplan 2020-2023 blir det peikt på at leidningsnettet mange plassar er gammalt og har for stort omfang av lekkasjar, og at forbetring av leidningsnettet vil vere eit viktig satsingsområde for drifta framover. I Kommunebarometeret 2019 blir det også vist til at det i følge statistikken lek ein god del frå ledningsnettet i Vindafjord kommune. KOSTRA-tal viser at årsgebyra for vannforsyning og avlaupstenesta er noko høgare i Vindafjord kommune samanlikna med kostragruppa. Innan vatn ligg det ifølge budsjett og økonomiplanen store investeringar, som også vil medføre auka i gebyr. I spørjeundersøkinga blir det foreslått å gjennomføre forvaltningsrevisjon av kostnader av alle sjølvkostområda i kommunen. Det blir peikt på at det er det er utfordrande å ha økonomisk kontroll over sjølvkostområde som til dømes vatn og avlaup og byggesak.	• Svikt i tenesta • Redusert tillit i befolkninga	
Reinhald	I kommunen si årsmelding for 2019 går det fram at det har vore noko sjukefråvær pga. belastningsskadar i eining reinhald. Det blir også peikt på utfordringar med å rekruttere medarbeidarar med fagkompetanse, samt utfordringar knytt til plass og system for handtering av smittetøy ved vaskeriet. Elles blir det mellom anna kommentert at nye bygg har blitt utvaska av byrå før arbeidet er ferdigstilt, og at eining reinhald i ettertid har måtte vaska ut romma på nytt. Det blir i intervju peikt på at ein har hatt godt samarbeid internt i samband med handtering av koronapandemien, mellom anna mellom reinhald, skule og teknisk.	• Sjukefråvær • Ikkje tilstrekkeleg god handtering av smittetøy	
Kultur	Nytt kultur- og læringssenter blei opna i 2019. Dette inkluderer kulturskule, bibliotek, vaksenopplæring og frivilligsentral.	• Ikkje tilstrekkeleg kulturskuletilbod og bibliotektilbod	

Det blir opplyst i budsjettet for 2020 at Vindafjord er ein desentralisert kommune og det er difor vanskeleg å gje bibliotektilbod til alle. I tillegg kjem det fram at det er noko ventelister på kulturskulen, som i hovudsak skuldast mangel på lærarar. I spørjeundersøkinga blir det peikt på at små einingar i kulturskulen gjer tilbodet deira sårbart ved sjukefråvær hos tilsette, og at elevar kan oppleve lite kontinuitet i eit ellers godt tilbod ved sjukefråvær.

I Kommunebarometeret for 2019 får kommunen låg karakter på fleire indikatorar, mellom anna knytt til bibliotek, tal på tilsette kulturarbeidarar i kommunen samt driftsutgifter til aktivitetstilbod for barn og unge.

3.4 Helse og omsorg

Under helse og omsorg ligg kommuneoverlege, tenestekontor, Ølen omsorgssenter og heimestenesta, Vindafjordtunet, helse, rus og psykiatri, tilrettelagde tenester og NAV. Legevakt på ettermiddag og kveld er lagt til Etne/Vindafjord interkommunale legevakt.

Tabell 6: Identifiserte risikoområde knytt til helse og omsorg

Område og tema	Observasjonar	Vurderingar / moglege konsekvensar	Risiko
Helsestasjon og skulehelse	Tal frå Kommunebarometeret 2019 viser at dekninga av helsesøster er lågare i Vindafjord kommune (67 årsverk per 10.000 småbarn) samanlikna med snittet for kommunane (106 årsverk per 10.000 småbarn). Det er også lågare jordmordekning i Vindafjord med 68 årsverk per 10.000 fødte, mot 84 årsverk i snitt. I undersøkinga blir det stilt spørsmål ved om skulehelsetenesta har tilstrekkeleg kapasitet til å hjelpe skulane med førebyggjande helsearbeid. I kommunen si årsmelding for 2019 blir det vist til at helsesjukepleiar ikkje er nok tilstade på skulane til å hjelpe alle.	- Ikkje tilstrekkeleg gode tenester - Regelbrot	
Rus og psykiatri - Ny eining frå 2019 - Lovkrav knytt til psykologkompetanse i kommunane	Eining rus og psykiatri er ny frå 2019. Netto driftsutgifter til tilbod til personar med rusproblem er ifølgje KOSTRA lågare i Vindafjord kommune (208,4 kr) samanlikna med kostragruppa (259,5) og landet utanom Oslo (542,3).	- Mangel på kvalifisert personell - Ikkje tilstrekkeleg gode tenester - Regelbrot	

I kommunen si årsmelding for 2019 blir det peikt på at det generelt er god fagdekning i tenesta, men at ein ser at det kan vere utfordrande å få tak i kvalifisert personell. Det blir også peikt på at auke i talet pasienter med milde til moderate lidningar, samt den nye rusreformen aukar belastninga på tenesta.

Frå 2020 er det lovkrav om at kommunane skal ha psykologkompetanse. Det er ifølgje årsmeldinga for 2019 dialog med Etne kommune om interkommunalt samarbeid om kommunepsykolog.

Deloitte gjennomførte forvaltningsrevisjon innan psykisk helse og rus våren 2019. Basert på den informasjonen som kom fram i undersøkinga blei det ikkje avdekket forhold som tilsa manglar knytt til kommunen si utføring av tenestene innanfor psykisk helse og rus, men det kom fram at brukarane ikkje nødvendigvis opplever at det er god intern samhandling i tenestene.

Pleie og omsorg

- Institusjonstenester
- Heimetenester
- Vakansar og vikarbruk
- Kompetanse

I budsjettet for 2020 blir det opplyst at pleie og omsorg har vore gjennom ei stor omorganisering i 2019 med større grad av spesialisering av tenestene.

Det har vore behov for fleire ressursar for å møte auka pleietyngde på demens og langtidsavdelingane (Vindafjordtunet). I tillegg har det vore utfordrande å dekke inn helgevakter. Press på tenesta har ført til meirforbruk.

Institusjonstenestene i Vindafjord har i likskap med Vindafjordtunet utfordringar knytt til ressursar og bemanning, spesielt helgevakter. I tillegg kjem det fram at det er krevjande å få rekruttert sjukepleiarar, og omsorgssenteret har nytta ein del innleigd sjukepleiarkompetanse. Også i spørjeundersøkinga blir det peika på at mangel på sjukepleiarkompetanse førar til sviktande stabilitet i gruppa og at det er belastande for fast personell å stadig måtte lære opp nye personar.

I kommunen si årsmelding for 2019 blir det vist til at det er ei utfordring å dekke opp for vakante sjukepleiarstillingar sjølv om det er rekruttert nye sjukepleiarar. Det blir vist til at tenesta også framover vil ha store rekrutteringsutfordringar, særskilt når ein ser på alderssamansetjinga blant dei tilsette (stor del av tilsette i høg alder). Det er ifølgje årsmeldinga jobba systematisk med førebygging og oppfølging av sjukemeldte, noko som har resultert i nedgang i sjukefråværet. Nokre einingar ligg likevel over måltalet på 7 %.

KOSTRA-tal viser at delen innbyggjarar over 80 år som er bebuarar på sjukeheim er noko høgare i Vindafjord kommune (13,5 %) samanlikna med kostragruppa og landet utanom Oslo (begge 11,9 %). Samstundes er delen innbyggjarar over 80 år som brukar heimetenester lågare i Vindafjord kommune (31,4 %) samanlikna med kostragruppa (34 %), men noko

- Mangel på kvalifisert personell
- Ikkje tilstrekkeleg gode tenester
- Høge kostnader
- Regelbrot

høgare enn landet utanom Oslo (30,3 %). Dei nasjonale målsettingane er å legge til rette for at personar skal få bu lengst mogeleg heime i eigen heim, og at tenestene skal tilbys på beste effektive omsorgsnivå.

Fleire i spørjeundersøkinga peiker på at sjukdomsbilete for pasientar endrar seg og at det er fleire personar med komplekse helseutfordringar. Dette krev høg kompetanse blant personell og avansert utstyr, samstundes som at avdelinga har utfordringar knytt til å halde budsjett. Det blir også peikt på at det ikkje er kvalitetssikring av at t.d. serviceerklæringar blir gjennomførte i det daglege tenestetilbodet.

I undersøkinga blir det vidare peikt på behov for digitalisering og bruk av velferdsteknologi i eldreomsorga i kommunen. I kommunen si årsmelding for 2019 går det fram at det er avsett midlar til velferdsteknologi, og at kommunen er i gang med å innføre elektroniske medisindispensarar.

Elles blir det peikt på at ressurskrevjande brukarar vil vere ei framtidig utfordring ift. økonomi, kompetanse og rekruttering.

Tal frå Kommunebarometeret 2019 viser at bebuarar på sjukeheim får mindre tid med fysioterapi samanlikna med landssnittet. I Vindafjord får kvar bebuar i følge Kommunebarometeret 10,8 minutt med fysioterapeut i veka, medan landssnittet er 25 minutt i veka.

I årsmeldinga for 2019 blir det vist til at det er eit stort meirforbruk i pleie og omsorg. I økonomiplan 2020-2023 blir det vist til at det er nødvendig å lære av korleis det blir arbeidd i kommunar som har lukkast med å få kontroll på kostnadane og samtidig leverer gode tenester.

Fleire peikar på at det er ønskeleg med forvaltningsrevisjon innan pleie og omsorg. Det blir gjennomført ein forvaltningsrevisjon av økonomistyring i helse og omsorg i 2020.

Tenester til funksjonshemma

- Bustadar
- Aktivitet/arbeid

Eining tilrettelagde tenester yter tenester til funksjonshemma og utvikingshemma, og omfattar avlastning, støttekontakt, heimetenester og bistand i bustad med heildøgnsbemanning. I tillegg er det eit arbeids- og aktivitetssenter.

- Ikkje tilstrekkeleg gode tenester

Tal frå Kommunebarometeret 2019 seier at 86 % av dei funksjonshemma i Vindafjord får den hjelpa dei treng for å kunne delta i arbeid og studiar, men berre 66 % synes dei får dekkja behovet for bistand til å delta i fritidsaktivitetar.

Fylkesmannen gjennomførte i 2017 tilsyn med kommunen sine helse- og omsorgstenester til personar med utviklingshemming. Det blei avdekka fleire avvik, og det blei konkludert med at kommunen ikkje sikrar at helse- og omsorgstenestene til personar med utviklingshemming er forsvarlege.

Det blir ikkje peikt på særskilte utfordringar knytt til tenester til funksjonshemma i dei intervjuar som er gjennomførte i samband med kontrollutvalet sitt planarbeid, men i budsjettet for 2020 blir det vist til at det er behov for fleire bustader med bemanning. I *Oppfølging av bustadssosial handlingsplan* er det planlagt å byggje sju nye bustader og ta i bruk fire «nye» omsorgsbustader.

I kommunen si årsmelding blir det vist til at arbeids- og aktivitetssenteret Gniset har hatt ei auke av brukarar, og at ein framover vil ha behov for å tilføre fleire årsverk for å kunne ta imot dei brukarane som har behov for tilbod etter vidaregåande skulegong. Det blir peikt på at fleire av desse har store hjelpebehov, og at dersom ein ikkje tilfører nye årsverk må ein tilby tenestene i bustadane der brukarane bur. Kommunen vil då ikkje kunne gje tilbod om arbeid/aktivitet.

Det blir også i årsmeldinga for 2019 peikt på at det er store utfordringar med å skaffe private avlastningsfamiliar, noko som gjer at ein i nokre tilfelle no gir tilbod om avlastning til små born inne på bemanna bufellesskap.

Sosiale tenester i NAV

- Sosiale ytingar
- Kommunale bustadar
- Lovendring arbeidsavklaringspen-
gar
- Aktivitetsplikt

Det blir i budsjettet for 2020 vist til at NAV har hatt ein auke i utbetalingar av sosialstønad som følgje av enda arbeidsmarknad og auke i levekårsutfordringar blant utsette grupper. Vidare blir det peikt på at det i kontekst av ein arbeidsmarknad i utvikling, fattigdom og levekårsutfordringar er ein del som tydar på at delen med låg inntekt blant barn, ungdom, unge vaksne og innvandrarar vil auke.

Vidare blir det peika på endringar i lovverket kring AAP (arbeidsavklaringspengar) i 2018 har ført til at mottakarar får mindre frå ordninga.

KOSTRA-tal viser ein reduksjon i talet på sosialhjelpsmottakarar med sosialhjelp som viktigaste kjelde til livsopphald frå 2018 (71 personar) til 2019 (59 personar). Talet på unge sosialhjelpsmottakarar har også gått noko ned frå 2018 til 2019. I kommunen si årsmelding for 2019 blir det peikt på at behovet for ulike tilbod når ein skal stille vilkår om aktivitet (aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakarar under 30 år) kan vere utfordrande for ein mindre kommune med tanke på å tilby eit breitt spekter av tilbod. Dette gjeld også for deltakarar i kvalifiseringsprogrammet.

- Ikkje tilstrekkeleg gode tenester

I kommunen sin planstrategi blir det å sikre gode sosialbustadar peikt på som ei utfordring.

Bustadsosialt arbeid	I plandokumentet til budsjettet for 2020 blir det peikt på at det bustadsosiale arbeidet i kommunen har hatt eit godt løft dei seinare åra. Det blir peikt på at Vindafjord manglar omsorgsbustader med heildøgnsbemanning for eldre i det kommunale tenestetilbodet. Vidare går det fram at kommunen har eit relativt lågare tal kommunale bustader til utleige per 1000 innbyggjarar enn landet elles, men at ein kan møte dette mellom anna ved å inngå samarbeid med private aktørar om tilvisingsavtalar. Det går fram at Vindafjord som første kommune på Vestlandet har inngått slik avtale, og er i forhandlingar med utbyggjarar om fleire. Det blir også kommentert at eksisterande bygningsmasse må målrettast ytterlegare i framtida, og at kommunen gjennom å gjennomføra små eller større ombyggingar kan tilby andre og betre bustader og tenester enn tidlegare.	• Ikkje tilstrekkeleg tilpassa bustadar
Integrering og flyktningtenester	I undersøkinga blir det stilt spørsmål ved om flyktningtenesta klarer å vere systematiske nok i integreringa. Det blir peikt på at tenesta har vore underbemanna i mange år. I 2019 gjekk tenesta frå 2 til 3,6 årsverk. Det blei busett 13 flyktningar i 2019. Ei utfordring har vore å kvalifisere tenestemottakarar til ordinær utdanning og arbeid. I dag blir det mellom anna arbeidd med å få fleire språktreningsplassar og arbeidstreningsplassar i kommunen. I kommunen sin planstrategi går det fram at kommunen har utfordringar med å skaffe eigna bustadar til flyktningar. I spørjeundersøkinga kjem det fram at det i skule og barnehage er barn frå ulike land, og det blir peikt på at det er utfordrande å legge til rette for tilstrekkeleg integrering. Det blir også vist til at oppfølging av barn med krigs- og flyktningbakgrunn som har utfordringar har vore ressurskrevjande for barnevernstenesta. Som det går fram under kap. 3.2 (omtale av grunnskule) blir det også vist til utfordringar knytt til morsmålsundervisning og to-språkleg undervisning. Fylkesmannen gjennomførte i 2020 tilsyn etter introduksjonslova. Tilsynet gjaldt utarbeiding av individuell plan for deltakarar i introduksjonsprogram. Det blei gitt nokre pålegg frå Fylkesmannen om retting knytt til utarbeiding og endring i individuell plan.	• Ikkje tilstrekkeleg god busetting og integrering av flyktningar

Legetenester

I følgje kommunen si årmelding for 2019 var alle fastlegeheimlar dekkja i 2019. Det går fram at det blei leigd inn vikar i samband med sommarferieavviklinga. Det blir ikkje peikt på særskilte utfordringar knytt til legedekning, men det blir peikt på at det er utfordrande å få tak i vikarar for helsesekretærane på legekontora, og at ein bør sjå på andre løysingar slik at dette ikkje blir så sårbart.

- Sårbare tenester

4. Forvaltningsrevisjon – oversikt over identifiserte risikoar i kommunen sine selskap

På bakgrunn av innsamla og analysert informasjon, presenterer vi i denne seksjonen risikoar knytt til selskapa der kommunen har eigarskap. Vurderinga er gjort med særleg fokus på følgjande forhold:

- risiko for at selskapet ikkje driv i samsvar med kommunestyret sine vedtak og føresetnader,
- risiko for at selskapet ikkje driv i samsvar med lover og reglar og på ein økonomisk forsvarleg måte.

I tillegg til ei konkret risikovurdering vil det også vere viktig å vurdere selskapa ut i frå kor vesentlege dei er for kommunen (vesentleganalyse). To overordna perspektiv kan leggjast til grunn for ei slik vurdering:

- fokus på brukarperspektivet/samfunnsnyttan
- fokus på økonomiske interesser for kommunen

På bakgrunn av desse forholda har revisjonen utleia følgjande kriterium for vesentleganalysen, som kan vere til hjelp når kontrollutvalet skal prioritere kva selskap som skal vere gjenstand for forvaltningsrevisjon:

1. selskap der det er avdekka moglege risikoforhold
2. selskap med berre offentleg eigarskap
3. selskap som har eit samfunnsmessig ansvar
4. selskap som har direkte tenestetilbod til kommunen sine innbyggjarar
5. selskap som leverer verksemdskritiske tenester til kommunen
6. selskap som er heileigd av kommunen
7. selskap der kommunen har omfattande eigarinteresser i tal aksjar (fleirtal) eller stor økonomisk del av aksjekapitalen
8. økonomisk gevinst/tapspotensiale for kommunen
9. etikk og omdøme

Vindafjord kommune har eigarinteresser i åtte selskap som er deleigd med kommunar og/eller fylkeskommunar og 29 selskap som er deleigd med private eller statlege aktørar. Selskapa/samarbeida vil bli presentert i tabellar under. Informasjonen i tabellane er i hovudsak basert på opplysningar henta frå Bisnode Smartcheck, Proff, kvart enkelte selskap sine nettsider, oversendt dokumentasjon frå kommunen og informasjon som er kome fram i undersøkinga. Der det har kome fram opplysningar som tyder på at det er risiko knytt til eigarskapet eller drifta i selskapet, vil dette kommenterast. Det vil òg bli kommentert om det dei siste åra har blitt gjennomført selskapskontroll av selskapet, og – der det er relevant – om eventuelle kommunesamanslåingar blant andre eigarar har vesentlege konsekvensar for enten selskapet eller for eigarskapet til Vindafjord kommune.

Selskapa blir presentert i to tabellar. Den første inneheld selskap som kommer inn under kommunelova §§ 23-6 og 24-10. Dette er aksjeselskap og interkommunale selskap som er heileigd av kommunen eller eigd saman med andre kommunar og/eller fylkeskommunar. Desse selskapa har Vindafjord kommune full innsynsrett i og kan gjennomføre forvaltningsrevisjon og eigarskapskontrollar av.

Den andre tabellen inneheld oversikt over selskap der kommunen har eigarskap, men som ikkje kjem inn under innsynsretten etter kommunelova §§ 23-6 og 24-10. Dette er ofte aksjeselskap med innslag av private eller statlege eigardeler eller samvirkeføretak. Kommunen kan likevel gjennomføre avgrensa forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar, t.d. med omsyn til i kva grad selskapet opptre i tråd med eigarane sin intensjon, om val og opplæring av styrerepresentantar skjer etter kommunen sine reglar og rutinar, om rapporteringa frå selskapet samsvarar med retningslinjer mv. Kontrollutvalet kan også be styret i eit selskap om å få fullt innsyn dersom det er ønskjeleg å gjere fullverdig forvaltningsrevisjon eller eigarskapskontroll.

4.1 Selskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10

Øyane Asvo AS			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 50 %	Føremålet til selskapet er attføring og/eller sysselsetjing for yrkeshemma som elles har problem med å få arbeid på den ordinære arbeidsmarknaden. Verksemda skal ikkje gje aksjonærane økonomisk utbytte. Alt overskot skal koma attføringsverksemda til gode.		
Nøkkelpunkt	Øyane Asvo AS er eigd av Vindafjord og Etne kommune som har 50 % eigardel kvar.		
• Omdøme • Etikk • Delt offentleg eigarskap • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane • Samfunnsansvar	Nøkkeltala viser at selskapet har hatt ein stabil økonomi dei siste tre åra. Både eigenkapital og inntekter har auka, mens likviditeten har vore noko lågare enn det tilrådde nivået (2). Selskapa har aksjar i IMS Kjeden AS (1,04 %) og Etne Elektrisitetslag (1,05 %) som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10.		
Nøkkeltal⁵ (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	930	640	584
Inntekter	17 046	16 681	14 876
Resultat før skatt	290	56	534
Likviditet	1,05	0,91	1,24
Soliditet	5,89 %	3,62 %	3,52 %

Haugaland interkommunale miljøverk IKS			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 15,3 %	Selskapet sitt føremål er å utføra kommunane sine oppgåver innan innsamling, gjenvinning og behandling av avfall og slam, og arbeidsoppgåver som høyrer naturleg saman med desse oppgåvene. Selskapet overtek såleis oppgåver som kommunane etter lova kan overlate til selskapet innafor desse områda, og som skal betalast av renovasjons- og slamgebyret.		
Nøkkelpunkt	HIM er eigd av Haugesund, Tysvær, Vindafjord, Etne og Bokn kommunar. Haugesund kommune er største eigar i selskapet med 57,5 % av eigarskapet. Nøkkeltala viser at selskapet har hatt ein negativ trend og gjekk frå omkring 1,9 millionar kroner i overskot i 2017 til -1,5 millionar kroner i underskot i 2019. Det tilrådde nivået for likviditet er 2, og rekneskapstala viser at det er indikasjonar på at likviditeten til HIM er noko under dette.		
• Omdøme • Samfunnsansvar • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane • Delt offentleg eigarskap	I spørjeundersøkinga blir det peikt på auke i kostnader i HIM som følgje av regelverk og mykje administrasjonsarbeid. Selskapet har det heileigde dotterselskapet HiM transport AS og eigarinteresser i Rekom AS (2,11 %) som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	20 395	22 084	22 026
Inntekter	111 678	107 643	104 998

⁵ Årsrekneskap for 2019 er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret per august 2020, og revisor har ikkje tilgjengeleg rekneskapstal for 2019.

Haugaland interkommunale miljøverk IKS			
Resultat før skatt	-1 530	71	1 906
Likviditet	1,53	1,59	1,43
Soliditet	21,79 %	22,92 %	21,54 %

Haugaland vekst IKS			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 9,09 %	Selskapet sitt føremål er på vegne av deltakarkommunane å drive nærings- og regionalutviklingsarbeid som elles normalt ville bli utført av kommunane sjølv, dvs. samarbeid for å fremje og utvikle Haugesundregionen samt relevant lokalt næringsarbeid, i samsvar med avtale med den enkelte deltakarkommune.		
Nøkkelpunkt	Nøkkeltala viser at selskapet generelt sett har hatt solid økonomi dei siste åra, men at det gjekk med eit lite underskot i 2019. Selskapet er eigd av 10 kommunar og Rogaland fylkeskommune, kor alle eig 9,09 % av aksjane kvar.		
- Omdøme - Delt offentlig eigarskap - Samfunnsansvar	Selskapet har dotterselskapet Lufthavndrift AS (100 %) som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	9 880	6 347	6 588
Inntekter	13 230	15 647	16 892
Resultat før skatt	-62	366	234
Likviditet	3,1	1,93	2,09
Soliditet	68 %	48,26 %	52,51 %

Haugaland næringspark AS			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 7,88 %	Haugaland næringspark er Norges største ferdigregulerte næringrområde med tilgong til eigen hamn og djupvatns kai.		
	Føremålet til selskapet er utvikling og sal av 5.000 dekar regulert næringsareal og tilhøyrande hamn lokalisert på Gismarvik i Tysvær kommune, primært for energi- og arealkrevjande industri og næringsverksemd. Selskapet sin eigedomsverksemd skal bidra til å sikre eksisterande og etablere nye arbeidsplassar, ved å leggja til rette for næringssynergjar i hele regionen. Medrekna å kunne delta i føretak som driver tilsvarande verksemd i regionen.		
Nøkkelpunkt			
- Omdøme - Delt offentlig eigarskap - Samfunnsansvar	Haugaland næringspark AS er eigd av Karmøy, Haugesund, Tysvær, Vindafjord og Bokn kommunar. Karmøy kommune er største aksjonær med 46,05 % av eigarskapet.		
	Nøkkeltala viser at verksemda gjekk med underskot i 2017 og 2018, før verksemda auka inntektene monaleg og gjekk med eit overskot på omkring 8,1 millionar kroner i 2019.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	48 007	39 132	40 495
Inntekter	34 085	5 711	12 438
Resultat før skatt	8 117	-850	-1 032
Likviditet	16,78	3,5	1,9
Soliditet	21,96 %	18,81 %	20,29 %

Haugaland brann og redning IKS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 7,74 %	Selskapet sitt føremål er å dekke alle kommunane sine plikter, oppgåver og behov i samsvar med brann- og eksplosjonsvernlova sine krav til kommunane, medrekna: ulykke- og katastrofesituasjonar som brann, redning, drukning og akutt forureining, nødalarmtenester 110, feiing og tilsyn med fyringsanlegg, arbeide med førebyggjande tiltak mot brann og ulykker, søke å selje tenester knytt til førebyggjande og beredskapsrelaterte tenester, inngå samarbeidsavtaler med kommunar, andre selskap og verksemdar. Selskapet kan ta på seg andre arbeidsoppgåver eigarane og selskapet måtte bli einige om.		
Nøkkelpunkt	Selskapet er eigd av ni kommunar på Haugalandet, kor Karmøy kommune og Haugesund kommune er dei største eigarane med høvesvis 37,16 % og 32,55 % av eigarskapet.		
- Omdøme - Delt offentleg eigarskap - Samfunnsansvar - Direkte tenestetilbod til innbyggjarane	Det blir i undersøkinga peikt på at det har vore ein del uro knytt til at Haugesund kommune vedtok å trekkje seg frå samarbeidet. I spørjeundersøkinga blir det peikt på at det er ein økonomisk risiko knytt til selskapet, men det blir ikkje nærare presisert kva denne risikoen består i. I intervju blir det vist til at politikarane berre i avgrensa grad har moglegheit til å ha kontroll på budsjett og kostnader. Det blir også peikt på at det kunne vore interessant å sett nærare på selskapet på litt sikt. Nøkkeltala viser at Haugaland brann og redning IKS gjekk med underskot og brukte mykje av eigenkapitalen i 2018. I 2019 auka selskapet eigenkapitalen og gjekk med overskot på 8,6 millionar. Det er indikasjonar på at likviditeten var under tilrådd nivå (2) i 2018 og 2019.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	49 239	1 248	4 156
Inntekter	107 384	3 683	5 000
Resultat før skatt	8 660	-2 930	4 156
Likviditet	1,07	1,01	5,98
Soliditet	29,74 %	1,39 %	83,29 %

Haugaland kontrollutvalssekretariat IKS

Selskapet sitt føremål Eigardel: 7,46 %	Føremålet med selskapet er å tilby sekretariattjenester til kontrollutvalet i deltakarkommunane og nærliggjande kommunar.		
Nøkkelpunkt	Karmøy kommune er største eigar i verkemda med 35,79 % eigardel og Haugesund kommune er nest størst med 30,99 % eigardel. Syv andre selskap har eigardel i verkemda.		
- Omdøme - Delt offentleg eigarskap - Samfunnsansvar	Verkemda har jamt over hatt ein solid økonomi dei siste tre åra.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	713	664	599
Inntekter	2 081	2 019	1 957
Resultat før skatt	49	65	31
Likviditet	3,31	3,3	3,07
Soliditet	70,59 %	70,34 %	68,15 %

Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 5,79 %

Verksemda skal arbeide for at arkivmaterialet frå deltakarane eller materiale som disse har ansvar for, blir tatt vare på og gjort tilgjengeleg for offentleg bruk, forskning og andre administrative, juridiske og kulturelle føremål, i samsvar med arkivlova.

Nøkkelpunkt

- Omdøme
- Delt offentleg eigarskap
- Samfunnsansvar

Selskapet er eigd av fleire kommunar i Rogaland og dei kommunalt eigde selskapa Ivar IKS og Ryfylke Miljøverk IKS. Sandnes kommune er største eigar med 13,49 %. Nøkkeltala viser at selskapet gjekk med underskot i 2017 og 2018 og overskot i 2019. Likviditeten har minka sidan 2017 og har vore på omkring 1,25 i 2018 og 2019.

Det blei gjennomført ein selskapskontroll av verksemda i 2013.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	4 803	4 458	4 608
Inntekter	13 843	12 213	9 343
Resultat før skatt	346	-150	-605
Likviditet	1,26	1,24	2,82
Soliditet	21,8 %	21 %	66,07 %

Krisesenter vest IKS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 4,88 %

Selskapet skal, på vegner av eigarkommunane, sikre etterleving av krisesenterlova § 2 a), b) og c). Selskapet skal vere eit rådgivande organ for eigarkommunane i etterleving av lova § 2 d).

Verksemda er eigd av 16 kommunar. Karmøy kommune er største eigar med 23,52 % av eigarskapet.

Nøkkelpunkt

- Omdøme og etikk
- Samfunnsansvar
- Delt offentleg eigarskap

Verksemda har ikkje rapportert inn rekneskap til Brønnøysund dei siste åra.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK) Ikkje tilgjengeleg

4.2 Selskap som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10

Vindafjord tomteselskap AS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 48,83 %

Føremålet til selskapet er å vere kommunen sitt reiskap til å leggja til rette for utvikling og sal av areal for bustadbygging, næring og fritidsbustader i kommunen, samt alt som naturleg høyrer til dette. All verksemd i selskapet skal drivast etter forretningsmessige prinsipp. Overskotet skal nyttast til utvikling av nye tomte- og bustadprosjekt.

Nøkkelpunkt

- Omdøme
- Delt eigarskap med private aktørar

Vindafjord kommune er største eigar med 48,83 % av eigarskapet. Vindafjord arbeidsgiverforum eig 34,88 %, elles er det fleire mindre private eigarar med varierende eigardel. Nøkkeltala viser at inntektene til selskapet minka mellom 2017 og 2018 før dei auka i 2019. I 2019 gjekk selskapet med overskot.

I spørjeundersøkinga blir det gitt uttrykk for at det er sterke private interesser i tomteselskapet som det kan vere utfordrande for kommunen å handtere.

Vindafjord tomteselskap AS			
	Verksemda har eigarinteresser i Roa tomteselskap AS (33,33 %) og Vikaneset Panoarama AS (14,99 %) som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	8 778	7 878	8 091
Inntekter	5 483	1 517	3 189
Resultat før skatt	912	-213	-432
Likviditet	7,3	89,31	255,43
Soliditet	25,77 %	24,06 %	24,45 %

Landbrukets hus AS			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 32,84 %	Landbrukets hus AS sitt føremål er å leige ut kontorlokale til tenesteprodusentar som har landbruk og anna næringsliv som målgruppe. Saman med leigetakarane, kommunen og evt. andre aktørar kan selskapet delta i utvikling av framtidsretta rådgjevingprodukt o.a. tenester for landbruk og anna næringsliv		
Nøkkelpunkt	Vindafjord kommune er største eiar med 32,84 % av eigarskapet. Selskapet er også eigd av Vindafjord Landbruk (20,52 %), Coop sørvest SA (16,42 %) og fleire andre private aktørar. Rekneskapstala viser at selskapet har hatt ein jamn økonomi dei siste åra.		
• Omdøme • Delt eigarskap med private aktørar • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane			
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	1 804	1 702	1 668
Inntekter	654	635	642
Resultat før skatt	132	41	98
Likviditet	4,84	4,77	4,07
Soliditet	49,32 %	46, 69 %	44,19 %

Medvind 24 næringshagen AS			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 10,81 %	Selskapet skal som privat og kommersiell aktør byggje opp innovasjonskompetanse og medverke til vidareutvikling og etablering av bedrifter innan for KIFT (Kunnskapsintensiv forretningsmessig tenesteyting). Selskapet skal arbeide for å skape samlokaliserte miljø som gir fagleg og sosialt utbytte for bedrifter innan målgruppa.		
Nøkkelpunkt	Omega AS er største eigar i selskapet med 32, 43 % av eigarskapet. Nokre kommunar og fleire private aktørar har også eigardel. Økonomien til verksemda har vore solid dei siste åra.		
• Omdøme • Samfunnsansvar • Delt eigarskap med private aktørar • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane			
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017

Medvind 24 næringshagen AS			
Eigenkapital	1 463	1 391	1 359
Inntekter	3 790	3 199	3 354
Resultat før skatt	94	11	33
Likviditet	2,81	3,01	2,51
Soliditet	65,81 %	68,05 %	61,41 %

Haugalandmuseet AS			
Selskapet sitt føremål	Føremålet er å gi kunnskap og oppleving om historia frå fortid til samtid for innbyggjarane. Haugalandmuseet AS skal vere blant landet sine leiande kysthistoriske institusjonar. Museet skal forvalte, forske på og formidle materiell og immateriell kultur. Museet skal vere ein venskapeleg faginstitusjon og ha ei aktiv samfunnsrolle. Formidling til barn og unge skal vektleggast. Museet skal bidra til at alle eigarkommunane får eit godt museumstilbod. Museet skal leggje til rette for frivillig deltaking i museumsarbeidet, medrekna å samarbeide tett med venneforeiningar som er knytt til museet.		
Eigardel: 7 %			
Nøkkelpunkt			
- Omdøme - Delt eigarskap med private aktørar - Samfunnsansvar	Haugesund kommune er største eigar i selskapet med 28 % eigardel. Fleire kommunar og private aktørar har også eigardel. Nøkkeltala viser at verksemda sin eigenkapital har auka dei siste åra og at økonomien generelt sett har vore solid.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	11 878	4 264	3 274
Inntekter	20 851	14 654	14 815
Resultat før skatt	51	-93	233
Likviditet	1,71	2,14	2,05
Soliditet	63,8 %	56,16 %	53,01 %

Grannar AS			
Selskapet sitt føremål	Verksemda sitt føremål er å gje ut eit bygdeblad for bygdene i Etne, Vindafjord og Ølen kommunar. Bladet skal vera eit partipolitisk ubunde kontaktorgan mellom bygdene, og det skal elles ta opp aktuelle emne i tida, både frå Sunnhordland, Nord-Rogaland og landet elles.		
Eigardel: 6,1 %			
Nøkkelpunkt			
- Omdøme og etikk - Delt eigarskap med private aktørar - Samfunnsansvar	Grannar AS er mellom anna eigd av Vindafjord, Etne og fleire private aktørar. Nøkkeltala viser at selskapet har jamn eigenkapital og jamne inntekter, men selskapet gjekk med underskot i 2019 og likviditeten er noko under det tilrådde nivået (2). Selskapet har dotterselskapet Etne 7 eigedom AS og eigarinteresser i Lokalavissamkjøringa landet rund AS (1,66 %) som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	5 587	5 754	5 700
Inntekter	11 488	10 882	11 024
Resultat før skatt	-213	59	330
Likviditet	1,38	1,4	1,37

Grannar AS			
Soliditet	58,64 %	57,65 %	55,84 %

Haugaland kraft AS				
Selskapet sitt føremål Eigardel: 5,84 %		Føremålet til verksemda er eigarskap i selskap som driv produksjon av fornybar energi, sikker og kostnadseffektiv overføring og omsetning av energi, og som tilbyr sikker og kostnadseffektive breibandstenester, samt det som hermed står i samband med dette, medrekna å delta i andre føretak som driver tilsvarende verksemd. Selskapet skal også ta hand om konsern- og hovudkontorfunksjonar.		
Nøkkelpunkt		Selskapet er eigd av sju kommunar og kraftlagane Finnås kraftlag SA og Skånevik Ølen kraftlag AS. Nøkkeltala viser at selskapet har auka inntektene sine dei siste åra. Eigenkapitalen auka også monaleg i 2018. Likviditeten er derimot låg, og det er indikasjonar på at det er under det tilrådde nivået på 2.		
• Omdøme • Vesentlege verdier • Samfunnsansvar • Delt eigarskap med private aktørar		I april 2020 gjorde generalforsamlinga i Haugaland kraft vedtak om å fusjonera med Fjeldberg kraftlag. Det er forventa at omorganiseringa er gjennomført innan 1. juli 2020.		
		Haugaland kraft har eigarinteresser i følgjande selskap som ikkje kjem under kommunelova §§ 23-6 og 24-10:		
		• Haugaland kraft energi AS (100 %) • Haugaland kraft fiber AS (100 %) • Haugaland kraft nett AS(100 %) • Afiber AS (80 %) • Sunnhordaland kraftlag SA (53,32 %) • Akslandselva kraftverk AS (21,1 %) • Sustainable energy AS (17,86 %) • Avaldsnes Elite AS (10,06 %) • No-UK com AS (7,92 %)		
		I tillegg har verksemda nyleg fått eigarinteresser i Havnekraft AS.		
		Det blei gjennomført selskapskontroll av selskapet i 2011, og ein kombinert selskapskontroll av selskapet saman med Haugaland næringspark AS i 2015.		
Nøkkeltal ⁶ (i heile tusen NOK)		2018	2017	2016
Eigenkapital		1 992 666	2 050 303	1 221 114
Inntekter		139 393	129 514	125 313
Resultat før skatt		202 824	58 296	1 039 603
Likviditet		0,14	0,18	0,29
Soliditet		62,04 %	62,62 %	55,23 %

⁶ Årsrekneskap for 2019 er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret per august 2020, og revisor har ikkje tilgjengeleg rekneskapstal for 2019.

Skånevik Ølen kraftlag AS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 5,65 %

Verksemda sitt føremål er å eige aksjar i Haugaland Kraft AS for å bidra til sikker og moderne forsyning av energi og breibandstenester i Skånevik Ølen Kraftlag SA sitt konsesjonsområde per 1. januar 2017.

Nøkkelpunkt

- Omdøme
- Samfunnsansvar
- Vesentlege verdier
- Delt eigarskap med private aktørar

Selskapet er eigd av fleire private aktørar og nokre kommunar. Wecon Yards er største eigar i selskapet med 15,4 % av eigarskapet. Eigenkapitalen til selskapet har auka monaleg dei siste åra, medan det er indikasjonar på at likviditeten er noko log i forhold til det tilrådde nivået (2).

Verksemda har eigarinteresser i seg sjølv (4,34 %) og eigarinteresser i Haugesund kraft AS (4,2 %). Både verksemdar kjem ikkje inn under kommunelova §§ 23-6 og 24-10.

Nøkkeltal ⁷ (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	254 769	254 540	156 395
Inntekter	0	0	90 038
Resultat før skatt	2 192	98 132	17 993
Likviditet	1,34	1,13	1,12
Soliditet	89,78 %	97,6 %	77,71 %

Destinasjon Haugesund & Haugalandet AS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 3,26 %

Selskapet sitt føremål er å marknadsføre reiselivsbedrifter i regionen og andre aktivitetar som naturleg fell saman med dette, irekna å delteke i andre selskap med liknande verksemd, kjøp og sal av aksjar, eller på anna måte gjere seg interessert i andre føretagender.

Nøkkelpunkt

- Omdøme
- Delt eigarskap med private aktørar

CS Investering AS er største eigar i selskapet med 24,97 % av aksjane. Det er fleire kommunar og ein anna privat aksjonær i selskapet.

Rekneskapstala viser at verksemda gjekk med små underskot i 2017 og 2018 men at økonomien elles har vore solid.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	1 482	1 482	1 495
Inntekter	7 897	7 728	7 621
Resultat før skatt	1	-73	-377
Likviditet	2,05	1,5	1,73
Soliditet	66,4 %	50,91 %	62,19 %

Haugaland industri AS

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 1,82 %

Føremålet med verksemda er å drive fabrikkasjon, omsetning og anna verksemd som kan auke yrkesvalhemma sine moglegheiter for tilbakeføring til det ordinære arbeidsmarknad.

⁷ Årsrekneskap for 2019 er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret per august 2020, og revisor har ikkje tilgjengeleg rekneskapstal for 2019.

Haugaland industri AS			
Nøkkelpunkt	Rekneskapstala viser at Haugaland Industri AS gjekk med underskot på om lag -4,6 millionar i 2017 og at resultatet før skatt har betra seg til å nesten vere i balanse (200 000 kroner i minus) i 2019. Det er indikasjonar på at likviditeten var noko under tilrådd nivå (2) i 2017 og 2019. Største eigar i verksemda er Haugesund kommune med 43,78 % av eigarskapet. Rogaland fylkeskommune, fleire andre kommunar og private verksemdar har også eigardel.		
- Omdøme - Direkte tenestetilbod til innbyggjarane - Delt eigarskap med private aktørar			
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	8 493	8 699	9 356
Inntekter	33 951	31 692	35 750
Resultat før skatt	-207	-656	-4 664
Likviditet	1,67	1,99	1,15
Soliditet	32,6 %	35,24 %	34,68 %

Opero AS			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 1,6 %	Målsettinga for bedrifta er å utvikla og gje yrkesmessige arbeidsinkluderingsstilbod med siktemål om å føra arbeidstakarar attende til, eller inn i, ordinært arbeid. Bedrifta skal og gje tilbod om utprøving og avklaring av personar med tanke på framtidig val av arbeid og utdanning.		
Nøkkelpunkt	Stord kommune er største eigar i verksemda med 28,03 % av eigarskapet. Verksemda er også eigd av ei rekke andre kommunar, Vestland fylkeskommune og Sør-Norge aluminium. Rekneskapstala viser at eigenkapitalen har auka noko medan resultatet har hatt ein negativ trend dei siste tre åra. Likviditeten er stigande, men det er indikasjonar på at det er under det tilrådde nivået på 2.		
- Etikk og omdøme - Delt eigarskap med private aktørar - Direkte tenestetilbod til innbyggjarane - Samfunnsansvar			
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	17 173	17 120	16 191
Inntekter	37 484	38 388	36 903
Resultat før skatt	53	475	571
Likviditet	1,53	1,47	1,39
Soliditet	58,72 %	57,18 %	55,56 %

Norsk bane AS	
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,98 %	Føremålet til selskapet er å planleggje og realisere eit høgfarts-banenett i Noreg og gjennomføre dei tiltaka som synast nødvendig for å kunne oppnå dette. Høgfartsbanen over Haukeli er eit nøkkelelement. Selskapet kan selje jarnbanefagleg kompetanse.
Nøkkelpunkt	Verksemda er eigd av fleire kommunar, Rogaland fylkeskommune og nokon andre private aktørar med varierende eigardel.
Omdøme	

Norsk bane AS			
• Delt eigarskap med private aktørar	Selskapet gjekk med underskot i 2016 og 2018 og likviditeten har vore noko under det tilrådde nivået på 2 dei siste åra.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	67	65	134
Inntekter	2 020	1 924	2 299
Resultat før skatt	2	-69	4
Likviditet	1,35	1,32	1,51
Soliditet	25,38 %	24,44 %	33,84 %

Sparebanken øst SPA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,21 %	Føremålet er å utføre forretningar og tenester som det er vanlig og naturleg at sparebanker kan utføre i samsvar med til den til ein kvar tid gjeldande lovgjeving og dei til ein kvar tid gitte konsesjonar.		
Nøkkelpunkt	Verksemda er eigd av mange aktørar, kor MP pensjon PK (8,04 %), Cape invest AS (6,6 %) og Directmarketing invest AS (4,82 %) er dei tre største aksjeeigarane. Nøkkeltala viser at verksemda har aukande eigenkapital generelt sett ein jamn økonomi.		
• Omdøme • Vesentlege verdiar • Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har fem heileigde dotterselskap som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: • Sparebanken øst boligkreditt as • Øst prosjekt AS • Sparebanken øst eiendom AS • Øst inkasso AS • AS finansiering I tillegg har selskapet mindre eigarinteresser i ei rekke selskap.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	3 714 300	3 539 100	2 971 000
Inntekter	606 000	664 000	616 200
Resultat før skatt	364 400	419 300	391 751
Likviditet	1,08	1,08	1,09
Soliditet	12,82 %	11,99 %	11,05 %

Sparebank 1 BV SPA	
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,15 %	Føremålet er å utføre forretningar og tenester som det er vanlig og naturleg at sparebanker kan utføre i samsvar med til den til ein kvar tid gjeldande lovgjeving og dei til ein kvar tid gitte konsesjonar.
Nøkkelpunkt	Største eigar i selskapet er Sparebank 1 stiftelsen BV som eigd 21,62 % av banken. Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg er nest største eigar med 17,31 % av selskapet. Det er også ei rekke private aktørar og nokre kommunar med eigardel.
• Omdøme • Vesentlege verdiar • Delt eigarskap med private aktørar	Nøkkeltala viser at selskapet har ein solid økonomi. Verksemda har fire dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10:

Sparebank 1 BV SPA			
	• Sparebank 1 regnskapshuset BV AS (100 %) • Imingen holding AS (100 %) • Eiendomsmegler 1 BV AS (100 %) • Z eigedom AS (60 %) I tillegg har banken mindre eigarinteresser i fleire selskap.		
Nøkkeltal ⁸ (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	4 691 872	4 404 398	3 044 876
Inntekter	1 019 039	1 104 021	708 782
Resultat før skatt	681 325	628 433	411 690
Likviditet	1,11	1,11	1,11
Soliditet	12,88 %	12,82 %	12,54 %

Helgeland sparebank SPA			
Selskapet sitt føremål	Førmålet er å fremje sparing ved å ta imot innskot frå ein ubestemt krets av innskyttarar, levere finansielle tenester til privatpersonar, næringsliv og offentlig sektor og forvalte på ein trygg måte de midlar den rår over i samsvar med dei lovreglar som til en kvar tid er gjeldande for sparebankar. Sparebanken kan utføre forretningar og tenester som det er vanlig og naturleg at sparebankar kan utføre i samsvar med til den til ein kvar tid gjeldande lovgjeving og dei til ein		
Eigardel: 0,09 %	kvar tid gitte konsesjonar.		
Nøkkelpunkt	Største eigar i selskapet er Sparebankstiftelsen Helgeland med 35,04 % av aksjane. Ei lang rekke aktører har også eigardel. I mars 2020 blei Sparebank 1 Nord Norge eigar med 19,99 % av eigenkapitalbevisa. Økonomien til selskapet er solid.		
• Omdøme • Vesentlege verdiar • Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har følgjande dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: • Helgeland boligkreditt AS (100 %) • Helgeland utviklingselskap (100 %) • Helgeland sparebanks eiendomsselskap as (100 %) • AS sparebankbygg (100 %) • Strendene utviklingselskap AS (100 %) • Storgt. 73 AS (52,85 %) I tillegg har banken mindre eigarinteresser i ei rekke selskap.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	3 195 000	2 951 000	2 926 000
Inntekter	720 000	693 000	649 000
Resultat før skatt	370 000	164 000	316 000
Likviditet	1,11	1,1	1,1
Soliditet	11,51 %	10,99 %	10,94 %

⁸ Årsrekneskap for 2019 er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret per august 2020, og revisor har ikkje tilgjengeleg rekneskapstal for 2019.

Sparebanken vest SPA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,07 %	Føremålet er å utføre forretningar og tenester som det er vanlig og naturleg at sparebankar kan utføre i samsvar med til den til ein kvar tid gjeldande lovgjeving og dei til ein kvar tid gitte konsesjonar.		
Nøkkelpunkt	Sparebankstifitinga Hardanger er største eigar med 11,13 % av eigarskapet. Pareto invest AS eig 5,45 % og Verdipapirfondet Nordea Norge Verdi eig 3,89 %. Mange fleire selskap har også eigardel i selskapet. Nøkkeltala viser at eigenkapitalen har auka og at inntektene er stigande dei tre siste åra. Økonomien er solid.		
- Omdøme - Vesentlege verdiar - Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har fire heileigde dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: - Sparebanken vest boligkreditt AS - Vestlandskonferansen AS - Jonsvollskvartalet AS - Eiendomsmebler vest AS I tillegg har banken varierende eigarinteresser i ei rekke selskap.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	15 865 000	14 732 000	13 463 000
Inntekter	4 480 000	3 877 000	3 731 000
Resultat før skatt	2 355 000	1 961 000	1 744 000
Likviditet	25,19	31,15	32,51
Soliditet	13,06 %	13,05 %	12,08 %

Sparebank 1 nordvest SPA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,05 %	Sparebank1 nordvest har sitt primære markedsområde i Møre og Romsdal. Konsernet er totalleverandør av produkt og tenester innan finansiering, leasing, sparing og plassering, forsikring, betalingsformidling og rekneskapstenester.		
Nøkkelpunkt	Erik Ohr eigedom AS er største aksjonær med 7,97 % av aksjane. Det er også mange fleire aksjonærer med eigardel i sparebanken.		
- Omdøme - Vesentlege verdiar - Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har fem dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: - Bølgen AS (100 %) - Midsund hytteutvikling AS (100 %) - Nordmøre eigedom AS (100 %) - Tollbodenbygningen AS (98 %) - Sparebank 1 regnskapshuset nordvest AS (70 %) I tillegg har banken eigarinteresser i fleire selskap.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	2 093 308	1 904 772	1 802 812
Inntekter	488 608	384 735	422 524
Resultat før skatt	251 335	160 770	207 345
Likviditet	1,11	1,12	1,11
Soliditet	13,21 %	13,26 %	13,36 %

Sparebanken sør SPA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,05 %	Sparebanken har til føremål å fremje sparing ved å ta imot innskot frå ein ubestemd krets av innskyttarar og på ei trygg måte forvalte dei midlar den rår over i samsvar med dei lovreglar som til ein kvar tid gjeld for sparebankar.		
Nøkkelpunkt	Største eigar i selskapet er Sparebankstiftelsen sparebanken sør med 51 % av eigarskapet. Det er og fleire mindre aksjonærar i sparebanken. Rekneskapstala viser at selskapet har ein god økonomi.		
- Omdøme - Vesentlege verdiar - Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har fire heileigde dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: - Sparebank sør boligkreditt AS - AS eiendomsvekst - Prosjektutvikling AS - Transitt eigedom AS I tillegg har banken varierende eigarinteresser i ei rekke selskap.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	11 535 000	10 518 000	9 970 000
Inntekter	1 955 000	1 693 000	1 744 000
Resultat før skatt	1 165 000	944 000	1 012 000
Likviditet	1,13	1,11	1,12
Soliditet	12,63 %	11,72 %	11,51 %

Sparebank 1 Nord- Norge SPA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,05 %	Føremålet er å utføre forretningar og tenester som det er vanlig og naturleg at sparebankar kan utføre i samsvar med til den til ein kvar tid gjeldande lovgjeving og dei til ein kvar tid gitte konsesjonar.		
Nøkkelpunkt	Sparebanken 1 Nord-Norge SPA er eigd av mange aktørar med varierende eigardel. State Street bank and trust comp er største aksjonær med 3,64 % av aksjane. Nøkkeltala viser at selskapet har aukande eigenkapital, stigande inntekter og går med overskot.		
- Omdøme - Vesentlege verdiar - Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har følgjande heileigde dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: - Fredrik langes gate 20 AS - Sparebank 1 Nord-Norge portefølje AS - Eiendomsmegler 1 Nord-Norge - Sparebank 1 finans Nord-Norge AS - Rødbanken Holding AS - Sparebank 1 regnskapshuset Nord-Norge AS I tillegg har banken eigarinteresser i ei rekke selskap. I mars 2020 kjøpte Nord-Norge SPA opp 19,99 % av eigenkapitalbevisa i Helgeland sparebank.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	13 065 000	11 312 000	10 617 000
Inntekter	4 271 000	2 821 000	2 860 000
Resultat før skatt	3 042 000	1 695 000	1 760 000
Likviditet	1,07	1,06	1,06
Soliditet	11,9 %	10,89 %	11,16 %

Sandnes sparebank SPA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,04 %	Føremålet er å utføre forretningar og tenester som det er vanlig og naturleg at sparebankar kan utføre i samsvar med til den til ein kvar tid gjeldande lovgjeving og dei til ein kvar tid gitte konsesjonar.		
Nøkkelpunkt	Største aksjonær i Sandnes sparebank er Sparebank 1 SR-bank ASA med 15,14 % av aksjane. Det er òg mange fleire selskap med eigardel i sparebanken. Nøkkeltala viser at selskapet har ein solid økonomi.		
- Omdøme - Vesentlege verdiar - Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har tre dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: - SSB boligkreditt AS (100 %) - Leirfivel AS (100 %) - Aktiv Eiendomsmegling Jæren AS (60 %) I tillegg har banken varierende eigarinteresser i ei rekke selskap.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	2 795 500	2 766 885	2 549 122
Inntekter	549 330	508 755	556 831
Resultat før skatt	294 067	252 378	240 108
Likviditet	1,05	1,08	0,97
Soliditet	13,51 %	13,72 %	12,8 %

Sparebank 1 smn SPA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,03 %	Føremålet er å drive verksemd som bank og dessutan drive og delta i verksemd som sparebanken kan utføre i samsvar med løyve og den til ein kvar tid gjeldande lovgjeving.		
Nøkkelpunkt	Sparebanken er eigd av fleire aktørar med under 4 % eigardel kvar. Verdipapirfondet Nordea Norge verdi er største eigar med 3,78 % eigardel. Nøkkeltala viser at selskapet har hatt ein solid økonomi dei siste tre åra.		
- Omdøme - Vesentlege verdiar - Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har følgjande dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: - St. Olavs plass 1 SMN AS (100 %) - Sparebank 1 SMN invest AS (100 %) - Sparebank1 SMN kvartalet AS (100 %) - Sparebank 1 bilplan AS (100 %) - Sparebank 1 bygget steinskjer AS (100 %) - Sparebank 1 SMN spire finans AS (100 %) - Mavi XC AS (100 %) - Sparebank 1 regnskapshuset SMN AS (88,65 %) - Eiendomsmegler 1 Midt-Norge AS (86,97 %) - Sparebank 1 markets AS (66,7 %) - Sparebank finans Midt-Norge AS (60,98 %) Banken har også mindre eigarinteresser i ei rekke selskap.		
Nøkkeltal ⁹ (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	16 409 000	15 371 000	13 212 000

⁹ Årsrekneskap for 2019 er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret per august 2020, og revisor har ikkje tilgjengeleg rekneskapstal for 2019

Sparebank 1 smn SPA			
Inntekter	3 878 000	3 779 034	3 629 000
Resultat før skatt	2 378 000	2 253 294	1 945 000
Likviditet	1,05	1,04	1,03
Soliditet	10,4 %	10,22 %	9,71 %

Sparebank 1 Østfold Akershus SPA

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 0,03 %

Sparebank 1 Østfold Akershus har som føremål å forvalte på ein trygg måte dei midlar den rår over i samsvar med den til en kvar til gjeldande lovgjeving som gjeld for sparebankar. Banken kan utføre alle vanlege bankforretningar og banktenester i samsvar med gjeldande lovgjeving.

Nøkkelpunkt

Sparebank 1 stiftelsen Østfold Akershus er største eigar i sparebanken med 40,67 % eigardel. Sparebank1 stiftelsen Halden er nest største eigar med 25,23 %. Det er òg fleire selskap med mindre eigardel. Nøkkeltala viser at selskapet har hatt ein jamt god økonomi dei siste åra.

- Omdøme
- Vesentlege verdiar
- Delt eigarskap med private aktørar

Verksemda har to heileigde dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10:

- Nekor Gårdselskap SA
- Eiendomsmegler 1 Østfold Akershus AS

Banken har også mindre eigarinteresser i ei rekke fleire selskap.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	3 318 139	3 139 510	2 876 094
Inntekter	766 235	755 845	694 148
Resultat før skatt	466 380	464 546	427 702
Likviditet	1,1	1,12	1,12
Soliditet	13,89 %	13,5 %	13,87 %

Sparebanken Telemark SPA

Selskapet sitt føremål
Eigardel: 0,02 %

Sparebanken skal forvalte på ein trygg måte dei midlar den rår over og kan utføre forretningar og tenester som det er vanleg eller naturleg at sparebankar kan utføre i samsvar med den til en kvar tid gjeldande lovgjeving og dei til en kvar tid gitte konsesjonar. Sparebanken skal vere ein aktiv finansiell aktør for Telemark og for telemarkingar.

Nøkkelpunkt

Sparebankstiftelsen Telemark – Grenland og Sparebankstiftelsen Telemark – Holla og Lunde er størst og nest største eigar med høvesvis 29,46 % og 27,67 % av eigarskapet. Det er og fleire aktørar med mindre eigardel. Rekneskapstala viser at verksemda har hatt ein solid økonomi dei siste tre åra.

- Omdøme
- Vesentlege verdiar
- Delt eigarskap med private aktørar

Verksemda har tre dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10:

- Sparebankgården AS (100 %)
- Tufte eigedom AS (100 %)
- Eiendomsmegler 1 telemark AS (51 %)

I tillegg har banken eigarinteresser i ei rekke selskap.

Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	3 346 120	3 102 964	2 772 479
Inntekter	701 297	632 205	607 020

Sparebanken Telemark SPA			
Resultat før skatt	403 339	348 985	352 329
Likviditet	1,11	1,11	1,1
Soliditet	12,81 %	12,73 %	12,09 %

Sparebank 1 Østlandet SPA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 0,01 %	Sparebanken skal fremje sparing ved å ta imot innskot frå ein ubestemt krets av innskyttarar, levere finansielle tenester til publikum, næringsliv og offentlig sektor, og å forvalte på ein trygg måte dei midlar den rår over i samsvar med dei lovreglar som til en kvar tid er gjeldande for sparebankar.		
Nøkkelpunkt	Sparebankstiftelsen Hedmark er største eigar med 52,14 % av eigarskapet. Det er òg ei rekke andre aktørar med eigardel. Nøkkeltala viser at banken har solid økonomi.		
• Omdøme • Vesentlege verdiar • Delt eigarskap med private aktørar	Verksemda har seks dotterselskap som er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10: • Eiendomsmegler 1 Oslo Akershus AS (100 %) • Eiendomsmegler 1 Innlandet AS (100 %) • AS Vato (100 %) • Youngstorget 5 AS (100 %) • Sparebank 1 finans Østlandet AS (95 %) • Sparebank 1 Østlandet vit AS (70,68 %) Sparebanken har og mindre eigarinteresser i fleire andre selskap.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	14 972 000	13 900 000	12 405 000
Inntekter	3 550 000	3 048 000	2 624 000
Resultat før skatt	2 215 000	1 723 000	1 374 000
Likviditet	1,07	1,07	1,08
Soliditet	11,2 %	11,36 %	11,58 %

E134 Haukelivegen AS			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 2,17 %	Verksemda sitt føremål er å arbeide for utbygging og standardheving av transportkorridoren E134 Karmøy-Frogn, RV36 Seljord-E18 og sambandet E134-Bergen.		
Nøkkelpunkt	Verksemda er eigd av ei rekke kommunar, fylkeskommunar og private aksjonærar. I 2018 gjekk verksemda med underskot, men elles har verksemda ein solid økonomi.		
• Omdøme • Delt eigarskap med private aktørar			
Nøkkeltal ¹⁰ (i heile tusen NOK)	2018	2017	2016
Eigenkapital	3 505	3 700	2 571
Inntekter	1 214	2 603	2 338

¹⁰ Årsrekneskap for 2019 er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret per august 2020, og revisor har ikkje tilgjengeleg rekneskapstal for 2019

E134 Haukelivegen AS			
Resultat før skatt	-195	1 129	3
Likviditet	13,26	13,76	2,42
Soliditet	92,46 %	92,73 %	58,69 %

Biblioteksentralen SA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: ukjent	Føremålet til selskapet er å være eit serviceorgan for alle typar offentlege bibliotek. Dette inneber mellom anna å være hovudleverandør av produkt og tenester til bibliotek og liknande institusjonar.		
Nøkkelpunkt	Selskapet er eigd av ei rekke kommunar, fylkeskommunar, Kommunenes Sentralforbund (KS) og Norsk bibliotekforeining. Eigarane har varierende eigardel. Nøkkeltala viser at samvirkeføretaket har høg eigenkapital og høge inntekter. Samstundes gjekk verksemda med underskot i 2018 og 2019.		
• Omdøme • Delt eigarskap med private aktørar • Vesentlege verdiar	Verksemda har fleire dotterselskap som ikkje fell inn under kommunelova §§ 23-6 og 24-10: • BS eiendom AB20 AS (100 %) • BS Undervisning AS (100 %) • Norsk bibliotektransport AS (100 %) • BS Lab AS (100 %) • Edda bokhandel AS (100 %) Selskapet har også eigarinteresser i BS Eurobib AS (50 %), Bookbites AS (15 %) og Redia AS (36,7 %) som ikkje er omfatta av kommunelova §§ 23-6 og 24-10.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	2019	2018	2017
Eigenkapital	283 643	289 235	296 362
Inntekter	137 403	125 324	131 980
Resultat før skatt	-5 592	-7 127	58 822
Likviditet	5,1	4,58	4,91
Soliditet	92,73 %	63,53 %	62,58 %

Skjold arena – kultur og idrett SA			
Selskapet sitt føremål Eigardel: 23,4 %	Føremålet til samvirkeføretaket er å eige, vedlikehalde og drive Skjold Bygdahus og Flerbrukshall. Verksemda skal skaffe bygda sine innbyggjarar, frivillige lag og organisasjonar eit høveleg samlingsstad med rom for møte, festar, kino- og teaterframsyningar, kafé etc og skaffe idrettslaga i Skjold, Vats og Vikebygd et idrettsanlegg som er tenleg for deira aktivitetar.		
Nøkkelpunkt			
• Omdøme • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane	Rekneskapstal er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret.		
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	Ikkje tilgjengeleg		

Sandeid Samfunnshus SA	
Selskapet sitt føremål Eigardel: ukjent	Samvirkeføretaket skal skaffa bygda ein høveleg, samlingsstad med rom for møte, festar, kino og teaterframsyningar, kafé, grupperom og garderobeanlegg.
Nøkkelpunkt	Rekneskapstal er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret.
• Omdøme • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane	
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	Ikkje tilgjengeleg

Ølen kulturhus SA	
Selskapet sitt føremål Eigardel: 35,7 %	Føremålet er å eige, vedlikehalde og drive Ølen Kulturhus SA, for dermed å skaffe bygda sine innbyggjarar, frivillige lag og organisasjonar ein høveleg samlingsstad med rom for møter, festar, kino, teaterførestillingar, kafé mm.
Nøkkelpunkt	Rekneskapstal er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret.
• Omdøme • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane	
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	Ikkje tilgjengeleg

Imslund bygdahus SA	
Selskapet sitt føremål Eigardel: ukjent	Føremålet til verksemda er å reisa og drive eit bygdehus for på den måten å skaffa innbyggjarane på staden ein høveleg samlingsstad med rom for møter, festar, kino, teaterframsyningar, konsertar, studiorom, idrettslokale m.m.
Nøkkelpunkt	Rekneskapstal er ikkje rapportert inn til Brønnøysundregisteret.
• Omdøme • Direkte tenestetilbod til innbyggjarane	
Nøkkeltal (i heile tusen NOK)	Ikkje tilgjengleg

4.3 Føretak, samarbeid og foreiningar

Kommunale føretak, interkommunale samarbeid, stiftingar og foreiningar er ikkje omfatta av regelverket om eigarskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskap. Kommunale føretak og vertskommunesamarbeid er omfatta av ordinær forvaltningsrevisjon. Vi har likevel laga ei samla liste under for ulike samarbeid/interesser til kommunen:

Interkommunale samarbeid:

- Haugaland arbeidsgiverkontroll¹¹ (7 %)
- Innkjøpssamarbeid på Haugalandet (Karmøy og Haugesund kommune utfører arbeidet)
- Nord R (Nettverk for skuleeigarar i Nord-Rogaland)
- Haugaland skule og arbeidsliv (Interkommunalt samarbeid organisert under Haugaland Vekst IKS)
- Felles PP-teneste med Etne kommune (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Vindafjord er vertskommune)
- Felles SLT-koordinator med Etne kommune (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Etne er vertskommune¹²)
- Felles Legevakt med Etne kommune (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Vindafjord er vertskommune)
- Felles barnevern med Etne kommune (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Vindafjord er vertskommune)
- Felles IKT tenester med Etne kommune (EVIKT) (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Etne er vertskommune)
- Felles NAV med Etne kommune (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Vindafjord er vertskommune)
- Felles skatteoppkrevjarkomtor med Etne kommune (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Vindafjord er vertskommune¹³)
- NoRoSun Skjenke- og salskontroll med sju kommunar (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Sauda er vertskommune).
- Senter for miljøretta helsevern med Etne, Suldal og Sauda (Vertskommunesamarbeid § 20-2, Sauda er vertskommune)

Andre:

- Friluftsrådet vest
- Haugaland opplæringskontor
- Kommunal landspensjonskasse

¹¹ Utgår 1.11.20 når staten tek over

¹² Sagt opp med verknad frå 1.1.21

¹³ Utgår 1.11.20 når staten tek over.

5. Eigarskapskontrollar – oversikt over identifiserte risikoområde

Basert på analysane og funna knytt til selskapa der Vindafjord kommune har eigarskap (kapittel 4), presenterer vi i dette kapitlet vurderingane av kor i Vindafjord kommune si eigarskapsforvaltning det er risiko for at kommunen ikkje utøver tilstrekkeleg kontroll med selskapa i samsvar med etablerte normer for god eigarstyring og selskapsleiing, både overordna sett og for enkelte selskap der kommunen har eigarinteresser.

Typiske risikoområde som blir undersøkt og vurdert i ein eigarskapskontroll inkluderer system og rutinar for oppfølging av eigarskap, rutinar for val av styrerepresentantar, opplæring av styrerepresentantar og rapportering til kommunestyret.

Dersom ein gjer forvaltningsrevisjon i eit selskap (sjå kap. 4) vil ein også kunne slå denne saman med ein eigarskapskontroll, ved å legge til desse problemstillingane i forvaltningsrevisjonen.

Dei identifiserte risikoområda/-selskapa er sett opp i uprioritert rekkjefølgje. Det er kontrollutvalet som til slutt skal vurdere og prioritere dei ulike områda, og avgjere val av og rekkjefølgje for eigarskapskontrollane i planen som blir lagt fram for kommunestyret.

Tabellen under viser identifiserte risikoområde/-selskap knytt til kommunen si eigarskapsforvaltning. Vi tar atterhald om at ikkje all informasjon som kjem fram er verifisert.

Tabell 7: Identifiserte risikoområder knytt til kommunen si eigarskapsforvaltning

Område/selskap	Eigardel	Observasjonar	Risikoområde
Overordna eigarskapsforvaltning i kommunen	IA	Kommunen skal etter ny kommunelov utarbeide eigarskapsmelding som vedtakast av kommunestyret minst ein gong i valperioden (§ 26-1). Kommunen har ei eigarskapsmelding frå 2016. I undersøkinga blir det opplyst at det skal utarbeidast ny eigarskapsmelding i løpet av hausten 2020. I undersøkinga blir det peikt på at det er risiko for å miste oversikt når oppgåver/ansvar blir lagt til selskap og interkommunale samarbeid, og det blir stilt spørsmål ved korleis kommunen følgjer opp eigarskapa/samarbeida sine og om det er tilstrekkeleg oversikt og kontroll. Det blir også peikt på at eigarskapsforvaltninga på politisk nivå kan bli påverka og prega av personleg engasjement.	• System og rutinar for oppfølging av eigarskap • Rutinar for val av styrerepresentantar • Opplæring av styrerepresentantar og • Rapportering til kommunestyret
Øyane Asvo AS	50 %	Arbeidsmarknadsbedrifter som Øyane Asvo er selskap som leverer viktige tenester til brukarar med behov for tilrettelagt arbeid. Selskapa har	• Økonomi og drift • Tilfredsstillande tilbod til brukarar • Ikkje forsvarleg oppfølging

		ofte utfordrande driftsvilkår, og skal drive delvis i konkurranse med andre, med krav til internkontroll og HMT. Tilbudet krev også god og tett oppfølging av brukarane.	• Brot på HMT • Manglande utvikling for tiltak • System og rutinar for eigarskapet • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen
Haugaland industri AS	1,82 %	Sjølvs om eigardelen til Vindafjord kommune er liten, er dette eit selskap som leverer viktige tenester til brukarar med behov for tilrettelagt arbeid. Arbeidsmarknadsbedrifter har ofte utfordrande driftsvilkår, slik det også er omtala under Øyane Asvo AS.	• Økonomi og drift • Tilfredsstillande tilbod til brukarar • Ikkje forsvarleg oppfølging • Brot på HMT • Manglande utvikling for tiltak • System og rutinar for eigarskapet • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen
Opero AS	1,6 %	Sjølvs om eigardelen til Vindafjord kommune er liten, er dette eit selskap som leverer viktige tenester til brukarar med behov for tilrettelagt arbeid. Arbeidsmarknadsbedrifter har ofte utfordrande driftsvilkår, slik det også er omtala under Øyane Asvo AS.	• Økonomi og drift • Tilfredsstillande tilbod til brukarar • Ikkje forsvarleg oppfølging • Brot på HMT • Manglande utvikling for tiltak • System og rutinar for eigarskapet • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen
Haugaland Kraft AS	5,84 %	Vindafjord kommune er deleigar i selskapet, som både forvaltar store verdiar på vegner av kommunen og fellesskapet, og som leverer kritiske tenester til kommunen sine innbyggjarar.	• System og rutinar for oppfølging av eigarskapet • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen
Haugaland interkommunale miljøverk IKS	15,3 %	Selskapet er eigd av fleire kommunar, og leverer samfunnskritiske tenester. Rekneskapstala til selskapet gir indikasjonar på at likviditeten i selskapet er under tilrådd nivå.	• Økonomi og drift • System og rutinar for oppfølging av eigarskapet • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen
Haugaland brann og redning IKS	7,74 %	Selskapet skal dekke kommunen sine plikter og oppgåver i samsvar med brann- og eksplosjonsvernlova sine krav til kommunane, og leverer samfunnskritiske tenester. I undersøkinga blir det peikt på økonomisk risiko knytt til selskapet, samt at det har vore	• Økonomi og drift • System og rutinar for oppfølging av eigarskapet • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen

		ein del uro knytt til at Haugesund kommune vedtok å trekkje seg frå samarbeidet.	
Krisesenter Vest IKS	4,88 %	Selskapet er eigd av fleire kommunar, og leverer ei kritisk teneste til ei svært sårbar brukargruppe. Det er uvisst korleis økonomien i selskapet er.	• Økonomi og drift • Tilfredsstillande tilbod til brukarane • System og rutinar for oppfølging av eigarskapet • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen
Vindafjord tomteselskap AS	48,83	Vindafjord kommune er største eigar med 48,83 % av eigarskapet. I spørjeundersøkinga blir det gitt uttrykk for at det er sterke private interesser i tomteselskapet som det kan vere utfordrande for kommunen å handtere.	• System og rutinar for oppfølging av eigarskapet • Val og opplæring av styrerepresentantar • Rapportering til kommunen

6. Gjennomførte og planlagde forvaltningsrevisjonar, eigarskapskontrollar og statlege tilsyn

6.1 Tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar og selskaps-/eigarskapskontrollar

6.1.1 Forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda

I 2020 blir det gjennomført forvaltningsrevisjon av økonomistyring i helse og omsorg. I førre planperiode blei det gjennomført følgjande forvaltningsrevisjonar i kommunen:

- Forvaltningsrevisjon av samhandlingsreforma (2017)
- Forvaltningsrevisjon av IKT og informasjonstryggleik (2018)
- Forvaltningsrevisjon av psykisk helse og rus (2019)

6.1.2 Forvaltningsrevisjon i selskap

Det blei ikkje gjennomført selskapskontroll bestilt av Vindafjord kommune i førre planperiode, men tidlegare er det gjennomført følgjande selskapskontrollar:

- Selskapskontroll av Interkommunalt arkiv i Rogland (2013). Gjennomført av Rogaland revisjon IKS
- Selskapskontroll av Haugaland kraft AS – 2011, samt ein kombinert selskapskontroll av selskapet saman med Haugaland næringspark AS i 2015.

6.1.3 Eigarskapskontroll

Nokre av selskapskontrollane nemnt over, omfatta også eigarskapskontroll.

6.2 Tilsyn

Fylkesmannen gjennomførte tilsyn med Vindafjord kommune sine helse- og omsorgstenester til personar med utviklingshemming i 2017. I 2020 blei det gjennomført tilsyn etter introduksjonslova i Vindafjord kommune.

I følgje den nasjonale tilsynskalenderen er det planlagt tilsyn med forvaltningskontroll av tilskotsordningar på landbruksområdet, samt felles tilsyn med beredskapsplikt og helseberedskap.

Vi har ikkje inkludert tilsyn i enkeltsaker.

7. Forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar

På bakgrunn av dei analysar og risikovurderingar som er gjennomførte, er det identifisert fleire område som etter Deloitte si vurdering kan representere høg risiko, og kor kontrollutvalet bør vurdere å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar i Vindafjord kommune.

Forslaget dannar grunnlag for prioriteringa som kontrollutvalet skal gjere. Kontrollutvalet står fritt til å leggje til og endre på prosjekta som er skissert under.

7.1 Forvaltningsrevisjon

7.1.1 Prosjekt som er kategorisert som høg risiko (raude)

Tabell 8: Raude prosjekt

Prosjekt	Aktuelle tema
• Internkontroll og kvalitetssystem	<i>Tilfredsstillande internkontroll Bruk av kvalitetssystem Melding og oppfølging av avvik</i>
• Arkiv og offentlegheit	<i>System og rutinar Regeletterleving</i>
• Digitalisering og IKT	<i>Strategi for digitalisering Kompetanse/opplæring</i>
• Innkjøp	<i>Gjennomføring av innkjøp Rammeavtalar Kontraktsoppfølging, t.d. kontroll av utvalde leverandørar/kontraktar</i>
• Investeringar	<i>Planlegging og oppfølging av investeringsprosjekt</i>
• Tilpassa opplæring, spesialundervisning og samarbeid med PPT	<i>System og rutinar for tilpassa opplæring Kompetanse blant lærarane Tidleg innsats på 1. – 4. trinn Sakshandsaming i samband med fatting av vedtak om spesialundervisning Samarbeid mellom skulane og PPT</i>
• Kommunen sitt arbeid med å sikre eit trygt og godt skulemiljø	<i>System og rutinar Oppfølging av lov- og regelverk</i>
• Tenester til barn med særskilte behov	<i>System og rutinar Samhandling mellom ulike einingar/tenester</i>
• Integrering og tenestetilbod til flyktningar	<i>Tenestetilbod og oppfølging Tilbod om grunnskuleopplæring og særskild språkopplæring til minoritetsspråkelege elevar</i>
• Barnevernstenesta	<i>System og rutinar for sakshandsaming og regeletterleving Fatting av vedtak Kostnader knytt til tiltak</i>
• Plan- og byggesak	<i>Sjølvkost Sakshandsaming i samsvar med lovkrav Tilsyn og kontrollar</i>
• Vedlikehald av kommunale bygg	<i>Kapasitet System og rutinar Planlegging og oppfølging</i>

• Vedlikehold av kommunal veg	<i>Kapasitet System og rutinar Planlegging og oppfølging</i>
• Vatn og avlaup	<i>Sjølvcost Rehabilitering av leidningsnett System og rutinar for å overvake vatn- og avlaupsnettet</i>
• Pleie og omsorg	<i>System og rutinar for vurdering av behov for og tildeling av tenester Tiltak for å sikre gode og ressurseffektive tenester Bruk av velferdsteknologi i tenestene Kapasitet og kompetanse</i>
• Helsestasjon og skulehelsetenesta	<i>Kapasitet og kompetanse Etterleving av regelverk og nasjonale retningslinjer</i>
• Øyane Asvo AS	<i>Verksemdsstyring Internkontroll Økonomistyring Oppfølging av brukarar</i>
• Haugaland interkommunale miljøverk IKS	<i>Verksemdsstyring Internkontroll Økonomistyring</i>
• Haugaland brann og redning IKS	<i>Verksemdsstyring Internkontroll Økonomistyring</i>
• Haugaland kraft AS	<i>Verksemdsstyring Internkontroll Økonomistyring</i>

7.1.2 Andre prosjekt (gule)

Tabell 9: Gule prosjekter

Prosjekt
• Bemanning og sjukefråvær
• Personvern og informasjonstryggleik
• Saksførebuing og vedtaksoppfølging
• Beredskap
• Klima, berekraft og miljø
• Samarbeid på tvers i kommunen
• Folkehelse og miljøretta helsevern
• Barnehage
• SFO
• Reinhold
• Kultur
• Rus og psykiatri
• Tenester til funksjonshemma
• Sosiale tenester i NAV
• Bustadsosialt arbeid
• Legetenester

7.2 Eigarskapskontroll

Eigarskapskontroll kan inngå som ein del av ein forvaltningsrevisjon av selskap (sjå førre liste), eller den kan gjennomførast som eigne prosjekt der fokuset berre er på kommunen si eigarskapsforvaltning av eit eller fleire selskap.

Tabell 10: Aktuelle prosjekt

Prosjekt	Tema
Eigarskapsforvaltning (overordna)	- System og rutinar for oppfølging av eigarskapa - Eigarmelding - Eigarstrategi - Eigaroppfølging - Rutinar for val av styrerepresentantar - Opplæring av styrerepresentantar - Rapportering til kommunen
Eigarskapskontroll av arbeidsmarknadsbedrifter (Øyane Asvo AS, Haugaland industri AS, Opero AS)	- System og rutinar for oppfølging av eigarskapet - Val og opplæring av styrerepresentantar - Rapportering til kommunen - Samhandling med kommunen sine tenester for dei same brukarane
Eigarskapskontroll av Haugaland Kraft AS	- System og rutinar for oppfølging av eigarskapet - Val og opplæring av styrerepresentantar - Rapportering til kommunen
Eigarskapskontroll av Haugaland interkommunale miljøverk IKS	- System og rutinar for oppfølging av eigarskapet - Val og opplæring av styrerepresentantar - Rapportering til kommunen
Eigarskapskontroll av Haugaland brann og redning IKS	- System og rutinar for oppfølging av eigarskapet - Val og opplæring av styrerepresentantar - Rapportering til kommunen
Eigarskapskontroll av Krisesenter Vest IKS	- System og rutinar for oppfølging av eigarskapet - Val og opplæring av styrerepresentantar - Rapportering til kommunen
Eigarskapskontroll av Vindafjord tomteselskap AS	- System og rutinar for oppfølging av eigarskapet - Val og opplæring av styrerepresentantar - Rapportering til kommunen

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our network of member firms in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	09.09.20	21/20
Kommunestyret	15.12.20	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

BUDSJETT 2021 - KONTROLLARBEIDET I KOMMUNEN – KONTROLLUTVALET SITT FRAMLEGG

Sekretariatet sitt framlegg til innstilling:

Samla budsjett for kontrollarbeidet i Vindafjord kommune for 2021 vert på i alt **Kr 772 000 eks mva** fordelt på følgjande:

Kontrollutvalet (teneste 1100 funksjon 100/110)	kr	95 000
Kjøp av sekretærtjenester (teneste 1100 art 13750)	kr	212 000
Kjøp av revisjonstjenester (teneste 1100 art 13700)	kr	465 000

Vedlegg: framlegg til budsjett for 2021

Saksorientering:

Kontrollutvalet har eit vidt arbeidsfelt og er berre underordna kommunestyret. Kontrollutvalet sitt tilsyn er ikkje avgrensa til berre å gjelde økonomiske forhold. Kontrollutvalet skal også sjå etter at saksførebuing og vedtaksprosessar, både i administrasjonen og i dei andre politiske organa fungerer på ein måte som garanterer oppfyljing av alle faglege krav, og ivareta grunnleggjande rettstryggleiksomsyn overfor kommunen sine innbyggjarar og andre som måtte bli ramma av vedtaka.

Kontrollutvalet sitt ansvar er i fyrste rekke eit påsjår-ansvar, og utvalet si rolle vil fyrst og fremst vere som bestillar. Ein viktig del av dette ansvaret vil vere å sjå til at bestillingane til revisor tilfredsstillar kommunen si trong til ein kvar tid. Dersom kontrollutvalet ønskjer å gjere ei tilleggsbestilling hos revisor, utover vedteken ramme, må utvalet be kommunestyret om ei høgare ramme.

Kontrollutvalet har eit lovpålagt ansvar for å utarbeide budsjettframlegg for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Sidan kontrollutvalet er direkte underlagt kommunestyret, skal kontrollutvalet sitt budsjettvedtak i følgje forskrifta leggjast fram for kommunestyret, samstundes som kommunen samla budsjett for 2021 vert vedteke. Dersom kontrollutvalet si innstilling er lagt inn i rådmannen sitt budsjettframlegg frå administrasjonen, er det antatt at det ikkje er naudsynt å leggje framlegget fram for kommunestyret som eige sak.

I dei fleste kommunar er det praksis at utvalet si innstilling blir lagt inn i rådmannen sitt budsjettframlegg, utan endringar, dvs. inga kutt/reduksjon.

Budsjettet skal omfatte alle utgifter knytte til kontrollutvalet, sekretariatet og revisjonen si samla verksemd. Dette gjer at kontrollutvalet har eit forplikta ansvar for budsjett og regnskap tilsvarende det dei enkelte resultateiningane i kommunen har. Forskrifta pålegg kommunen å ha ei forsvarleg revisjonsordning og eit uavhengig sekretariat. Budsjettframlegget omfattar derfor lovpålagte oppgåver.

Ny forskrift om kontrollutval og revisjon § 2 seier følgjande om budsjetthandsaminga:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Budsjettframlegget er delt inn i 3 hovudpunkt: utgifter til kontrollutvalet, kjøp av sekretariats- og revisjonstenester:

1. Kontrollutvalet sine egne utgifter

Utgiftene er vidareført som i inneverande år, og det er teke omsyn til auka satsar for møtegodtgjersle. Budsjettet legg til grunn at det vert fire møte neste år. Talet på medlemmer er fem og møta er på rådhuset på ettermiddag. Det er lagt inn enkel møtemat. Det er også lagt inn midlar til å sende representantar til kurs/møte i nettverk for kontroll og tilsyn.

2. Sekretariatet

Vindafjord kommune er medeigar i det interkommunale selskapet Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS og kjøper sekretariatenestene herfrå. Representantskapet vedtok budsjettet for 2021 i møtet 27.04.20, sak 9/20. Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av selskapsavtalen, der det går fram at det skal betalast ein årleg fast grunnsom og etter medgått timeforbruk basert på eigardel.

Kostnadane for Vindafjord neste år er sett til kr 212 000, som er ei auke på ca. 3 %. I prisen ligg all normal aktivitet i kontrollutvalet, frå sakshandsaming til utsending av innkallingar og utskrifter, arkivhald m.m.

3. Revisjonskostnader

Regnskapsrevisjonen vert utført innanfor fastsette lovkrav og til ein fast pris med ein kvar tid gjeldande leverandør. Ny avtaleperiode og nye priser for revisjon var gjeldande frå 01.07.16. Kommunestyret gjorde vedtak om å forlengje avtalen med Deloitte AS for eit år i møtet 28.05.19, sak 24/19. Avtalen gjeld nå til 30.06.21. Utgiftene til revisjon, inkludert opptil 250 timar til forvaltningsrevisjon, blir kr 465 000. Ny revisjonsavtale vil bli gjeldande frå 01.07.21. Det er difor knytt noko usikkerheit til prisen for revisjonstenestene frå neste år.

Kontrollutvalet sitt samla budsjettframlegg

For oversyn over budsjettforslaget for 2021, sjå eige vedlegg. Kommunen betaler meirverdiavgift på kjøp av tenester frå revisor. Desse vert refundert, slik at denne posten skal gå i null. Det blir her sett opp eit samla budsjett på kr 772 000 eksklusiv mva for kontroll og tilsyn for 2021.

Kontrollutvalet er direkte underlagt kommunestyret. Forskrifta pålegg difor kommunen å sørgja for at kontrollutvalet sitt forslag til budsjetttramme skal følgje formannskapet si innstilling til kommunestyret, slik at dette forslaget er kjent for kommunestyret når totalbudsjettet skal handsamast.

Sekretariatet forutset at dersom det skjer ein reduksjon i budsjettframlegget skal det skje av formannskap/kommunestyre i tråd med forskriftene og ikkje av administrasjonen. Dersom kommunestyret vedtar endringar i kontrollutvalet sitt budsjettframlegg må dette meldast til kontrollutvalssekretariatet.

Saka vert lagt fram for kontrollutvalet til diskusjon knytt til utvalet sine prioriteringar for kammande år, samt ei tilråding til kommunestyret for kommande ramme for kontroll og tilsynsarbeidet.

Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

VINDAFJORD KOMMUNE

KONTROLL OG TILSYN - BUDSJETT 2021

ART I KOSTRA	TEKST	UTVALET	SEKRETARIAT	REVISJON	BUDSJETT 2021	UTVALET SITT BUDSJETT 2020	Merk nader
10801	Leiar	29 600			29 600	27 000	
10801	Godtgjersle medlemmene	13 000			13 000	16 000	1
10802	Tapt arbeidsforteneste	2 000			2 000	3 000	
10990	Arbeidsgivaravgift	6 000			6 000	5 000	
0	Lønsutgifter	50 600	-	-	50 600	51 000	
11151	Beverting	2 000			2 000	2 000	
11500	Kurs og opplæring	30 000			30 000	30 000	
11651	Telefon	700			700	700	
11601	Skyss og kostgodtgjersle	4 700			4 700	4 300	
11950	Medlemskap og kontingentar	7 000			7 000	7 000	
1	Andre utgifter	44 400	-	-	44 400	44 000	
13700	Kjøp frå private (Deloitte AS)			465 000	465 000	455 000	2
13750	Kjøp frå HKS IKS		212 000		212 000	205 000	3
	TOTALT	95 000	212 000	465 000	772 000	755 000	

Merknader:

1. Planlagt 4 møter (652,- x 4 møter x 5 medl.)
2. Omfattar rekneskap- og forvaltningsrevisjon, samt selskapskontroll, utan mva.
3. Omfattar sekretariatstenester for utvalet

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	09.09.20	22/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Vindafjord kontrollutval tar den framlagde eigenerklæringa for 2020 frå oppdragsansvarleg revisor Else Holst-Larsen, Deloitte AS til orientering.

Vedlegg: Revisor si eigenerklæring, dagsett 12.08.20

Saksorientering:

Kommunelova § 24-4 og forskrift om kontrollutval og revisjon kap 3. §§ 16-21 slår fast at oppdragsansvarleg revisor for kommunar skal være uavhengig til den reviderte verksemd. Forskrifta slår også fast at oppfølging av dette kravet ligg til kontrollutvalet, jfr § 3 – «påse... at regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kap. 2 og 3».

Ifølgje kommunelova § 24-4 skal den som foretar revisjon for ein kommune ikkje ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisor sine nærstående har ein slik tilknytning til kommunen at den kan svekke revisor si sjølvstende og objektivitet. I tillegg seier forskrifta §§ 16-21 noe om dei krav som vert stilt for at revisor skal være uavhengig, og dei begrensninger som gjeld for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

I følgje forskrifta § 19 skal oppdragsansvarleg revisor **årleg**, og elles ved behov, gje ein skriftleg eigenerklæring av si sjølvstende til kontrollutvalet. Krav til sjølvstende og objektivitet gjeld også for revisor sine medarbeidarar, men det er berre oppdragsansvarleg revisor som pliktar å leggje fram ei skriftleg vurdering for kontrollutvalet.

Revisor gjer der greie for si sjølvstende overfor kommunen i samsvar med krava i kommunelova og i forskrifta. Det går fram at det ikkje ligg føre noe som tilseier at ho ikkje er uavhengig når det gjeld forholdet til Vindafjord kommune. Fråsegna vert gjeve på revisor sitt eige ansvar og skal ikkje godkjennast av kontrollutvalet, men bli tatt til orientering.

Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Eigenerklæring - Uavhengighet

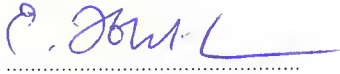
Deloitte AS v/partner Else Holst-Larsen stadfester at vi oppfyller krava til uavhengigheit i kommunelova § 24-4. Deloitte AS har gjennomført ein formell kontroll av eigen uavhengigheit for å identifisere eventuelle relasjonar mellom relevante personar i Vindafjord kommune, og partnarar og andre tilsette i Deloitte som er underlagt revisorlova sine føresegner om uavhengigheit, utan at det er identifisert forhold som er til hinder for at vi utføre revisjonsoppdraget.

Detaljert eigenvurdering av uavhengigheit og andre krav jamfør forskrift om kontrollutval og revisjon følgjer punktvis under:

Særeigne tilhøve (§ 16)	Vi kjenner ikkje til at det ligg føre særeigne tilhøve som er eigna til å svekke tilliten til Deloitte AS som revisor for Vindafjord kommune.
Nærstående (§ 17)	Ansvarleg revisor eller andre som deltek i revisjonen har ikkje nærstående som har tilknytning til Vindafjord kommune som er av betydning for vår uavhengigheit og objektivitet.
Tilsettingstilhøve (§ 18 a og b)	Ansvarleg revisor eller andre som deltek i revisjonen har ikkje anna stilling hos Vindafjord kommune eller i verksemdar som kommunen deltek i.
Medlem i styrande organ (§ 18 c)	Ansvarleg revisor eller andre som deltek i revisjonen er ikkje medlem av styrande organ i noko verksemd som Vindafjord kommune deltek i.
Deltek i eller har funksjonar i anna verksemd, som kan føre til interessekonflikt eller svekka tillit (§ 18 d)	Ansvarleg revisor eller andre som deltek i revisjonen har ikkje funksjonar i noko verksemd som kan føre til interessekonflikt eller svekka tillit til rollen som revisor for Vindafjord kommune.
Rådgjeving- eller andre tenester som er eigna til å påverke revisors habilitet (§ 18 e)	Vi stadfester at det for tida ikkje vert ytt rådgjeving- eller andre tenester til Vindafjord kommune som kjem i konflikt med krav til uavhengigheit og objektivitet.
Tenester under kommunens egne leiings- og kontrolloppgåver (§ 18 f)	Vi stadfester at det for tida ikkje vert ytt tenester til Vindafjord kommune som høyrer inn under kommunen sine egne leiings- og kontrolloppgåver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Vi stadfester at Deloitte for tida ikkje opptrer som fullmektig for Vindafjord kommune.
Eigenvurdering av uavhengigheit (§ 19)	Vi stadfester at Deloitte løypande vurderer vår uavhengigheit, og at oppdragsansvarleg revisor årleg og ved behov gir ein skriftleg eigenvurdering av si uavhengigheit til kontrollutvalet.
Tiepleikt og unntak frå denne (§ 20)	Vi stadfester at alle medarbeidarar til revisor er kjend med tiepleikta etter kommunelova § 24-4, og er forplikta til å overhalde denne.
Dokumentasjon (§ 21)	Vi stadfester at Deloitte etterlever dokumentasjonskrava i forskrift om kontrollutval og revisjon § 21, inkludert at vi dokumenterer korleis revisjonen er gjennomført, kva resultatet er av revisjonen, at alle forhold som tilseier at det kan føreligge mislegheiter eller feil dokumenterast særskilt, og at både art, omfang og eventuelle tilrådingar av eventuell rådgjeving og andre tenester for revidert eining blir dokumentert. All dokumentasjon blir oppbevart på ein ordna og betryggande måte i minst 10 år.

Haugesund, 12.8.2020

Oppdragsansvarleg revisor

Else Holst-Larsen (partner)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	09.09.20	23/20

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

HANDSAMING AV INNSPEL TIL KONTROLLUTVALET

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Vindafjord kontrollutval tar utgreiinga om «Handsaming av innspel til kontrollutvalet» til orientering.

Bakgrunn

I møtet 20.11.19, sak 13/19 vedtok Vindafjord kontrollutval mellom anna følgjande:

Utvalet ønskjer sak om arbeidsform mellom møta til møtet i mars 2020.

Møtet i mars blei som kjent avlyst grunna koronasituasjonen. Saka blei handsama på møtet i juni, og kontrollutvalet gjorde følgjande vedtak i møtet 16.06.20, sak 15/20:

Vindafjord kontrollutval har drøfta korleis samhandlinga mellom medlemmene i utvalet skal vera.

Utvalet ønskjer at sekretæren orienterer i neste møte om handsaming av innspel til kontrollutvalet, med døme frå Suldal.

Utvalet var samd om å sende innspel og spørsmål til leiar i forkant av møta. Leiar vil samordne innspela og sende dei til sekretariatet. Sekretariatet vil kontakte rådmannen og be om svar/informasjon.

Saksorientering

Utvalssekretæren vil i møtet orientere om korleis medlemmene i utvalet kan handsama innspel får innbyggjarar.

Leiaren for Suldal kontrollutval har formulert følgjande tekst:

"Alle seriøse innspel til kontrollutvalet sine medlemmer skal formidlast til utvalet. Helst skal innspel vera skriftlege, med fullt namn, og sendast sekretariatet. Alle som vender seg til utvalet skal få rettleiing om at utvalet ikkje er eit klageorgan, og ikkje kan gjera om på enkeltsaker. (Om den som vender til seg utvalet berre vil gjera dette munnleg, bør den som mottek henvendinga skrive ned momenta medan dei enno sit klart i minnet).

Når eit utvalsmedlem har fått eit innspel skal han eller ho vurdera om tilhøvet/saka som er berørt har preg av hast eller ikkje. Om saka hastar skal det umiddelbart takast kontakt med leiar og sekretariat for å drøfta vidare handsaming. Om naudsynt skal rådmannen informerast. Er saka av ein karakter som ikkje hastar, bør likevel leiar orienterast seinast i forkant av neste møte i utvalet der saka skal nemnast.

Eit innspel som vert teke opp i utvalet bør drøftast i lys av utvalet sitt mandat og reglement, og om utvalet vil prioritera saka ut frå politiske eller økonomiske tilhøve. Om eit innspel vil krevja stor innsats av administrasjonen, bør og rådmannen orienterast.

Om henvendiga er skriftleg og under fullt namn bør den som har vendt seg til utvalet få tilbakemelding frå utvalet v/sekretariatet, med informasjon om utvalet si handsaming og eventuelle vedtak i saka.

Innspel som ikkje vert avvist, kan føra til orienteringar frå rådmannen vedkjem berørte saksområder, utgreiingar og vurderingar frå sekretariatet, samt betraktningar frå revisjonen. Høyringar og påverknad av kva som vert prioritert i plan for forvaltningsrevisjon, kan og verta resultatet".

I «Veileder for sekretariat for kontrollutvalg» utarbeida av FKT i 2019 står det følgjande i kapittel 7:

Henvendelser til kontrollutvalget

De fleste kontrollutvalg får henvendelser fra innbyggere eller andre aktører som mener de har en sak for kontrollutvalget. I utgangspunktet er det slik at kontrollutvalget ikke har plikt til å behandle andre enn de saker som det får deg forelagt fra kommunestyret eller der det fremgår av lov og forskrift. Dette innebærer at kontrollutvalget må vurdere om en henvendelse hører inn under kontrollutvalgets oppgaver og om kontrollutvalget vil prioritere saken.

Når sekretariatet lager saksframlegg på grunnlag av henvendelser, bør det framgå under «saksopplysninger» hva henvendelsen dreier seg om. Det kan også være behov for at sekretariatet innhenter flere opplysninger før henvendelsen legges fram for kontrollutvalget. Sekretariatet kan videre gi sin vurdering av om henvendelsen faller inn under utvalgets kompetanseområde eller ikke.

Sekretariatet bør ikke hente inn informasjon for selv å vurdere sannhetsinnholdet i henvendelsen. Eventuell informasjon som sekretariatet innhenter (for eksempel i en oppfølgingssamtale med den som har sendt henvendelsen) bør bare benyttes som grunnlag for å vurdere om, og hvordan henvendelsen bør følges opp.

Noen henvendelser, for eksempel tips om misligheter, er det opplagt at kontrollutvalget bør gå videre med. Andre er mer generelle og mangelfulle, og det kan være vanskelig å følge opp. Hvis kilden er ukjent eller ikke ønsker å gi utfyllende opplysninger, bør sekretariatet ta med i vurderingen om kontrollutvalget bør ta henvendelsen til orientering uten videre oppfølging. Sekretariatet kan også diskutere med utvalget om kontrollutvalget bør gi KU-leder mandat til å gjøre slike vurderinger før henvendelsene legges fram.

Sekretariatet bør involveres både for å bidra med faglige råd, og for holde oversikt med hva som skal arkiveres.

Et forslag til vedtak fra sekretariatet om å undersøke saken videre bør inneholde en beskrivelse av det som skal undersøkes og hvem som bør foreta undersøkelsen. Fokuset bør være på systemkontroll.

Det er viktig å huske på at kontrollutvalget ikke er et klageorgan, og at det derfor ikke behandler klager på vedtak som har vært til administrativ behandling og det fortsatt finnes andre klagemuligheter som ikke er prøvd. I slike tilfeller er det naturlig å vise til rett klageinstans (klagenemnder, fylkesmannen, sivilombudsmannen etc.). Det er også viktig at kontrollutvalget ikke behandler saker som kan bære preg av politisk omkamp.

Grensen mellom hva som er en ordinær henvendelse og en varsling etter arbeidsmiljølovens bestemmelser, kan være vanskelig å dra. For å unngå at kontrollutvalget risikerer å møte seg selv i døren dersom det på et senere tidspunkt skal gjennomføres en forvaltningsrevisjon som omfatter kommunens varslingsrutiner, bør varslingsaker etter arbeidsmiljøloven håndteres i tråd med kommunens egne varslingsrutiner. Kontrollutvalget bør påse at kommunen har slike rutiner og at KU ikke selv tillegges en rolle i kommunens rutiner for behandling av varsling.

Arbeidsmiljøloven kapittel 2 A inneholder et eget kapittel om varsling. Bestemmelsene gjelder arbeidstakers rett til å si fra om kritikkverdige forhold, vernet mot gjengjeldelse, arbeidsgivers rutiner (intern varsling) og taushetsplikt for offentlig myndighet, f.eks. kontrollutvalgssekretariatet, som mottar varsel fra ansatt (ekstern varsling).

Dersom varselet kommer fra andre enn en arbeidstaker, dvs. det ikke foreligger et ansettelsesforhold, gjelder ikke arbeidsmiljøloven. Sekretariatet bør likevel behandle slik informasjon med varsomhet.

Utvalet må drøfte om dei meiner dette er nok informasjon og om det er gode nok retningslinjer å forhalda seg til i høve til at enkeltmedlem kan få innspel frå innbyggjarar.

Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	09.09.20	24/20
Kommunestyret		

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie/Toril Hallsjø	033	

VAL AV REVISJON FRÅ 01.07.21 – KONKURRANSEBASERT ELLER INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Sekretariatets forslag til vedtak:

ALTERNATIV A

Vindafjord kontrollutval vil tilrå Vindafjord kommune å **velje interkommunalt samarbeid** om levering av revisjonstenester gjennom å søkje opptak som eigar i Rogaland Revisjon IKS frå 01.07.21.

Selskapet vil då bli kommunen sin oppdragsansvarleg revisor innan rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i åra framover.

Sak om innhaldet i samarbeidsavtala vert lagt fram for utvalet før oppstart.

og innstilling til kommunestyret:

Vindafjord kommunestyre vel å gå inn i eit **interkommunalt samarbeid** om levering av revisjonstenester gjennom å søkje opptak som eigar i Rogaland Revisjon IKS frå 01.07.21.

Selskapet vil då bli kommunen sin oppdragsansvarleg revisor innan regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i åra framover.

Rådmannen legg fram sak om den nye selskapsavtala og finansiering av innskott seinare i haust eller på nyåret 2021.

ALTERNATIV B

Vindafjord kontrolutval vil tilrå Vindafjord kommune å **fortsetje og kjøpe alle revisjonstenester i markedet** gjennom å konkurranseutsette tenesta i nytt anbod hausten 2020.

Kontrollutvalssekretariatet knytter til seg naudsynt hjelp frå Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anboda.

Sekretariatet førebur sak til kontrollutvalet og kommunestyret våren 2021 om val av revisor frå 01.07.21.

I konkurransegrunnlaget settast det opp følgjande **tildelingskriterier**:

- ☐ pris 35 %
- ☐ kvalitet 65 % (spesifiserast nærmare vedk. kompetanse, erfaring og løysingsforslag).

I fastdelen inngår hovuddel av rekneskapsrevisor sine oppgåver, dvs. revisjon av årsrekneskap, forenkla etterlevingskontroll, diverse attestasjonar, spillemiddelrekneskap, finansreglement, lån, bebuarekneskap, EU-prosjekter, osv. (spesifiserast nærare i konkurransegrunnlaget).

I timebetalt oppdrag inngår bestilling av forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Fullstendig beskrivelse av leveransen vil følgje i «kravspesifikasjon».

Estimert verdi på avtalen er samla 0,5 mill. kroner årleg. Total kontraktsverdi er ca. 2 mill. kroner.

Desse beløpa beror på estimar med bakgrunn i historiske tall og skal ikkje medføre nokon forpliktelsar for oppdragsgjevar eller rettigheter for tilbydar. Det tas forbehold om endringar i volum som følgje av endra økonomiske rammevilkår, prosjekter og kommunal aktivitet.

Rammeavtalen trer i kraft frå 01.07.21 og varer til 30.06.25. Oppdragsgjevar vil ha en opsjon på å forlengje avtalen i ytterlegare 1 + 1 år, i henhold til dei vilkår som er avtalt i kontrakten.

og innstilling til kommunestyret:

Vindafjord kommunestyre vel å fortsetje og **kjøpe alle revisjonstenester i markedet** gjennom å konkurranseutsette tjenesten i nytt anbud hauste 2020.

Kontrollutvalssekretariatet knytte til seg naudsynt hjelp frå Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anboda.

Sekretariatet førebur sak til kontrollutvalet og kommunestyret våren 2021 om val av revisor frå 01.07.21 på bakgrunn av innleverte tilbod.

- Vedlegg:**
- 1.Revisorforeningen – revisjon i kommuner
 - 2.Revisorforeningen –kommuner med privat revisjon – 2019
 3. Sammendrag - masteroppgave 2018 v/NHH om konkurranseutsatt revisjon

Saksorientering

Etter kommuneloven § 23-2 ligger det til kontrollutvalget å føre tilsyn og å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Videre, etter kommuneloven § 24-1, er det kommunestyret *selv*, etter innstilling fra kontrollutvalget, som avgjør om kommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor, dvs. at tjenesten konkurranseutsettes.

Vindafjord kommunestyre vedtok i møtet 28.05.19, sak 24/19 følgende:

Vindafjord kommunestyre vedtar å nytte seg av retten til å forlenge avtalen med 1 år med revisjonsselskapet Deloitte AS om levering av revisjonstenester til Vindafjord kommune fram til 30.06.21.

Vindafjord kommunestyre gjer kontrollutvalet fullmakt til å utforme konkurransegrunnlaget og førebu sak om innkjøp av revisjonstenester i 2020 med verknad frå 01.07.21.

Vedtaket hadde bakgrunn i kommunestyrevedtak i møtet 16.11.15, sak 94/15:

Vindafjord kommunestyre vel revisjonsselskapet Deloitte AS som kommunen sin revisor frå 01.07.16 til 30.06.20, og med opsjon for kommunen til å forlengje avtalen med 2 år.

Bakgrunn

Dagens avtale utløper neste år, så iverksettelse med anbudsarbeidet må starte i høst. Fra Rådmannsforum på Haugalandet er sekretariatet blitt informert om at Rogaland Revisjon IKS i februar har hatt møte med administrasjonen i Haugesund, Karmøy og Tysvær for å markedsføre sine tjenester og for å signalisere at de var interessert i en utvidelse av selskapet på eiersiden av kommunene på Haugalandet.

Lovverket er imidlertid slik at det er kontrollutvalget som må ta initiativ til forslag til endring av revisjonsordning og gi innstilling til kommunestyret, ikke rådmann eller økonomisjef.

I sak til junimøtene til Karmøy og Sveio kontrollutvalg om at kommende anbudsprosess var blitt forsinket på pga. koronapandemien i vår, vedtok Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalget 17.06.20, sak 19/20 følgende:

Karmøy kontroll og kvalitetsutvalg tar sak om kommende anbudsprosess om levering av revisjonstjenester til Karmøy kommune fra 01.07.21 til orientering.

Karmøy kontroll- og kvalitetsutvalg ber sekretariatet om å lage en saksutredning knyttet til valg av revisjonsordning til neste møte i august.

Utvalget var enig i at det ønsket å få en sak opp i neste møte om kostnader til revisjon opp mot andre kommuner, fordeler og ulemper med kjøp av revisjonstjenester i markedet (konkurranseutsetting) og en vurdering opp mot et interkommunalt samarbeid med mulig opptak i Rogaland Revisjon IKS.

Vedtaket i Sveio kontroll- og kvalitetsutval 22.06.20, sak 17/20 var følgende:

Sveio kontroll- og kvalitetsutval ber sekretariatet om å lage eit saksframlegg knytte til val av revisjonsordning til neste møte i september, og om mogeleg invitere Rogaland Revisjon IKS til å presentere seg.

Sekretariatet har senere drøftet internt om Rogaland Revisjon bør gis anledning til å presentere seg da det kan oppfattes som at selskapet får en fordel i forhold til de andre selskapene. Selskapet kan evt. inviteres til novembermøtet. Det vil da være klart hvilket alternativ kommunestyret har valgt.

Kontrollutvalgslederne på Haugalandet ble i en e-post i juni 2020 gjort oppmerksom på Karmøy og Sveio sine vedtak og at sekretariatet forberedte en sak til utvalgene i august og september. Alle lederne har gitt tilbakemelding om at de ønsker saken på sakslisten.

Konkurransebasert revisjon

Haugesund kommune gikk ut av det interkommunale samarbeidet i 2005 og har konkurranseutsatt sine revisjonstjenester siden 2006. De andre Haugaland kommunene gikk ut i markedet fra høsten 2011 da en sak om interkommunalt revisjonssamarbeid mellom Haugaland Kommunerevisjon og Indre Hordaland Revisjonsdistrikt hadde strandet. Det var Karmøy kommune som gjennom sitt kommunestyrevedtak 14.12.10, sak 78/10 sa opp revisjonsavtalen med Kommunerevisjon Vest (som skulle være det nye navnet på revisjonssamarbeidet etter 01.01.12). Alle de øvrige åtte kommunene i § 27-samarbeidet Haugaland kommunerevisjon hadde da gjort vedtak om fusjonen. Sekretariatet startet anbudsprosessen senhøsten 2011, anbudsfrikt på nyåret og politisk behandling våren 2012. Selskapet Deloitte AS ble valgt som leverandør og de hadde avtale med kommunen fra 01.07.12 til 30.06.16.

Anbudsprosessen i 2015 hadde oppstart om våren og siste politisk behandling senhøsten 2015. Revisjonsselskapet KPMG AS ble da valgt for 4 år med mulighet for opsjon med 2 år.

Ved begge disse anbudsrundene var det kontrollutvalgene som godkjente konkurransegrunnlaget, uten at kommunestyret direkte hadde delegert oppgaven til utvalget. Ved spørsmål om bruk av opsjon eller ny anbudsrunde i fjor, ble denne fullmakten tatt inn i innstillingen fra kontrollutvalget til kommunestyret.

Konkurransesutsetting

Konkurransesutsetting av tjenester er en omfattende prosess. Konkurransesgrunnlaget og tildelingskriteriene må utarbeides og godkjennes. Anbudet skal så kunngjøres i den nasjonale databasen Doffin og TED, avhengig av EØS-terskelverdi, med rette frister (minimum 45 dager). Tilbudene skal vurderes og innstilling utarbeides og legges fram for kontrollutvalget og deretter kommunestyret. Kontrakt må skrives ut i etterkant, etter at vedtak foreligger, og etter at karenstiden er utløpt.

Normalt vil tidsforløpet ved en slik anbudsporsess være opptil ¾ år. Ved den første anbudsporsessen i 2011-2012 var det oppstart senhøsten 2011, anbudsfrikt på nyåret og politisk behandling våren 2012. Ved sist anbudsporsess var det oppstart våren 2015 og politisk behandling senhøsten 2015.

Ved skifte av leverandør vil det for selskapene være behov for tid til opp- eller nedbemanning eller omrokking ca. et halvår i forkant av avtalen trer i kraft.

Første gang kommunen gikk ut i markedet i 2011 hastet det. Den gang ble det lagt opp til en avtaleperiode med 3 år og 1 år opsjon, og opsjonen ble senere benyttet. Neste anbudsrunde i 2015 kom valg av leverandør midt i overgangen mellom to kommunestyreperioder, dvs. «gammelt» kontrollutvalg og «nytt» kommunestyre.

Nåværende avtale er på 4 år og 2 år opsjon. Det skyldes at de innkjøpskyndige ga uttrykk for at revisjonsavtaler kunne strekke seg over flere år enn de normale 4 årene, fordi det er et fast oppdrag til fast pris. Signalene i dag er at dersom avtalen også inneholder opsjon på kjøp av forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll, vil dette være et tjenestekjøp og avtaletiden bør da settes maksimalt til 4 år.

De fleste kommuner som har konkurranseutsatt sine revisjonstjenester (rundt 60 kommuner i 2018 og nå ca. 47 i 2020 etter siste kommunereform med kommunesammenslåinger), har avtale med samme revisjonsselskap om kjøp av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Det har bakgrunn i en synergi/samvirke-effekt som revisorene kan benytte seg av når de legger fram forslag til aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjekt. Sekretariatet støtter dette, og vil ikke foreslå endring av denne praksisen.

Bergen kontrollutvalg har valgt å dele sine revisjonsoppdrag i to anbud, men disse oppdragene er svært store, da deres kjøp/budsjett årlig ligger på kr 6-8 mill. kroner til revisjon. Deres sekretariat (to jurister) mente også at det var mest hensiktsmessig å lyse ut konkurransen for alle revisjonsformene samtidig, men valgt arbeidsgruppe anbefalte likevel at de fortsatte med opplegget med å dele oppdraget opp i to kontrakter. Anbudet for regnskapsrevisjonstjenester ble sendt ut i våren 2020 og for forvaltningsrevisjonstjenester nå i høst 2020. Den siste avtalen løper ut 31.12.20, så prosessen er i gang.

Sekretariatet, sammen med innkjøpsansvarlig i Haugesund i 2011 og innkjøpsansvarlig i Tysvær i 2015, forberedte sakene til de ti (nå ni) kommunene og kontrollutvalgene gjorde sin innstillinger til kommunestyrene, sist altså høsten 2015.

Suldal kommune valgte i 2015 å bli medeier i Rogaland Revisjon IKS, og kjøper dermed **ikke sine** revisjonstjenestene i markedet. Det interkommunale selskapet i sørfylket vant deres anbud i 2011 og kontrollutvalget innstilte over kommunestyret senere på at kommunen skulle søke om å bli tatt opp som eier i selskapet. I tillegg til sak om godkjenning i representantskapet, hadde alle eierkommunene også sak til kommunestyret om å godkjenne endring i selskapets vedtekter. Ved inntreden i selskapet var det krav om tilskudd til selskapets eierkapital, som den gang var på kr 50.000.

Anbudet til kommunene bør normalt ikke være felles, fordi loven krever at hvert kommunestyre gjør sitt eget valg av revisor. Av de ni kommunene på Haugalandet har pr i dag fire avtale med KPMG AS (Karmøy, Haugesund, Tysvær, Sauda) og fem kommuner med Deloitte AS (Vindafjord, Sveio, Etne, Bokn, Utsira).

Sekretariatet vil gjøre oppmerksom på at Time kontrollutvalg og Klepp kontrollutvalg i fjor likevel valgte å kjøre fellesanbud for revisjonstjenestene sine våren 2020.

Det betyr at kommunestyrene måtte velge samme anbyder/leverandør basert på kontrollutvalgene sine innstillinger. Valgt anbyder var unntatt offentlighet til siste kommunestyre hadde behandlet saken.

For kommuneadministrasjonen og sekretariatet vil det alltid være en fordel med kontinuitet. Partene vil da være kjent med hverandre og det er etableres rutiner for samarbeidet. Samtidig kan det være bra med skifte av oppdragsansvarlige revisorer år om annet.

Imidlertid er det ikke sagt at det blir skifte av selskap ved hver anbudsrunde, da tjenesten ved konkurranseutsetting ofte bygger på valg av «*det økonomisk mest fordelaktige tilbud*» eller «*beste forhold mellom pris og kvalitet*». Så om kommunen er fornøyd med sin leverandør/revisor vil anbudet likevel medføre ny leverandør.

Sekretariatet skrev i opsjonssaken at ny anbudsrunde ville bli igangsatt ved at konkurransegrunnlaget ville bli lagt fram for kontrollutvalgene neste år, dvs. våren 2020 og at anbudsdokumentene lyst ut på forsommeren. Frist for innleverte tilbud ville da bli august og sak for kontrollutvalgene tidlig høst. Videre ville utvalgets innstilling så bli lagt fram for kommunestyret nov./des. 2020 og ny avtale med nåværende eller ny leverandør vil bli gjort gjeldende fra 01.07.21.

Pga. vårens koronapandemi har denne tidsplanen blitt noe forsinket.

Ny framdriftsplan

Sekretariatet ser nå for seg at hovedstrategien til konkurransegrunnlaget vil bli lagt fram for kontrollutvalgene i august/september og at anbudsdokumentene blir lyst ut i høst. Sekretariatet vil tilpasse arbeidet basert på hvilken innstilling utvalgene gir til et mulig interkommunalt samarbeid. Frist for innleverte tilbud ville da bli oktober/november og sak for kontrollutvalgene og kommunestyret på nyåret 2021 og ny avtale med ny (eller tidligere) leverandør vil bli gjort gjeldende fra 01.07.21.

Den nye revisorloven var forventet skulle bli vedtatt av Stortinget før sommeren og satt i kraft i løpet av høsten 2020. Koronapandemien har medført at Stortingets videre behandling av ny revisorlov er blitt utsatt. Finanskomiteen startet sin behandling av lovproposisjonen tidligere i år. Utsettelsen innebærer antakelig at ny revisorlov tidligst kan settes i kraft fra 1. januar 2021.

Konkurransegrunnlaget

Konkurransegrunnlaget har tidligere vært delt i tre deler. Første del omfattet hvilke kvalifikasjonskrav kommunen stiller til de som skulle levere inn anbud. Det viktigste kravet som ble stilt var krav til autorisasjon som revisor, samt at firma som skulle levere inn anbud måtte ha de tekniske, økonomiske og faglige kvalifikasjonene som er nødvendig for å kunne revidere kommunen sine regnskap.

I den nye forskriften for kontroll og revisjon § 9 er det bl.a. satt følgende krav:

Kommunestyret og fylkestinget velger hvem som skal være regnskapsrevisor for hver av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper og årsberetninger.

*Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en **bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon** i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon.*

Tildelingskriterier

Blant dem som kan være relevant for kontrollutvalgene å drøfte, utenom det som mest er formaliteter som vil gjelde alle type innkjøp, er tildelingskriteriene.

Tildelingen skjer på grunnlag av hvilket tilbud som er det beste forholdet mellom pris og kvalitet, basert på visse kriterier.

Tildelingskriteriene ble ved forrige anbudsrunde vektet av utvalgene følgende:

- ✓ pris 60 %
- ✓ kvalitet 40 % (oppgaveløsning/forståelse av oppdraget/kompetanse/erfaring)

Bergen kommune og sekretariatet for Vestland fylkeskommune for tre kontrollutvalg (Tysnes Kvam og Samnanger) valgte i vår ved sine anbudsrunder å vekte følgende:

- ✓ pris 40 %
- ✓ kvalitet 60 % (oppgaveløsning 30 %, kompetanse/erfaring 30 %)

Austevoll kontrollutvalg valgte å legge større vekt på pris med følgende vekting:

- ✓ pris 75 %
- ✓ kvalitet 25 % (oppgaveløsning 12,5 %, kompetanse/erfaring 12,50 %)

Vestlandssekretariatet skal nå sette i gang ha anbudsrunde for fem andre kommuner, hvor de vil innstille på vekting 40/60 for pris og kvalitet.

Fra Rogaland kontrollutvalgssekretariat har vi fått opplyst at anbud på revisjonstjenester for Klepp kommune og Time kommune våren 2020 har tildelingskriteriene vært følgende:

- ✓ pris 35 %
- ✓ kvalitet 65 %

Utarbeidelse av konkurransegrunnlaget ble overlatt til sekretariatet og de innkjøpsansvarlige i kommunene, etter at de hadde hatt samtaler med kommuneadministrasjonen og økonomiavdelingene. Sakene var unntatt offentlighet fram til etter at kommunestyrene hadde gjort vedtak i juni (utsatt offentlighet).

Det har videre vært lagt opp til at det skal gis en fast pris på regnskapsrevisjonen med tilhørende attestasjoner, inkludert attestasjon av krav om momskompensasjon. Prisen skulle også inkludere oppmøte i kontrollutvalget og kommunestyret, jfr. kravspesifikasjon.

Det er nå viktig at etterlevelseskontroll som er nytt påse-ansvar etter ny kommunelov tas med inn i den faste prisen.

For forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og granskninger har det vært bedt om en timepris som skulle være fast i anbudsperioden innenfor en stipulert timeramme. Denne timerammen har blitt satt basert på budsjetterte midler som kommunestyret har satt av til kontrollarbeidet i kommunen.

Sekretariatet vil anbefale, dersom utvalget velger å fortsette med konkurransebasert revisjon, at utarbeidelse av konkurransegrunnlaget blir delegert til sekretariatet og at sekretariatet knytter til seg nødvendig hjelp fra Innkjøpssamarbeidet på Haugalandet og økonomisjefen i kommunen ved utforming av konkurransegrunnlaget og ved evaluering av anbudene.

Sekretariatet vil da foreslå å benytte opplegget til Klepp og Time, hvor malene er tilgjengelig for sekretariatet. Selv om kvalitet ble og bør bli vektlagt mer denne gang, er det likevel ikke å legge skjul på at, etter poenggivning av anbudene, var det likevel laveste pris som var utslagsgivende for det selskapet fikk tildelt kontrakten. Fra 01.09.20 vil KPMG AS være leverandør av revisjonstjenester til Klepp og Time, mens de tidligere hadde Deloitte AS og Rogaland Revisjon IKS (på oppdrag).

Om Rogaland Revisjon IKS

Generelt

Rogaland Revisjon IKS er et interkommunalt selskap eid av 14 kommuner (før 17) og Rogaland fylkeskommune. Utenom Haugalandet, har altså fylkeskommunen og 14 av de totalt 16 kommunene i sørfylket valgt å være eiere av selskapet. De har i tillegg samarbeidsavtaler med fire andre enheter innen forvaltningsrevisjon og tilhørende rådgivning. Dette mener de gir en unik samling kompetanse i Norge.

De har 23 ansatte og er blant de største interkommunale selskapene i landet. De har et bredt spekter av ansatte med utdanning som siviløkonomer, jurist, statsvitere, sykepleier, sosiolog og tidligere barnevernsleder, i tillegg til statsautoriserte revisorer og registrerte revisorer med kommunal erfaring.

For Agder kommunerevisjon IKS er samarbeidet utvidet til å omfatte både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Rogaland Revisjon IKS utfører også kvalitetskontroller på vegne av NKRF innen både regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

For en nærmere presentasjon av selskapet og deres arbeidsmetodikk har de vist til at de kan komme å gi en presentasjon til kontrollutvalgene lik den som er gitt til administrasjonen i Haugesund, Karmøy og Tysvær.

De vil her komme inn på sine erfaringer fra tidligere prosjekter, hvordan bidra til forbedring og læring mellom kommunene. Blant annet har de arrangert fagdag for eierkommunene i etterkant av kommuneovergripende prosjekter.

Finansiering

Selv om Rogaland Revisjon IKS, ifølge eierstrategien, skal ha en fornuftig, stabil og trygg økonomi i selskapet, vises det til at det er ikke fortjeneste som er et mål i seg selv. Deres visjon er: «Vi skal forbedre offentlig sektor». I dette ligger leveranse av kostnadseffektive tjenester til eierne ihht. vedtatte budsjett fra kontrollutvalgene og timepris fastsatt av representantskapet.

Gjeldende timepris er kr 960,- for eiere, og denne prisen vil være uendret i 2021. Den er lavere enn dagens priser fra de andre revisjonsselskapene i markedet, men sekretariatet vil peke på at det er representantskapet som fastsetter selskapets budsjett og timepris og som foreslår hvor mye som kontrollutvalgene bør sette opp i sine budsjett.

Som følge av kommunereformen ville selskapet ha fått redusert sine inntekter fra tre kommuner i 2020 med ca.1,5 mill. kr pr år. Reduksjonen ble imidlertid inkorporert i de nye sammenslåtte kommunene. Ved opptak av nye kommuner vil selskapet imidlertid kunne styrke sin kompetanse ytterligere.

Rogaland Revisjon har som prinsipp å levere rimeligere tjenester til sine eiere enn til andre kommuner og virksomheter, f.eks. ved oppdrag vunnet gjennom anbud. Kommunenes eierskap innebærer også at maks 20 % av deres virksomhet kan være rettet mot andre enn eierne, slik at de kun i et begrenset omfang vil kunne delta i anbudsprosesser for å levere revisjonstjenester til kommunene på Haugalandet.

Rogaland Revisjon leverer tilbud basert på en vurdering av at dette gagnar eierne/kommuner i samme region, om det er oppdrag som styrker deres kompetanse eller lignende. Leveranser til andre enn eierne vil bidra til å finansiere en styrking av kompetansemiljøet til fordel for eierne eller gå til å styrke egenkapitalen – som også vil komme eierne til gode.

Innskudd

Ved opptak av Suldal kommune i 2016 ble innskuddet beregnet etter innbyggertall og ble lagt på omtrent det samme nivå som for de opprinnelige eiere. Suldal gikk da inn med kr 50 000. Rogaland Revisjon IKS forutsetter at samme prinsipp vil ligge til grunn for innskuddsberegningene. Fra selskapet har sekretariatet fått oppgitt at innskuddsbeløpene vil komme ca. (avrundet til nærmeste 1000 kr):

Karmøy kommune	382 000
Haugesund kommune	339 000
Tysvær kommune	100 000
Vindafjord kommune	79 000
Sveio kommune	52 000
Sauda kommune	42 000
Etne kommune	37 000
Bokn kommune	8 000
Utsira kommune	2 000
Sum ny innskutt EK (egenkapital)	1 041 000
Innskutt EK fra tidligere	4 050 000
Sum innskutt EK etter eventuelt opptak av nye eiere	5 091 000

Innskuddet fra kommunen skal føres i investeringsregnskapet og balanseføres. Innskuddet vil altså ikke belastes driften.

Prosessen for å bli eier

I korte trekk vil det være kontrollutvalgene som avgir innstilling – og opp til kommunestyrene å søke om opptak. Søknadene vil, ifølge Rogaland Revisjon, undergis en relativt rask behandling av styret og representantskapet i Rogaland Revisjon IKS.

Deretter vil selskapsavtalen oppdateres/godkjennes gjennom vedtak i kommunestyrene i de øvrige eierne, samt i fylkestinget. I tillegg tiltrer nye medlemmer samarbeidsavtalen – som ligger i bunn. Rogaland Revisjon IKS vil sørge for korrekt registrering i Foretaksregisteret når de nødvendige vedtakene er på plass. Øvrige eiere har gitt uttrykk for en positiv holdning til å ta opp nye medeiere.

Ettersom det er flere kontrollutvalg som vil få seg forelagt sak om eierskap i Rogaland Revisjon IKS som et alternativ – er det på det nåværende tidspunkt litt vanskelig å forutsi hvor lang tid en slik prosess vil ta, men erfaringsmessig vil det gå ta sin tid etter at søknadene fra nye deltakere foreligger i form av kommunestyrevedtak, men saken vil bli fulgt opp.

Selskapsavtalen og samarbeidsavtalen er tilgjengelig på selskapets hjemmeside: <https://www.rogaland-revisjon.no/viktige-dokumenter/>

Selskapet har anbefalt at det tas kontakt med seniorrådgiver Sidsel Haugen i Sandnes der hun leder eierskapsgruppen for kommunene i Sør-Rogaland og er en autoritet på spørsmål vedrørende kommunal eierskapsstrategi. Sekretariatet har ikke funnet behov for det.

Studie om konkurranseutsetting av kommunal revisjon

To studenter ved NHH skrev våren 2017 sin masteroppgave om fordeler og utfordringer ved konkurranseutsetting av kommunal revisjon. De intervjuet åtte kontrollutvalgssekretariater, som hadde erfaring med å konkurranseutsette revisjon.

Det de fant var at kommuners kostnader til “kontroll og revisjon” reduseres ved konkurranseutsetting, men at dette kan skyldes kostnadsflytting, at regnskapsrevisjonen reduseres i omfang og at kommunene bestiller mindre forvaltningsrevisjon. Det blir da vanskelig å sammenligne mellom «ny» og «gammel» revisjon.

De fant samtidig at kvaliteten på forvaltningsrevisjon er lik eller blir litt bedre. Regnskapsrevisjonen er enten lik eller reduseres noe etter konkurranseutsetting.

De undersøkte også transaksjonskostnader ved konkurranseutsetting, hvor funnene viste at disse kostnadene er relativt høy grunnet høy usikkerhet. Bak disse kostnadene ligger bl.a. mye arbeid/ressurser lagt ned av sekretariatet, innkjøpsansvarlige, politisk sekretariat, de folkevalgte og administrasjonen som følge av jevnlig skifte av selskaper.

Fra sammendraget vil sekretariatet trekke fram følgende:

Vi finner det som en utfordring ved konkurranseutsetting at kommunen må gå fra en mer relasjonell og tillitsbasert kontrakt, til en konvensjonell kontrakt. Flere informanter uttrykker at det er vanskelig å definere og måle kvalitet.

Vedlagt saken følger sammendraget av oppgaven som vedlegg 1. Hele oppgaven kan leses via <http://hdl.handle.net/11250/2452305>

Kostnader ved revisjon

Det er vanskelig å forutsi kostnadene ved kjøp av revisjonstjenester i markedet. Kostnadene blir først klart når konkurransen er gjennomført. Man må for eksempel i forkant være oppmerksom på hva som inngår i tilbudet og hva som evt. senere kommer som ekstrafakturerings tillegg, som ofte er mer kostbart og til en høyere timepris.

VINDAFJORD KOMMUNE

Saksframlegg

De enkelte revisjonsselskapene kan også ha ulik praksis på hvordan de arbeider og framskaffer dokumentasjon og nødvendig revisjonsgrunnlag. Variasjoner på dette området gjør det også vanskelig å synliggjøre hele kostnadsbildet.

Ved anbud vil reglene for offentlige anskaffelse gjelde, med de krav og frister som her er satt. Erfaring viser at denne type kjøp er tidkrevende og krever spesialkompetanse.

KOSTRA-tall ang. funksjon 110 (kontroll og revisjon) gir ikke det rette bildet for å sammenligne revisjonsutgiftene med andre kommuner, da det her skal føres utgifter knyttet til kontrollutvalgene (frikjøp, godtgjørelse, kurs osv.) og kostnader med sekretariattjeneste, i tillegg til de rene revisjonskostnadene.

Forskjeller mellom kommuner vil ha betydning for pris og kostnader, slik som kommunestørrelse, kommuneorganisering (antall innbyggere, kommunale foretak m.m., antall attestasjoner osv. og antall timer avsatt til forvaltningsrevisjoner og selskapskontroll/eierskapskontroll. For kommunene på Haugalandet varierer budsjetterte timer fra 70 timer til 700 timer pr år eller ingen eller to prosjekter pr år).

Denne oversikten viser at de budsjetterte kostnadene for kommunene på Haugalandet til revisjon i 2013, 2018 og 2020 og regnskapstall for 2019:

	Budsjett 2013 (vedtatt av KST)	Budsjett 2018(vedtatt av KST)	Regnskap 2019	Budsjett 2020 (vedtatt av KST)	Folketall pr 01.01.20	Kostnad pr innbygger 2020
Karmøy	1 026 000	1 060 000	880 404	1 115 000	42.186	26,43
Haugesund	1 020 000	861 000	829 896	837 000	37.357	22,40
Tysvær	400 000	510 000	478 203	535 000	11.065	48,35
Vindafjord	400 000	435 000	416 249	440 000	8.714	50,49
Sveio	300 000	400 000	428 615	421 000	5.766	73,01
Sauda	375 000	410 000	446 293	440 000	4.595	108,32
Etne	365 000	380 000	395 032	404 000	4.062	99,45
Bokn	158 000	180 000	194 405	260 000	852	305,16
Utsira	133 000	206 000	80 453	215 000	198	1085,85
Suldal	592 000	670 000	735 264	855 000	3.804	224,76

Kontrollutvalgene utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett til formannskapet og administrasjonen har ikke anledning til å kutte i forslaget, da utvalgets innstilling bare kan bli redusert av kommunestyret.

Hver enkelt får trekke sin konklusjon om budsjettstørrelse og/eller budsjettutvikling.

VINDAFJORD KOMMUNE

Saksframlegg

Her er en oversikt som viser de budsjetterte kostnadene for kommunene i sørfylket til revisjon i 2018 og 2020 og regnskapstall for 2019:

	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Folketall pr 01.01.20	Kostnad pr innb. 2020
(Nye) Stavanger	4 966 000	5 444 000	6 068 128	6 869 000	143.574	47,85
(Nye) Sandnes	2 400 000	2 774 400	2 890 410	3 907 000	79 537	49,12
Sola	989 000	1 104 000	1 88 304	1 200 000	27 153	44,19
Klepp (konkurr.)	850 000	740 000	795 424	804 000	19 588	41,04
Hå	727 000	816 000	665 040	912 000	18 991	48,02
Time (konkurr.)	593 000	602 000	587 434	800 000	18 916	42,29
Eigersund	746 000	823 000	954 240	917 000	14 811	61,91
Strand	748 000	845 000	800 640	907 200	12 968	69,95
Gjesdal	727 000	811 200	765 000	907 200	12 002	75,58
Randaberg	740 000	825 600	901 680	921 600	11 221	82,13
(Rennesøy)	740 000			-----	Ca 4 900	
Sokndal	439 000	444 000	521 480	489 600	3.804	128,70
Hjelmeland	595 000	625 000	682 808	691 800	2 574	268,76
Lund	391 000	437 000	462 960	436 800	3 202	136,41
Finnøy	401 000			-----	Ca 3 200	
Bjerkreim	535 000	403 000	369 840	460 800	2 787	165,33
Forsand	430 000			-----	Ca 1 200	
Kvitsøy	288 000	321 600	302 400	379 200	517	733,46

Sekretariatet har måtte gå inn i hvert enkelt kontrollutvalg sine saker og årsmeldinger for finne tallene, da Rogaland kontrollutvalgssekretariat ikke har en samlet oversikt. Det tas forbehold om mulige feil og endringer fra revisjonens budsjett, kontrollutvalgets innstilling og endelig kommunestyrevedtak.

Sekretariatets vurderinger

Dette har blitt lang saksutredning, men det skyldes at saksområdet er komplekst. Spesielt offentlige anskaffelser er etter hvert blitt et eget fagområde. Det finnes ikke en rett anbefaling. Kommunene er her for ulike, men har likevel store fellestrekk.

Sekretariatet pleier å legge fram én innstilling til utvalget, men i denne saken mener vi at denne saken har en så politisk karakter at vi ikke vil fremme vårt syn. Videre har saken konsekvenser knyttet til sekretariatets arbeidsområde, slik at sekretariatet velger å legge fram to alternative innstillinger som utvalget må ta stilling til, før sak legges fram for kommunestyret. Det vises igjen til kommuneloven § 24-1 om at det er kommunestyret selv som fastsetter revisjonsordning etter innstilling fra kontrollutvalget.

Vi har ikke vært innom alternativet med å ansette egen revisor, da det er ikke er særlig utbredt og avvirket i de fleste kommuner for lenge siden. I dag er det bare de store kommunene som Oslo, Trondheim og Bærum som har egen «stedlig» kommunal revisjon. Sekretariatet ser det ikke som et aktuelt alternativ for kommunene på Haugalandet.

Revisjonsarbeidet vil, uavhengig av hvilken ordning som velges, være styrt av detaljerte forskrifter, metoder og standarder, med konkrete krav til utdanning og praksis for revisor, slik at valget vil ofte basere seg på hvert enkelt medlem/folkevalgte sitt ideologiske grunnsyn.

Aksdal, 02.09.20

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

revisorforeningen

Revisjon i kommuner

Kommuner og fylkeskommuner kan fritt velge revisjonsordning – offentlig eller privat.

Revisjon

Nærmere 50 norske kommuner og en fylkeskommune har valgt privat revisjonsordning. Og erfaringene er gode. Mange opplever å ha fått både bedre og billigere revisjon enn tidligere.

Hvordan konkurranseutsette?

Hovedpunktene i prosessen for konkurranseutsetting av revisjonstjenester er:

- Prinsippvedtak i kommunestyret om konkurranseutsetting etter innstilling fra kontrollutvalget
- Innhenting av anbud på kjøp av revisjonstjenester (der også eksisterende revisjon kan delta)
- Eventuelt valg av revisor
- Eventuell avvikling av eksisterende revisjonsordning

De fleste kommuner har interkommunal revisjonsordning (IKS). Om en kommune ønsker å gå ut av et IKS, må de formelle kravene i IKS-loven § 30 følges. Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av dette. Ettårs fristen er ikke til hinder for at ny revisor velges, men deltakelsen i IKS-et medfører forpliktelser i oppsigelsesperioden.

Veileder offentlige anskaffelser

Kommunens innkjøp av revisjonstjenester faller inn under lov om offentlige anskaffelser. Nærings- og fiskeridepartementet har utarbeidet en veileder til reglene om offentlige anskaffelser.

revisorforeningen

Kommuner med privat revisjon

Nedenfor finner du en liste over norske kommuner og fylker som har valgt et privat revisjonsselskap som revisor.

Publisert: 20.01.2019

Revisjon

Disse kommunene har pr. februar 2019 valgt privat revisor:

<u>Alver</u>	<u>Nesna</u>
<u>Asker</u>	<u>Nordre Follo</u>
<u>Askøy</u>	<u>Nærøysund (?)</u>
<u>Aurland</u>	<u>Rana</u>
<u>Austevoll</u>	<u>Rendalen</u>
<u>Bergen</u>	<u>Ringebu</u>
<u>Bjørnafjorden</u>	<u>Samnanger</u>
<u>Bokn</u>	<u>Sauda</u>
<u>Bømlo</u>	<u>Stord</u>
<u>Etne</u>	<u>Sveio</u>
<u>Fitjar</u>	<u>Sør-Fron</u>
<u>Frogn</u>	<u>Tynset</u>
<u>Færder</u>	<u>Tysnes</u>
<u>Hadsel</u>	<u>Tysvær</u>
<u>Halden</u>	<u>Tønsberg</u>
<u>Haugesund</u>	<u>Utsira</u>
<u>Hole</u>	<u>Vaksdal</u>

<u>Karmøy</u>	<u>Vestby</u>
<u>Klepp</u>	<u>Vestland Fylkeskommune</u>
<u>Kvam</u>	<u>Vindafjord</u>
<u>Kvinnherad</u>	<u>Voss herad (?)</u>
<u>Lier</u>	<u>Øksnes</u>
<u>Lurøy</u>	<u>Øygarden</u>
<u>Lærdal</u>	

Det skjer løpende endringer i kommunenes revisjonsordninger. Vet du om endringer som ikke fremgår av listen, tips oss gjerne på post@revisorforeningen.no

Konkurransetsetting av kommunal revisjon

En studie om fordeler og utfordringer ved konkurransetsetting – masteroppgave v/NHH

Tor Erling Rysstad Skinnarland og Henrik Døvik Stavnes

Bergen våren 2017

Sammendrag

Vi har i denne masterutredningen undersøkt konkurransetsetting av kommunal revisjon. Oppgaven er skrevet høsten 2016 og våren 2017. I 2004 ble det åpnet for konkurransetsetting av kommunal revisjon og i skrivende stund har 51 kommuner valgt å ta i bruk denne muligheten.

Denne studien drøfter fordeler og utfordringer kontrollutvalgssekretariater erfarer ved at kommunen benytter seg av konkurransetsetting. Oppgaven gjør rede for relevant teori på feltet og hva tidligere studier sier om temaet.

Vi har intervjuet åtte kontrollutvalgssekretariat, som hver bistår i gjennomsnitt et tosifret antall kommuner i kontakt med revisjon. Studien har et eksplorerende design i den forstand at informasjon underveis i prosessen har styrt hvilke retninger som har blitt valgt, det vil si hva som har blitt undersøkt nærmere. De kvalitative funnene fra informantene komplementeres med kvantitative data på kostnader som vi har undersøkt. Vi benytter oss av regresjonsanalyse for å si hvorvidt kostnadene endres ved konkurransetsetting.

Vi finner at kommuners kostnader til "kontroll og revisjon" reduseres ved konkurranseutsetting. Dette kan skyldes kostnadsflytting, at regnskapsrevisjonen reduseres i omfang og at kommunene bestiller mindre forvaltningsrevisjon.

Vi finner samtidig at kvaliteten på forvaltningsrevisjon er lik eller blir litt bedre og at regnskapsrevisjonen er enten lik eller reduseres noe etter konkurranseutsetting. Vi undersøkte også transaksjonskostnader ved konkurranseutsetting, hvor funnene våre viser at denne kostnaden er relativt høy grunnet høy usikkerhet.

Vi finner det som en utfordring ved konkurranseutsetting at kommunen må gå fra en mer relasjonell og tillitsbasert kontrakt, til en konvensjonell kontrakt. Flere informanter uttrykker at det er vanskelig å definere og måle kvalitet i revisjon og derfor oppstår det en viss usikkerhet ved å gå fra IKS til private selskaper.

Som et bakteppe for studien har vi stilt et spørsmål om hvorfor ikke flere kommuner konkurranseutsetter når det later til å redusere kostnadene. Ut ifra drøftingen i utredningen virker det som at usikkerheten ved konkurranseutsetting er det mest sannsynlige svaret på det spørsmålet.

Lenke

<http://hdl.handle.net/11250/2452305>